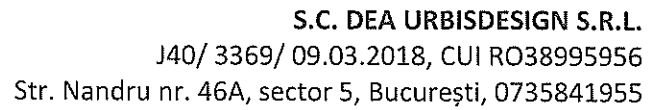

**Strategie Dezvoltare Locală și Spațială
pentru
Comuna Ciobanu, județ Constanța
2021-2030**

IUNIE 2021

Necşulescu Andreea
Reprezentant,
DEA URBISDESIGN S.R.L.

PROCES VERBAL DE PREDARE- PRIMIRE- RECEPTIE
Nr.15
Aferent CONTRACT DE SERVICII nr.11/15.03.2021
incheiat la 15.06.2021

PARTILE

DEA URBISDESIGN S.R.L.

Adresa Sediului

Strada : Str. Nandru nr. 46A
Comuna/Oras : Sector-5; Bucuresti
Nr Inmatriculare : J/40/3369/2018
Cod Fiscal : 38995956
Cont : RO25TREZ 7055069XXX010851
Banca : Trezoreria Sector 5
Cont : RO96INGB 0000999907796819
Banca : ING Bucuresti
Reprezentanti legali : NECSULESCU ANDREEA – reprezentant imputernicit
Tel : 0735841955
email : bluenightandre@yahoo.com

în calitate de **PRESTATOR, PROIECTANT,**

și

PRIMARIA CIOBANU

Adresa Sediului

Strada : Eroilor nr 40A
Comuna : Ciobanu
Judet : Constanta
Nr Inmatriculare ORC : Nu este cazul
Cod Fiscal : 7249840
Cont :
Banca :
Tudorel GURGU

în calitate de **ACHIZITOR, BENEFICIAR**

În conformitate cu prevederile contractului nr. **11/15.03.2021** am procedat la predarea, primirea și recepția lucrărilor elaborate aferente Elaborare **Strategie de dezvoltare locală și spațială pentru PUG Comuna Ciobanu 2021-2030**, în valoare de 12.500,00 RON la care se adaugă TVA în valoare de 2375,00 RON.

Prestatorul a predat și beneficiarul a primit și recepționat 1 exemplare din lucrările aferente – format tipărit și 1 exemplar suport electronic (CD).

Prezentul Proces Verbal a fost încheiat astăzi 15.06.2021 în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Am predat,
Prestator

DEA URBISDESIGN SRL

Reprezentant

ANDREEA NECSULESCU

Am primit și recepționat,
Achizitor

PRIMARIA CIOBANU

Primar

TUDOREL GURGU

Beneficiar: Primăria Comunei Ciobanu

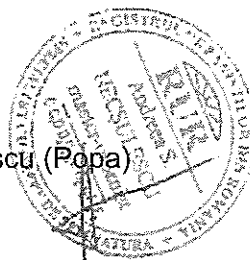
Proiectant: S.C. DEA Urbisdesign S.R.L.

Contract 11/15.03.2021

Colectiv de elaborare:

Şef proiect specialitate dr.urb. Andreea Necşulescu (Papa)

Economist Adrian Mihai Necşulescu

CUPRINS

1. Strategia de dezvoltare locala si Planul Urbanistic General- necesitate si corelare	5
1.1. Dezvoltarea locală durabilă	8
1.1.a. Dezvoltarea durabilă :	8
1.1.b. Dezvoltarea locală = dezvoltarea comunitară + planificarea dezvoltării	9
1.2. Strategiile locale de dezvoltare durabilă (SLDD)	9
1.2.a. Definire : Instrumente participative având drept obiectiv	9
1.2.b. Metodologia elaborarii strategiilor de dezvoltare	10
2. Contextul general al dezvoltării	12
2.1. Contextul European	12
2.2. Fondurile disponibile	19
2.3. Documente strategice nationale	22
3. Coordonate privind dezvoltarea comunitatilor urbane	27
3.1. Context National privind dezvoltarea comunei Ciobanu	27
3.2. Context Judetean privind dezvoltarea comunei Ciobanu	28
3.3. Context local privind dezvoltarea comunei Ciobanu	29
4. Auditul situației existente	32
4.1. Identificarea factorilor dezvoltării	32
4.1.1. Dezvoltare spatiaa	32
4.1.2. Locuirea	39
4.1.1. Patrimoniu natural si construit	40
4.1.4. Populatia- evolutie demografica si forta de munca	46
4.1.3. Educatie, sanatate si asistenta sociala	48
4.1.6. Mediul economic	50
4.1.7. Infrastructura (cai de comunicatie si retele edilitare)	58
4.2. Identificarea tendințelor de dezvoltare	63
4.3. Analiza SWOT	67
DEZVOLTARE SPAȚIALĂ- MEDIU- INFRASTRUCTURĂ	67

SOCIAL- SĂNĂTATE- EDUCAȚIONAL	68
ACTIVITĂȚI ECONOMICE- DEMOGRAFIE	68
4.4. Diagnostic	69
5. Viziune și obiective strategice de dezvoltare:	72
5.1. Conceptul strategic de dezvoltare bazat pe valorile/ identitatea comunității locale	72
5.2. Directii de dezvoltare 2021- 2030 – corelare Strategia de Dezvoltare Locală și Planul Urbanistic General	75
5.3. Formularea obiectivelor strategice	77
6. Planul de acțiune	79
6.1. Matricea logica: Obiective ► Programe ► Proiecte	79
6.2. Oportunități de finanțare	82
6.3. Schema strategică de dezvoltare spațială și identificare programe/ proiecte de dezvoltare cu materializare spațială (corelare cu prevederi PUG comuna Ciobanu)	97
6.4 Schemă de implementare- etapizare	104
7. Implementare, control și monitorizare	109
7.1. Parteneriate oportune	109
7.2. Monitorizare, indicatori de evaluare, analiză impact	111
BIBLIOGRAFIE	114

1. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ ȘI PLANUL URBANISTIC GENERAL- NECESITATE ȘI CORELARE

În timp ce globalizarea devine un fenomen tot mai răspândit, în întreaga lume, noi manifestări ale „europenizării” își fac simțită prezența pe continent. Granițele devin din ce în ce mai puțin importante prin procesul de unificare, iar timpul și distanțele își pierd și ele din semnificație.

Cetățenii din diferite țări vin în contact direct, iar comunitățile concurează între ele pe o scară globală. Unele concepte cheie cum ar fi dezvoltarea durabilă, identitatea comunității, siguranța, serviciile de sănătate, asistență medicală, devin niște chestiuni din ce în ce mai sensibile pentru procesul de planificare.

O provocare importantă o reprezintă dezvoltarea proceselor inovative bazate pe noi moduri de implicare a tuturor factorilor de decizie pentru a spori nivelul de participare și pentru a satisface interesele comune a tuturor grupurilor. Participarea cetățenilor oferă o mai bună înțelegere a cerințelor oamenilor. Acestea pot începe o evoluție culturală care să conducă la acceptarea unei mari varietăți de soluții, pentru a rezolva necesitățile diferitelor grupuri, menținând în același timp o identitate comună. Pentru realizarea acestui deziderat este nevoie de o strategie de dezvoltare locală, caracterizată de cel puțin șapte trăsături care se recomandă managerilor de la nivel local responsabili cu acest domeniu. Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele: imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, creare pentru acțiune, orientare spre schimbare, orientare spre câștig durabil.

Strategia de dezvoltare locală este atât un proces de planificare, cât și un produs care promovează parteneriatul în rândul diferiților actori de pe plan local (administrația publică locală, comunitatea locală, sectorul privat și reprezentanții societății civile) cu scopul de a analiza împreună problemele legate de dezvoltare, de imaginea creată pentru viitor / previziuni de viitor, de mobilizarea resurselor, de elaborarea strategiilor de dezvoltare a proiectelor, precum și de implementarea, monitorizarea și evaluarea acestora.

Orice strategie de dezvoltare locală are o etapă introductivă care constă în diagnoza și analiza principalilor indicatori din comunitatea pentru care se realizează strategia de dezvoltare. În această etapă, când România trebuie să adopte standardele europene, comuna Ciobanu are nevoie de un plan de dezvoltare care să vizeze toate domeniile și în care să se regăsească interesele tuturor membrilor comunității, un plan care să canalizeze resursele către acțiuni integrate ce urmăresc progresul social, protejarea mediului, utilizarea eficientă a resurselor umane și naturale în vederea atingerii unui nivel ridicat și sigur de creștere economică și ocupare a forței de muncă.

Strategia de dezvoltare spațială a comunei este construită pe concluziile analizelor socio-economice și SWOT, pe avantajele localității. Strategia, prin structură și conținut, urmărește dezvoltarea economică și echilibrată, concomitent cu dezvoltarea capacității acesteia de a se adapta și a putea răspunde schimbărilor economice cheie.

Strategia se adresează unei game largi de probleme economice, sociale și de mediu ale comunității, care sunt relevante pentru definirea obiectivelor necesare obținerii dezvoltării durabile și creșterii coeziunii economice și sociale.

Strategia este un cadru de planificare strategic care definește viziunea, căile care conduc la obținerea ei și pe baza căruia sectorul public și privat pot acționa eficient în ceea ce privește

folosirea resurselor locale și obținerea de beneficii în folosul comunității. Aceasta ghidează astfel încât intervențiile și activitățile necesare creării unei localități dinamice și prospere să se concentreze asupra domeniilor-cheie de dezvoltare.

Totodată, aceasta constituie baza dezvoltării planurilor de acțiune pentru administrația publică locală și organizațiile partenere în vederea prezentării de proiecte în cadrul programelor de finanțare naționale și europene care sprijină dezvoltarea locală.

Strategia furnizează o abordare echilibrată și integrată privind dezvoltarea localității cu accent pe:

- facilitarea creșterii economice
- îmbunătățirea infrastructurii de bază
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu
- îmbunătățirea serviciilor (medicale, sociale, culturale) și accesului la acestea

Strategia se concentrează pe provocările și oportunitățile de dezvoltare caracteristice și existente la nivel local, urmărind totodată eliminarea barierelor cu privire la progresul economic și social.

Elementele constitutive ale strategiei urmăresc obținerea unei dezvoltări echilibrate și oferirea de oportunități egale pentru locuitorii acestuia.

Strategia de dezvoltare spațială a comunei, în corelare cu strategia de dezvoltare locală, vizează valorificarea durabilă a resurselor umane, economice, instituționale, financiare, naturale, în scopul afirmării calităților sale distinctive, a consolidării și dezvoltării rolurilor în teritoriu, atât la nivel regional cât și național, a extinderii și diversificării parteneriatelor în proiecte sustenabile potrivit potențialului și aspirațiilor comunității.

6

CONSIDERATII GENERALE

În perioada de tranziție la economia de piață și spre o societate democratică deschisă, comunitățile locale din România se confruntă cu multe probleme de ordin economic și social. Comunitățile sunt puse în situația să găsească soluții noi pentru problemele cu care se confruntă, lucru dificil în condițiile schimbării continue a valorilor, în lipsa unor capacități și abilități necesare într-o societate liberă și o economie de piață. Și mai ales în cazul unei infrastructuri locale aproape inexistente. Dezvoltarea durabilă a comunităților locale reprezintă o provocare și o prioritate în același timp.

O provocare, pentru că o comunitate trebuie să fie receptivă la transformările și schimbările externe și interne care o pot afecta, adaptându-se acestor schimbări prin acțiuni și inițiative locale. O prioritate, pentru că modul în care se dezvoltă localitatea îi afectează prezentul și șansele de viitor.

Conceptul de Dezvoltare Durabilă reprezintă o nouă paradigmă a Dezvoltării, și a fost promovat în cadrul Conferinței Mondiale pentru Dezvoltare Durabilă, organizată de Națiunile Unite la Rio de Janeiro în 1992. Conceptul marchează o schimbare majoră în abordarea problemelor dezvoltării umanității prin opțiunile de asigurare a unui echilibru dinamic între componentele capitalului natural și sistemele socio-economice.

Dezvoltarea durabilă răspunde necesităților generațiilor actuale fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor lor necesități" (Comisia Mondială pentru Mediu și

Dezvoltare).

Dezvoltarea durabilă abordează conceptul calității vieții în complexitate, sub aspect economic, social și de mediu, promovând ideea echilibrului între dezvoltarea economică, echitatea socială, utilizarea eficientă și conservarea mediului înconjurător.

Elementul cheie al dezvoltării durabile îl reprezintă reconcilierea între procesul de dezvoltare și calitatea mediului, promovarea procesului integrat de elaborare și luare a deciziilor, atât la nivel global, cât și regional, național sau local. De asemenea, dezvoltarea durabilă depinde de distribuirea corectă a costurilor și beneficiilor dezvoltării.

Conceptul dezvoltării durabile este unul fluid, care va evolua în timp, însă principiile majore ce îl caracterizează sunt următoarele:

- Preocuparea pentru echitate și corectitudine între generații
- Viziunea de lungă durată asupra dezvoltării
- Gândirea sistemică - interconexiunea între mediu, economie și societate

Strategiile de dezvoltare durabilă evidențiază interdependența între local și global, accentuând necesitatea cooperării în cadrul și între sectoarele economic, social și de mediu.

Dezvoltarea durabilă a comunităților are ca obiective majore protejarea mediului, eradicarea sărăciei, îmbunătățirea calității vieții, dezvoltarea și menținerea unei economii locale viabile și eficiente.

O comunitate durabilă apreciază și promovează ecosisteme sănătoase, utilizează eficient resursele, dezvoltă și asigură o economie locală viabilă. Comunitatea durabilă are o viziune asupra dezvoltării susținută și promovată de toate sectoarele comunității, asociațiile civice, autoritățile locale, organizațiile religioase, tinerii, etc.

O comunitate durabilă este cea care deține controlul asupra procesului de dezvoltare, a deciziilor pe care le elaborează și le adoptă, asigurând durabilitatea la nivel local. Această comunitate durabilă posedă o structură socială activă - actori, grupuri, asociații și instituții capabile să se mobilizeze pentru acțiuni comune de lungă durată și să-și asume responsabilitatea pentru acest proces continuu de dezvoltare.

Comunitățile durabile prosperă pentru că populația lucrează în colaborare și parteneriat pentru îmbunătățirea calității vieții. Comunitatea durabilă utilizează resursele proprii pentru a asigura necesitățile generațiilor actuale, asigurând, în același timp, resursele necesare pentru generațiile viitoare. Ea își mobilizează capacitățile pentru a asigura servicii medicale calitative, un nivel de viață ridicat pentru toți rezidenții săi prin limitarea deșeurilor, prevenirea poluării, maximizarea conservării și prin dezvoltarea resurselor locale și a utilizării eficiente a lor pentru revitalizarea economiei locale.

Institutul pentru Comunități Durabile a identificat următoarele componente ale unei comunități durabile (vezi *A Guide to implementing Local Environmental Action Programs*, Regional Environmental Centre for Central and Eastern Europe, 2000):

- Integritate Ecologică
- Securitate Economică
- Responsabilitate și împuternicire
- Bunăstare socială

Dezvoltarea durabilă a comunității se bazează pe resursele locale și strategiile de adaptare elaborate și promovate în cadrul comunității. Această abordare vine să consolideze realizările comunităților în domeniul dezvoltării.

Astăzi în lume sunt peste 6416 comunități locale (municipii, sate) care elaborează și implementează strategii și planuri locale de acțiuni de dezvoltare durabilă. Acest proces a fost impulsionat de **Agenda 21 - Planul Global de Acțiuni pentru Dezvoltare Durabilă în secolul 21, adoptat la Rio de Janeiro în 1992** care, reflectă consensul global și angajamentul politic la cel mai înalt nivel privind dezvoltarea durabilă.

Cele patru domenii ale Agendei 21:

- Dimensiuni Sociale și Economice,
- Conservarea și managementul resurselor pentru dezvoltare,
- Consolidarea rolului Grupurilor Majore,
- Mijloace de implementare

Evidențiază obiectivele și activitățile prioritare de dezvoltare la nivel global, orientând acțiunile la nivel național și local.

În anii 2001-2002, Consiliul Internațional pentru Inițiative Locale de Mediu (ICLEI) a realizat un sondaj de opinie privind procesul Agenda Locala 21 la nivel global. În comparație cu anul 1997, când 1812 localități din circa 64 de țări implementau procesul Agenda Locala 21, în anul 2002 erau angajate în proces 6416 localități din 113 țări ale lumii. 80 la sută din aceste localități sunt situate în Europa, alte 28 de țări aparțin continentului African. Același sondaj menționează că modul în care o localitate se dezvoltă durabil îl reprezintă planificarea durabilă care integrează domeniile economic, social și de mediu.

1.1. DEZVOLTAREA LOCALĂ DURABILĂ

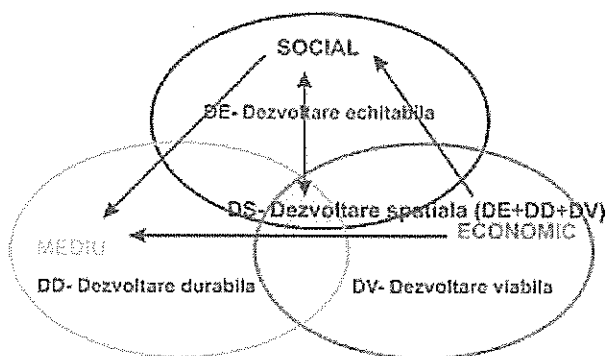
1.1.A. DEZVOLTAREA DURABILĂ :

„acea dezvoltare ce răspunde nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde nevoilor lor”

Figura 1

Trei Dimensiuni (Piloni)

Socială; economică; de mediu

Raportul Brundtland, 1987, reafirmat în cadrul Summitului Pământului de la Rio, 1992

Mult timp mediul a fost tratat ca un sector aparte, izolat, iar sărăcia ca o problemă socială, în loc să fie ambele considerate ca preocupări transversale, interdependente cu celelalte domenii ale dezvoltării.

În cadrul conceptului de dezvoltare durabilă, mediul este abordat din perspectiva a trei aspecte:

- resursele naturale,

- poluarea
- „catastrofele lente”

care par neglijabile pe termen scurt dar care pot fi dramatice pe termen lung.

1.1.B. DEZVOLTAREA LOCALĂ = DEZVOLTAREA COMUNITARĂ + PLANIFICAREA DEZVOLTĂRII

- **Dezvoltare comunitară** = participare activă și integrarea comunității în procesele de dezvoltare locală în vederea atingerii bunăstării pentru toți membrii ei
- **Planificarea dezvoltării** = ansamblu de procese ce implică toate persoanele sau grupurile de persoane din interiorul sau exteriorul comunității interesate (stakeholders), prin care se stabilește o strategie cu obiective clare de atins într-o anumită perioadă determinată, precum și măsurile ce trebuie întreprinse pentru a le atinge.

Planificarea poate fi de tip:

- **expert** (realizată de un grup de experți în domeniul planificării strategice a dezvoltării, utilizată în general atunci când strategia este cerută din exterior),
- **consultativ** (implicând un grup restrâns de stakeholderi) sau
- **participativ** (cu participarea tuturor factorilor interesați ai comunității, demers care cere timp dar care este și cel mai recomandat pentru a avea susținerea întregii comunități și pentru o viziune cât mai realistă a viitorului acceptat de toți).

9

1.2. STRATEGIILE LOCALE DE DEZVOLTARE DURABILĂ (SLDD)

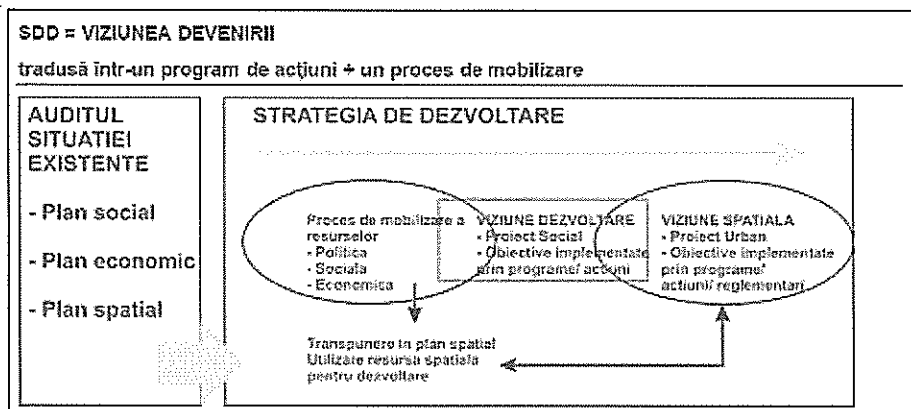
1.2.A. DEFINIRE : INSTRUMENTE PARTICIPATIVE AVÂND DREPT OBIECTIV

- asigurarea progresului economic,
- echitabil pe plan social,
- protejând, în același timp, resursele și mediul pentru generațiile viitoare

Caracteristici :

- Reprezintă un **ansamblu de procese participative** care, prin analiză, dezbateri, consolidarea capacităților, planificare și mobilizarea resurselor, permit comunității să progreseze.
- Trebuie să concentreze efortul strategic asupra unui număr restrâns de **obiective prioritare** :
 - clare și realiste,
 - economice, sociale și de mediu,
 - complementare și interdependente,
 - pe care încearcă să le concilieze într-o viziune integrată.
- Este un demers pe termen lung, un **proiect de viitor**. Este viziunea viitorului comunității, viziune împărtășită la nivel local și transpusă în obiective strategice și planuri de acțiune concrete.

- Punerea să în practică necesită timp și se realizează **progresiv**, într-o manieră realistă.
- Reprezintă un **cadru de referință** menit să faciliteze luarea deciziilor.
- Nu reprezintă doar un plan de acțiuni și nici un plan gravat în piatră, ci integrează **sisteme flexibile de ameliorare continuă** (exemplu : evaluările continue și cea de demi-parcurs care permit determinarea piedicilor și a greșelilor, precum și îmbunătățiri sau schimbări de direcție).
- Este necesară o **coerență** între strategiile diferitelor niveluri (național, regional, local).
- Necesită un **angajament politic** puternic.

10

1.2.B. METODOLOGIA ELABORĂRII STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE

Obiectivul lucrării

Obiectivul lucrării este determinat de rolul pe care primăria și consiliul local al comunei Ciobanu îl au în procesul de dezvoltare locală și, în consecință, lucrarea propune un instrument de conducere a acestui proces structurat la nivel politic și executiv.

Rezultatele prezentului demers vor fi cuantificate prin:

- (1). Scanarea opțiunilor instituționale,
- (2). Elaborarea planului de dezvoltare spațială.

Aceste patru rezultate vor oferi cadrul necesar creșterii în timp a eficacității intervenției prin:

- Competență tehnică în luarea deciziei, a proiectării, a realizării investițiilor precum și a activităților de operare și de întreținere a acestor investiții;
- Capacitate de analiză a veniturilor locale, în scopul îmbunătățirii managementului financiar al executivului primăriei;
- Capacitatea de răspuns a organizațiilor publice la cererea de funcțiuni urbane, coordonată cu capacitatea de planificare a acestora;
- Sensibilizare la nevoile populației din punct de vedere al creșterii și direcționării ofertei de locuri de muncă către activități legate de producția de bunuri și servicii;
- Sensibilizare la aspecte de protecția mediului și reglementare a inițiativelor/acțiunilor sectorului privat/cetățenilor în scopul prevenirii efectelor negative ale acestor inițiative/activități.

Stabilirea obiectivului într-o abordare participativă permite stabilirea unor termene estimative în care să se ajungă la unele rezultate concrete în abordare concretizate în stabilirea etapelor de lucru a colectivului de lucru, nucleul care va agrega ulterior activitatea tuturor actorilor implicați și etapizarea activităților în contextul deja abordat

2.1. CONTEXTUL EUROPEAN

Uniunea Europeană a parcurs un drum lung de la cei 6 membri inițiali, ce au creat Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului în 1952 și Comunitatea Economică Europeană în 1958, până în prezent când are 27 de membri și se întinde de la Atlantic la Marea Neagră.

Uniunea Europeană a cunoscut mai multe valuri de aderări: Danemarca, Irlanda și Marea Britanie în 1973, Grecia în 1981, Portugalia și Spania în 1986, Austria, Finlanda și Suedia în 1995, Cipru, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Cehia, Slovacia, Slovenia și Ungaria în 2004, Bulgaria și România în 2007. Fiecare aderare a contribuit la diversitatea culturală și lingvistică ce reprezintă deja o marcă a Uniunii Europene.

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un stat care dorește să devină parte a UE sunt stabilite în Tratatul de la Maastricht: respectarea principiului libertății, democrației, drepturilor fundamentale și drepturilor omului precum și existența statului de drept. Condițiile de baza pe care trebuie să le îndeplinească un stat înainte de a deveni membru al UE:

- Instituții stabile ce garantează democrația, statul de drept, drepturile omului și protecția minorităților (criteriul instituțional);
- O economie de piață funcțională și capacitatea de a face față presiunilor concurențiale de pe piața internă (criteriul economic);
- Capacitatea de a-și asuma obligațiile de membru precum și existența unei administrații capabile să pună în practică legislația europeană (criteriul administrativ).

Uniunea Europeană nu este un spațiu destinat numai partidelor politice, firmelor mari sau sindicatelor. Uniunea este dedicată, în primul rând, cetățenilor săi europeni, pentru a le oferi un spațiu de libertate fără de frontiere, un cadru de securitate și justiție, precum și o piață internă, în care concurența să fie liberă și garantată. Mai mult de atât, Uniunea Europeană promovează atât coeziunea economică și socială, cât și solidaritatea între statele membre. Pentru ca aceste deziderate să fie mai aproape de cetățeni, Uniunea susține mai multe politici de apropiere față de aceștia.

Politica Agricolă Comună

Politica Agricolă Comună își are rădăcinile în Europa de Vest a anilor '50, unde societatea fusese profund marcată de anii de război și unde agricultura fusese paralizată, împiedicând astfel aprovizionarea cu alimente. Inițial, PAC a pus accentul pe încurajarea creșterii productivității agricole, pentru a le asigura consumatorilor o aprovizionare constantă cu produse alimentare la prețuri accesibile, dar și pentru a crea un sector agricol viabil pentru UE. Datorită PAC, agricultorii beneficiau de subvenții și sisteme care le garantau prețuri ridicate ce îi stimulau să producă mai mult. De asemenea, se acordau ajutoare financiare pentru restructurarea agriculturii, de exemplu prin sprijinirea investițiilor în ferme în scopul dezvoltării și gestionării capacităților lor tehnologice, astfel încât să se poată adapta la condițiile economice și sociale ale vremii.

Anumite măsuri au fost introduse sub forma unor ajutoare pentru pensionarea anticipată, pentru formarea profesională și pentru regiunile defavorizate.

Politica Agricolă Comună și-a atins cu succes obiectivul de autoaprovizionare a Uniunii Europene începând cu anii '80. Cu toate acestea, UE a ajuns să se confrunte dintr-o dată cu

excedente aproape permanente din principalele produse agricole, dintre care unele au fost exportate (cu ajutorul subvențiilor), în timp ce altele au trebuit depozitate sau dispersate în interiorul UE. Aceste măsuri au atras cheltuieli bugetare ridicate, au distorsionat anumite piețe mondiale, nu au servit întotdeauna cel mai bine intereselor agricultorilor, devenind astfel nepopulare în rândul consumatorilor și contribuabililor.

În același timp, societatea a devenit tot mai preocupată de durabilitatea agriculturii în contextul protecției mediului, Summit-ul mondial de la Rio (1992) fiind, în acest sens, un reper important la începutul anilor '90.

Multe dintre schimbările importante ale PAC avuseseră deja loc în anii '80, dar s-au accentuat în special la începutul anilor '90. Limitarea producției a contribuit la reducerea excedentelor (cotele de lapte din 1983) și s-a pus un nou accent pe agricultura ecologică. Pentru a beneficia de ajutoare directe, agricultorii au fost nevoiți să își îndrepte atenția spre piață și să răspundă noilor priorități ale publicului (reforma MacSharry din 1992).

Schimbarea de strategie, care a avut loc în 1999 prin reforma „Agendei 2000” și care favorizează competitivitatea agriculturii europene, include, de asemenea, un element fundamental nou – o politică de dezvoltare rurală destinată să încurajeze numeroase inițiative rurale, ajutând totodată agricultorii să își restructureze fermele și să diversifice și să îmbunătățească comercializarea produselor. S-a stabilit un plafon bugetar pentru a asigura contribuabilii că nicio cheltuială legată de PAC nu va scăpa de sub control. În 2003 s-a convenit în cele din urmă asupra unei reforme fundamentale noi.

Agricultorii nu mai sunt plătiți doar pentru a produce produse alimentare. Astăzi, cererea este principala forță motrice a PAC. Ea ține seama pe deplin de preocupările consumatorilor și contribuabililor, lăsând în același timp agricultorilor din UE libertatea de a-și adapta producția la cerințele pieței. În trecut, cu cât agricultorii produceau mai mult, cu atât primeau mai multe subvenții. În viitor, marea majoritate a ajutoarelor destinate fermierilor vor fi plătite independent de cantitățile produse. În cadrul noului sistem, agricultorii vor continua să primească plăți directe cu scopul de a menține stabilitatea veniturilor, dar legătura cu producția a fost eliminată.

În afară de aceasta, agricultorii trebuie să respecte standarde de protecție a mediului, de siguranță a alimentelor și de protecție a plantelor și animalelor. În cazul nerespectării acestor standarde, vor risca reduceri ale plăților directe de care beneficiază (o condiție cunoscută sub denumirea de „eco-condiționalitate”). Eliminarea legăturii dintre subvenții și producție (denumită de obicei „decuplare”) îi va face pe agricultorii UE mai competitivi și mai orientați către piață. Aceștia vor fi liberi să producă ceea ce este mai profitabil pentru ei, bucurându-se totodată de dorita stabilitate a venitului.

Această serie de reforme a conturat un viitor mai limpede pentru PAC, evidențiind și mai mult valoarea pe care o are pentru întreaga societate.

Pentru perioada 2007-2013, Directoratul General pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală dispune de două instrumente financiare pentru implementarea politicii agricole și de dezvoltare rurală: Fondul European pentru Garantare Agricolă (pentru plățile directe către fermieri și pentru măsuri de piață) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală pentru măsurile privind dezvoltarea rurală.

Politica de coeziune a Uniunii Europene

Articolul 158 al Tratatului de constituire a Comunității Europene (CE) indică faptul că CE urmărește reducerea disparităților dintre nivelurile de dezvoltare a diverselor regiuni, cu scopul

consolidării coeziunii în UE. Prima măsură în acest sens a fost inițiată în 1975, odată cu introducerea politicii regionale și a Fondului European de Dezvoltare Regională.

Trei reforme succesive au simplificat sistemul de implementare a politicilor regionale și au descentralizat managementul fondurilor, în perioada 1988 – 2000. Cea de a patra reformă, prevăzută pentru perioada 2007-2013, include tratarea celor două noi probleme majore cu care se confruntă UE: o mai mare disparitate regională datorită extinderilor recente și o populație în curs de îmbătrânire, globalizarea și progresul tehnologic. De asemenea, Agendele Lisabona și Göteborg au introdus ținte noi în domeniile creșterii și dezvoltării durabile.

Politica de Coeziune își propune trei mari obiective pentru perioada 2007-2013, fiind reglementată de un cadru inovator legislativ și de management, finanțat prin circa 50 de miliarde de euro pe an.

- Obiectivul de convergență își propune să stimuleze creșterea și ocuparea forței de muncă în cele mai slab dezvoltate regiuni, punând accentul pe inovare, societate bazată pe cunoaștere, adaptabilitate la schimbările economice și sociale, precum și pe calitatea mediului înconjurător și eficiența administrației. Obiectivul se adresează regiunilor europene al cărui PIB pe locuitor este mai mic decât 75% din PIB-ul mediu al UE. Astfel, 8 state membre beneficiază integral de acest obiectiv (Bulgaria, Estonia, Lituania, Letonia, Malta, Polonia, România și Slovenia), în restul statelor membre doar unele regiuni corespunzând criteriilor de aplicare a obiectivului.
- Obiectivul de competitivitate regională și ocupare a forței de muncă vizează consolidarea competitivității și atractivității regiunilor, precum și a gradului de ocupare, prin anticiparea schimbărilor de natură economică și socială. Acest obiectiv se adresează tuturor regiunilor care nu sunt acoperite de obiectivul de convergență.
- Obiectivul de cooperare teritorială europeană își propune întărirea cooperării transfrontaliere, transnaționale și interregionale. Acest obiectiv, completează cele două obiective de convergență și competitivitatea regională, promovând soluții comune pentru autoritățile din diferitele state, în domenii cum ar fi: dezvoltarea urbană, rurală și costieră, dezvoltarea relațiilor economice și a întreprinderilor mici și mijlocii.

14

În perioada 2007-2013, Politica de Coeziune va beneficia de 35,7% din bugetul total al Uniunii Europene, aproximativ 347 miliarde euro. Această sumă este alocată celor trei obiective, astfel: 81.54% pentru obiectivul de convergență, 15.95% pentru competitivitatea regiunilor și 2.52% pentru obiectivul de cooperare teritorială. Finanțarea Politicii de Coeziune se realizează prin intermediul a trei instrumente structurale, precum și prin alte instrumente complementare:

- Fondul European de Dezvoltare Regională, destinat finanțării tuturor celor trei obiective;
- Fondul de Coeziune, destinat finanțării obiectivului de convergență, în particular țărilor al căror venit național brut este mai mic decât 90% din media în Uniunea Europeană;
- Fondul Social European, pentru finanțarea obiectivelor de convergență și competitivitatea regională.

Politica de dezvoltare regională a României reprezintă o politică națională, care are ca scop diminuarea disparităților de dezvoltare dintre regiunile și diferitele zone ale țării și preîntâmpinarea apariției de noi dezechilibre iar, prin aceasta, diminuarea diferențelor de dezvoltare dintre România, în ansamblu, și celelalte state membre ale UE.

Politica regională a României este reflectată în **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizont 2013-2020-2030**. Obiectivele naționale 2030 sunt următoarele:

- Alinierea la performanțele medii ale UE privind indicatorii energetici și de schimbări climatice; îndeplinirea angajamentelor în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în concordanță cu acordurile internaționale și comunitare existente și implementarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice.
- Aproximarea de nivelul mediu al UE din acel an la toți parametrii de bază ai sustenabilității în activitatea de transporturi.
- Aproximarea de nivelul mediu realizat la acea dată de țările membre UE din punctul de vedere al producției și consumului durabile.
- Aproximarea semnificativă de performanțele de mediu ale celorlalte state membre UE din acel an.
- Alinierea deplină la nivelul mediu de performanță, inclusiv sub aspectul finanțării serviciilor de sănătate, al celorlalte state membre ale UE.
- Aproximarea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privința coeziunii sociale și calității serviciilor sociale
- Alinierea completă a României la politicile Uniunii Europene în domeniul cooperării pentru dezvoltare, inclusiv din punctul de vedere al alocărilor bugetare ca procent din venitul național brut.
- Situată sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități.
- Statoinicirea principalelor elemente ale societății și economiei bazate pe cunoaștere; contribuții esențiale ale cercetării românești la realizarea obiectivelor complexe ale dezvoltării durabile.

Politica de Mediu

Uniunea Europeană s-a implicat în protecția mediului înconjurător abia în anii '70, când această problemă a devenit de interes la nivel mondial. Primele măsuri luate la nivel European vizau ameliorarea calității vieții, limitarea poluării, introducerea principiului prevenirii poluării și cel al raționalizării resurselor naturale. La început aceste măsuri erau orizontale, integrate în alte politici comunitare, abia în 1982, devenind o politică de sine stătătoare.

Astfel, în 1990 a fost înființată Agenția Europeană a Mediului, au fost adoptate măsuri privind tratarea deșeurilor periculoase, liberul acces la informația privind mediul înconjurător, conservarea biodiversității. A fost de asemenea adoptat programul LIFE, ca instrument financiar de gestiune a proiectelor privind protecția mediului înconjurător din statele membre.

Politica europeană se concentrează în prezent pe combaterea creșterii emisiilor de gaze cu efect de seră, pe protecția biodiversității, rezolvarea problemei deșertificării, a despăduririlor abuzive, a impactului poluării asupra sănătății publice.

Întreaga politică se bazează pe principiul „poluatorul plătește”. „Plata” poate să ia mai multe forme: investiții pentru alinierea la standardele de mediu, obligația de a lua înapoi, de a recicla sau de a elimina produsele după utilizarea de către consumatori sau o taxă impusă întreprinderilor sau consumatorilor care folosesc produse neecologice, cum este cazul anumitor ambalaje.

Politica fiscală

Politica europeană în domeniul impozitării are două mari componente: impozitarea directă – care este responsabilitatea statelor membre și impozitarea indirectă, ce afectează libera circulație a bunurilor și serviciilor.

Statele membre au luat deja măsuri pentru a preveni evaziunea fiscală și dubla impozitare, iar politica europeană în domeniu are ca scop să se asigure că pe piața internă concurența nu este distorsionată de diferențe între sistemele și ratele de impozitare indirectă. În plus, au fost luate măsuri pentru a preveni efectele negative ale competiției în domeniul impozitării, ce pot apărea în cazul transferurilor de fonduri între statele membre ale Uniunii Europene.

În ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată există un acord între statele membre de a o fixa la minim 15%. Evident sunt și excepții de la această regulă, existând bunuri exceptate de TVA sau cărora li se aplică un TVA scăzut.

Diferențele în nivelurile accizelor practicate de statele membre pot distorsiona foarte ușor concurența, de aceea se supun unor reglementări comune. Cu toate acestea, intervin anumite diferențe culturale (decizia unei țări de acciza sau nu băuturile alcoolice cum ar fi vinul și berea) și diferențele economice – spre exemplu, unei țări care se bucură de un sector al finanțelor publice sănătos nu i se poate impune să aplice diverse impozite doar de dragul impozitării.

În domeniul impozitării companiilor, Uniunea Europeană are două obiective majore: să evite competiția neloială în domeniul impozitării și să asigure libera circulație a capitalurilor. Regulile Uniunii împiedică statele membre să folosească sistemul impozitelor pentru a influența deciziile de investiții în detrimentul altor state membre. Mai mult, UE urmărește stabilirea unei baze de impozitare comune pentru toate companiile din UE, adică același tip de tranzacție să se supună unui singur set de reguli, lăsând totodată la nivelul statelor membre să stabilească nivelul ratei impozitării.

Cercetare și inovare

Principalul motiv pentru existența unei acțiuni europene în domeniul cercetării și inovării îl constituie nevoia pentru coordonarea activităților țărilor membre pentru creșterea eficacității și reducerii costurilor, precum și consolidarea competitivității internaționale a economiei europene.

Printre cele mai importante realizări în cadrul acestei politici se numără stabilirea unui sistem uniform de standarde și specificații tehnice, ceea ce a dus la diminuarea sau chiar la eliminarea barierelor tehnologice în calea liberei circulații.

Principalul instrument al politicii de cercetare și inovare îl constituie programele cadru multianuale. În perioada 2007-2013 se desfășoară Programul Cadru 7 (PC7) ce are un buget de 50,5 miliarde euro, cu 40% mai mult decât predecesorul sau, Programul Cadru 6.

Energie

Inițial, politica în domeniul energiei se baza pe cărbune și pe energia nucleară. Cele două componente ale sectorului energetic au fost reglementate chiar de la înființarea Comunității Europene prin Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului și, respectiv, prin Tratatul Euratom.

Ca urmare a crizei energetice din 1970 și a faptului că energia nucleară a început să devină controversată, Uniunea Europeană a dezvoltat o altă abordare care să răspundă mai bine necesităților pieței unice europene. În acest sens, principalele obiective ale politicii în domeniul energiei vizau crearea unei piețe energetice interne, bazată pe concurență, dereglementare, dezvoltare durabilă și protecția consumatorilor, o mai bună cooperare internațională, garantarea

siguranței furnizării energie și micșorarea impactului negativ asupra mediului înconjurător.

În a doua jumătate a anilor '90, Uniunea Europeană a adoptat măsuri pentru liberalizarea piețelor gazelor naturale și a electricității și norme pentru standardizarea utilajelor și a produselor energetice. Mai mult, UE a luat o serie de măsuri și a inițiat programe de acțiune pentru a diminua dependența față de furnizorii externi de combustibili fosili și de energie și pentru a garanta siguranța aprovizionării.

În martie 2007, liderii UE au ajuns la concluzia că trebuie să dezvolte o politică integrată în domeniul energiei și a protecției mediului înconjurător cu scopul de a reduce consumul de combustibili fosili (ce reprezintă o resursă naturală epuizabilă), de a pune în aplicare modalități de economisire a energiei și de a pune la punct metode alternative de producere a energiei electrice.

În prezent 80% din nevoia de energie a Uniunii este susținută de combustibili fosili – gaze naturale, petrol și cărbune, din care o mare parte este importată, făcând astfel ca Uniunea Europeană să fie deosebit de vulnerabilă la potențialele reduceri ale ofertei sau la creșterea prețurilor pe plan internațional. În acest sens, s-a ajuns la concluzia că o serie de măsuri trebuie luate până în 2020 pentru a răspunde mai bine nevoilor consumatorilor și pentru a proteja mediul înconjurător. Astfel, se urmărește:

- Economisirea a 20% din consumul de energie previzionat pentru 2020;
- Creșterea până la 20% a surselor energetice regenerabile (energie solară, eoliană, biomasă) în totalul consumului de energie;
- Creștere, cel puțin, până la 10% a biocombustibililor până în 2020, cu condiția ca biocombustibilii de „a doua generație” din culturi neagricole să devină disponibili pentru comercializare;
- Reducerea, până în 2020, cu cel puțin 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Realizarea unei piețe energetice interne care să aducă beneficii în mod real și eficient pentru fiecare persoana și companie în parte;
- O mai bună integrare a politicii în domeniul energiei cu alte politici cum ar fi politica agricolă și cea comercială;
- O mai bună cooperare internațională.

Transporturi

Transporturile reprezintă una dintre politicile ce au fost considerate de interes comunitar încă de la înființarea Comunităților Europene. De la semnarea Tratatului de la Roma, politica în acest domeniu s-a axat pe desființarea frontierelor între țările membre, contribuind astfel la atingerea obiectivului de liberă circulație a bunurilor și persoanelor. Scopul politicii în domeniul transporturilor este de a contribui la crearea pieței interne, de a asigura dezvoltarea durabilă a sectorului, de a extinde rețelele de transport în toată Uniunea Europeană, de a maximiza folosirea rețelelor de transport și de a promova cooperarea internațională.

Realizarea pieței unice europene a însemnat un punct de turnură pentru politica în domeniul transporturilor. Astfel, înlăturarea granițelor interne ale Uniunii Europene a dus la o creștere semnificativă a transportului de bunuri și persoane pe distanțe lungi. Pentru ca cetățenii europeni și companiile din UE să se bucure pe deplin de beneficiile pieței interne, în ultimul deceniu Uniunea Europeană a luat măsuri pentru liberalizarea piețelor naționale de transport, în special

cele privind transportul rutier și aerian și într-o mai mică măsură transportul pe căile ferate.

În urma deschiderii piețelor transportului rutier, camioanele pot acționa și în alte țări decât cea de origine, astfel că nu mai sunt nevoite să parcurgă distanțe foarte lungi fără încărcătură. În 2003 a intrat în vigoare un prim pachet de măsuri vizând liberalizarea transportului pe căile ferate, deschizând liberei concurențe aproximativ 70-80% din totalul traficului pe căi ferate.

Ca efect al liberalizării transportului aerian, călătorii beneficiază de tarife mai mici și de conexiuni mai bune între statele membre. Mai mult, în 2007, UE a semnat un acord de „cer deschis” cu SUA conform căruia orice linie aeriană europeană poate zbura din orice municipiu al Uniunii către orice municipiu din SUA.

De asemenea, Uniunea Europeană promovează proiecte majore de infrastructură de transport, așa numitele Rețele Trans-Europene ale căror obiective sunt de a elimina blocajele pe principalele căi navigabile est-vest ce fac legătura între Rin, Main și Dunare; de a pune în aplicare un program menit să reglementeze traficul pe rutele maritime congestionate aflate de-a lungul coastelor țărilor UE și de a moderniza mai multe căi ferate ce leagă nordul de sudul Europei, respectiv estul de vest.

În 2001, prin Cartea Albă a Transporturilor, revizuită în 2006, Comisia a stabilit o serie de măsuri pentru fiecare segment de transport în parte, din care unele sunt deja puse în aplicare (spre exemplu perioada obligatorie de odihnă pentru șoferii de camioane a crescut de la 8 la 9 ore). Alte obiective vizate de Cartea Albă sunt: stoparea declinului transportului de călători și marfă pe căile ferate; reducerea întârzierilor avioanelor prin crearea unei structuri integrate la nivel european pentru controlul traficului aerian; investiții mai mari în modernizarea rutelor navigabile interne și maritime; combinarea modalităților de transport pentru diminuarea blocajelor, reducerea prețurilor și ameliorarea calității aerului.

2.2. FONDURILE DISPONIBILE

Autoritățile centrale au un rol important în stabilirea strategiilor naționale de dezvoltare, precum și identificarea domeniilor de excelență caracteristice fiecărei regiuni, în susținerea domeniilor cu potențial ridicat dar și a domeniilor deficitare ce trebuie sprijinite.

Autoritățile locale au un rol important în realizarea strategiilor de dezvoltare economică, în identificarea surselor de finanțare ce pot fi atrase, în atragerea investitorilor în zonă, în alocarea de fonduri de la bugetele locale pentru domeniile deficitare.

Începând cu anul 2007, anul aderării la Uniunea Europeană, România beneficiază de noi oportunități pentru atragerea de surse de finanțare necesare dezvoltării proiectelor de importanță locală, regională și națională.

Sursele de finanțare posibile pentru realizarea obiectivelor Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă, conform Planului Național de Dezvoltare, Programelor Operaționale și planurilor de acțiune specifice aprobate sunt:

- Contribuția UE prin instrumentele structurale (Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune) pentru obiectivul „Convergență” și obiectivul „Cooperare teritorială Europeană” și cofinanțarea națională publică (buget de stat, bugete locale, credite externe, alte surse publice) și privată aferentă.
- Fondurile de tip structural ale UE (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, Fondul European de Pescuit) și cofinanțarea națională aferentă din surse publice și private.
- Fonduri alocate de la bugetul de stat și bugetele locale destinate programelor de investiții pentru dezvoltare, având obiective similare celor cofinanțate din fondurile comunitare susmenționate.
- Credite externe pentru investiții din partea instituțiilor financiare internaționale (Banca Europeană de Investiții – BEI, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – BERD, Banca Mondială etc.) precum și din alte surse (fonduri suverane, fonduri private cu profil investițional etc.) pentru susținerea unor proiecte naționale congruente cu obiectivele Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă și a Strategiei UE în materie.
- Alte instrumente financiare (încurajarea, în continuare, a investițiilor străine directe, utilizarea mai activă a pieței de capital, în speță prin lansarea de oferte publice inițiale (IPO), lărgirea bazei de creditare bancară prin stimularea economisirii interne, dezvoltarea instrumentelor de plasament pe termen lung, concesionarea unor proiecte de infrastructură și utilități publice, promovarea parteneriatelor public-privat etc.).

La nivel central și local există proiecte investiționale, pentru îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale. Ordonatorii de credite sunt în căutarea surselor de finanțare necesare dezvoltării locale, necesare creșterii competitivității.

Aceste surse de finanțare pot proveni din:

- A. Fonduri europene,
- B. Finanțare prin programe guvernamentale,
- C. Bugetul statului,
- D. Bugetul județean,

- E. Bugete locale,
- F. Parteneriate publice-private,
- G. Emisiuni de obligațiuni județene și municipale,
- H. Credite bancare,
- I. Sponsorizări,
- J. Finanțare creativă.

Fondurile structurale și de coeziune sunt generic, a doua investiție ca pondere, după Politica Agricolă Comună, din bugetul Uniunii Europene. Fondurile structurale și de coeziune sunt instrumentele financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Instrumentele structurale cuprind:

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) care susține investiții în diferite tipuri de infrastructură, unități de cercetare, învățământ, medicale, dezvoltare de facilități de producție și prelucrare, dezvoltarea turismului, îmbunătățirea calității mediului, dezvoltarea rețelelor locale și regionale de transport și a mijloacelor de transport în comun etc., precum și investiții de tip sprijin financiar și consultanță pentru IMM-uri, dezvoltare de servicii pentru cercetare și dezvoltare, inițiative de transfer tehnologic etc.

FEDR sprijină, de asemenea, investiții în contextul inițiativelor speciale de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională în cadrul obiectivului „Cooperare Teritorială Europeană”.

Regulamentul nr 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR) definește rolul și domeniile de intervenție, precum și promovarea investițiilor publice și private, care contribuie la reducerea disparităților regionale în cadrul Uniunii Europene. FEDR susține programe care vizează dezvoltarea regională, progresul economic, creșterea competitivității și cooperarea teritorială. Prioritățile de finanțare includ cercetarea, inovarea, protecția mediului și prevenirea riscurilor, dar și investițiile în infrastructură în regiunile cel mai puțin dezvoltate.

Fondul Social European (FSE) sprijină investiții ce contribuie la creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor, îmbunătățirea accesului la ocupare și participarea pe piața muncii, îmbunătățirea nivelului de incluziune socială prin combaterea discriminării și facilitarea accesului pe piața muncii a persoanelor dezavantajate, precum și promovarea parteneriatului pentru reformă în domeniile ocupării și ale incluziunii.

Fondul Social European (regelementat prin Regulamentul nr. 1081/2006) este implementat în conformitate cu Strategia Europeană de Ocupare a Forței de Muncă și se concentrează pe patru domenii principale:

- Integrarea în muncă a șomerilor prin formare profesională și diverse măsuri privind piața muncii;
- Sprijinirea întreprinzătorilor și măsuri de îmbunătățire a abilităților și productivității persoanelor angajate;
- Implementarea de acțiuni care să vizeze incluziunea socială a persoanelor din grupurile dezavantajate;
- Îmbunătățirea sistemelor de învățământ, inclusiv a învățământului profesional și tehnic, Fondul

de Coeziune (FC) finanțează proiectele mari de infrastructură cum ar fi construcția și modernizarea coridoarelor transeuropene de transport (TEN-T) și investițiile majore în infrastructura de mediu (apă, canalizare, deșeuri etc), precum și proiecte care vizează îmbunătățirea traficului aerian și rutier, modernizarea transportului urban, dezvoltarea și modernizarea transportului multimodal.

Fondul de Coeziune, reglementat de Regulamentul nr. 1084/2006, susține măsurile din domeniul rețelelor pan-europene de transport, fiind accesibil statelor membre al căror venit național brut este mai mic de 90% din media comunitară, respectiv noile state membre ca, Grecia și Portugalia. Investițiile din instrumentele structurale vor fi completate de fondurile Politicii Agricole Comune a Uniunii Europene și cele ale Politicii Comune de Pescuit.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) are ca scop creșterea competitivității în sectorul agricol, dezvoltarea mediului rural și îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale prin promovarea diversificării activităților economice și prin acțiuni specifice destinate protecției mediului înconjurător. De asemenea, prin proiectele de tip LEADER, se vor finanța și implementa strategii de dezvoltare ale grupurilor locale de acțiune din zonele rurale și a abordărilor experimentale (proiecte pilot) privind dezvoltarea rurală.

Fondul European pentru Pescuit (FEP) sprijină investițiile pentru dezvoltarea resurselor acvatice vii, modernizarea ambarcațiunilor de pescuit și îmbunătățirea prelucrării și comercializării produselor piscicole. De asemenea, se vor sprijini și implementarea strategiilor pentru promovarea dezvoltării durabile a zonelor de coastă.

Un factor cheie în ceea ce privește provocările potențiale legate de accesul la fondurile structurale îl constituie capacitatea structurilor instituționale și administrative pentru gestionarea acestor fonduri, precum și pentru îmbunătățirea capitalului fizic și uman necesar utilizării acestor fonduri.

Aceasta depinde de posibilitățile autorităților centrale și locale de a participa la cofinanțarea proiectelor ce beneficiază de finanțare, precum și de capacitatea administrației centrale, regionale și locale de a accesa diferite surse de finanțare publice și private.

2.3. DOCUMENTE STRATEGICE NATIONALE

Fondurile structurale sunt aplicate într-o țară membră a Uniunii Europene prin intermediul prevederilor cuprinse într-un Plan Național de Dezvoltare (PND), concept specific Politicii Europene de Coeziune Economică și Socială, care oferă o concepție coerentă și stabilă privind dezvoltarea statelor membre UE, transpusă în priorități de dezvoltare, programe, proiecte, în concordanță cu principiul programării fondurilor structurale.

Programul Național de Dezvoltare (PND) reprezintă documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală, aprobat de Guvern și elaborat într-un larg parteneriat care orientează dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu Politica de Coeziune a UE.

PND este o reflectare a nevoilor dezvoltare, axându-se atât pe orientările strategice comunitare privind coeziunea, cât și pe prioritățile Agendei Lisabona și obiectivele de la Göteborg, respectiv creșterea competitivității, ocuparea deplină și protecția durabilă a mediului.

Obiectivul global al PND îl reprezintă reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică dintre România și statele membre ale Uniunii Europene. Obiectivul global al PND se sprijină pe trei obiective specifice:

- Creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești;
- Dezvoltarea la standarde europene a infrastructurii de bază;
- Perfecționarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman autohton.

Conform noului acquis privind Politica de Coeziune a Uniunii Europene, fiecare Stat Membru elaborează un Cadru Strategic Național de Referință (CSNR), ca document de referință pentru programarea Fondurilor Structurale și de Coeziune. Acest document nu va servi însă ca instrument de management, ci ca document strategic prin care se stabilesc prioritățile de intervenție ale Fondurilor Structurale și de Coeziune în perioada de referință.

Programul Operațional Capital Uman (PO CU) stabilește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând astfel investițiile realizate prin Fondul Social European în perioada 2007-2013 și contribuind, totodată, la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat (AP 2014-2020) - implicit al Fondurilor Europene Structurale și de Investiții din România, și anume, de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

Programul Operațional Competitivitate (POC) susține investiții menite să răspundă nevoilor și provocărilor legate de nivelul redus al competitivității economice, în special în ceea ce privește (a) sprijinul insuficient pentru cercetare, dezvoltare și inovare (CDI) și (b) infrastructura subdezvoltată de TIC și implicit servicii slab dezvoltate, poziționându-se astfel ca un factor generator de intervenții orizontale în economie și societate, de natură să antreneze creștere și sustenabilitate.

Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2014-2020 și în acord cu Cadru Strategic Comun și Documentul de Poziție al serviciilor Comisiei Europene. Strategia POIM este orientată spre obiectivele Strategiei Europa 2020, în corelare cu Programul Național pentru Reformă și cu Recomandările Specifice de Țară, concentrându-se asupra creșterii durabile prin promovarea unei economii bazate pe consum redus de carbon prin măsuri de

eficiență energetică și promovare a energiei verzi, precum și prin promovarea unor moduri de transport prietenoase cu mediul și o utilizare mai eficientă a resurselor.

Prioritățile de finanțare stabilite prin POIM contribuie la realizarea obiectivului general al Acordului de Parteneriat prin abordarea directă a două dintre cele cinci provocări de dezvoltare identificate la nivel național: Infrastructura și Resursele.

POIM finanțează activități din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Programul Operațional Asistență Tehnică (PO AT) 2014-2020 are drept scop asigurarea unui proces de implementare eficientă și eficace a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții în România în conformitate cu principiile și regulile de parteneriat, programare, evaluare, comunicare, management, inclusiv management financiar, monitorizare și control, pe baza responsabilităților împărțite între Statele Membre și Comisia Europeană.

Obiectivul global al POAT 2014-2020 este de a asigura capacitatea și instrumentele necesare pentru o eficientă coordonare, gestionare și control al intervențiilor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții, precum și o implementare eficientă, bine orientată și corectă a POAT, Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM) și a Programului Operațional Competitivitate (POC).

Programul se bazează pe cadrul general descris de prevederile Acordului de Parteneriat iar abordarea strategică POAT este corelată cu documentele strategice relevante la nivel european și național, respectiv cu prevederile specifice domeniului de AT reieșite din Strategia Europa 2020, Planul Național de Reformă 2013-2014, precum și cu Strategia pentru consolidarea capacității administrației publice din România 2014-2020.

POAT 2014-2020 fiind proiectat să răspundă prevederilor Regulamentului 1303/2013 stipulate la Art. 59, va oferi sprijin pentru: pregătire, gestionare, monitorizare, evaluare, informare și comunicare, colaborare în rețea, soluționare a reclamațiilor, control și audit.

POAT 2014-2020 este proiectat ținând cont de noua arhitectură a sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI, cu patru autorități de management în cadrul MFE și își propune să sprijine aspectele orizontale pentru toate PO finanțate din FESI, iar pentru cele trei programe finanțate din FEDR/FC aflate în directă gestionare a MFE (POIM, POC și POAT), să acorde asistență aspectelor specifice implementării acestora.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este succesorul Programului Operațional Regional 2007-2020 și unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014-2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, gestionat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în calitate de Autoritate de Management, a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015.

Viziunea strategică privind nevoile de dezvoltare cărora trebuie să le răspundă POR 2014-2020 are la bază analiza situației economice și sociale a regiunilor României (în Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020), care a dus la identificarea principalelor probleme:

- Cercetare-dezvoltare și inovare: transfer limitat al rezultatelor cercetării în piață și nivel scăzut de asimilare a inovării în firme,
- IMM: sector al IMM-urilor insuficient dezvoltat, cu impact negativ asupra competitivității

economii regionale. Principalele puncte slabe ale sectorului IMM-urilor, în documentele de programare strategică națională, sunt:

- gradul redus de cultură antreprenorială – reflectat prin densitatea relativ scăzută a afacerilor în toate regiunile,
- reziliența scăzută a noilor afaceri – 2/3 dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață.
- Eficiență energetică: consumuri energetice nesustenabile și potențial de economisire ridicat în infrastructurile publice, inclusiv clădiri publice și clădiri rezidențiale.
- Mediu: nivel de poluare ridicat în zonele urbane.
- Dezvoltare urbană: zone urbane degradate, vacante sau neutilizate corespunzător în orașele din România.
- Resurse de patrimoniu: resurse valoroase de patrimoniu cultural slab valorificate.
- Turism: potențial turistic valoros, echilibrat distribuit teritorial – alternativă pentru revigorarea zonelor mai puțin dezvoltate/izolate.
- Infrastructură rutieră : gradul scăzut de accesibilitate al anumitor zone ale țării, care are drept consecință o atractivitate scăzută și investiții extrem de reduse.
- Infrastructura socială și pentru educație: infrastructurile educaționale, de sănătate și de servicii sociale subdimensionate împiedică incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman.
- Cadastru: nivel scăzut al înregistrărilor cadastrale, care afectează implementarea politicilor privind dezvoltarea socio-economică a comunităților locale.
- Capacitate administrativă: nevoia întăririi capacității administrative a Autorității de Management a POR, a Organismelor de Implementare a POR și a beneficiarilor, pentru o bună implementare a POR.

Aceste direcții de acțiune au fost corelate cu direcțiile de acțiune strategică menționate de Comisia Europeană în ceea ce privește finanțarea din Fondurile Europene Structurale și de Investiții, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională în perioada 2014-2020:

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

POR 2014–2020 își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale, prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, infrastructurii și serviciilor, pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, astfel încât acestea să își poată gestiona în mod eficient resursele și să își valorifice potențialul de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Aceste obiective sunt traduse în 11 axe prioritare (plus o axă de asistență tehnică), care au în total o alocare estimată de 8,25 miliarde euro, din care 6,7 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), iar 1,5 miliarde de euro - contribuția națională:

- Axa prioritară 1: Promovarea transferului tehnologic,
- Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii,

- Axa prioritară 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon,
- Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile,
- Axa prioritară 5: Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural,
- Axa prioritară 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională,
- Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului,
- Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale,
- Axa prioritară 9: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban,
- Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale,
- Axa prioritară 11: Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară,
- Axa prioritară 12: Asistență tehnică.

Programul Operațional Capacitate Administrativă (PO CA) va promova crearea unei administrații publice moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică, prin intermediul unor servicii publice competitive, investiții și reglementări de calitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Pentru a putea îndeplini acest rol, administrația publică are nevoie de resurse umane competente și bine gestionate, un management eficient și transparent al utilizării resurselor, o structură instituțional-administrativă adecvată, precum și de proceduri clare, simple și predictibile de funcționare. O astfel de administrație trebuie să fie capabilă să ofere decidenților politici instrumentele necesare fundamentării și implementării unor politici publice în interesul cetățenilor. Optimizarea administrației este o condiție importantă pentru punerea în aplicare a oricărei schimbări structurale către o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POCA 2014-2020 se adresează tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare ale României. În cadrul Programului vor putea obține finanțare următoarele tipuri de beneficiari: autorități și instituții publice centrale, autorități administrative autonome, ONG-uri, parteneri sociali, instituțiile de învățământ superior acreditate și de cercetare, Academia Română, autorități și instituții publice locale de la nivelul județelor și municipiilor, autorități și instituții publice locale beneficiare ITI, instituțiile din sistemul judiciar.

Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate (PO AD) asigură pe întreaga perioadă 2014 - 2020 distribuția gratuită de ajutoare alimentare în toate localitățile din țară în favoarea persoanelor dezavantajate. POAD este o continuare a Programului European de Ajutorare a Defavorizaților (PEAD) derulat în perioada 2007 -2013.

Programul este finanțat în proporție de 85% din Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane și în proporție de 15% din bugetul național. Categoriile beneficiare de ajutoare alimentare în cadrul POAD sunt stabilite de Ministerul Muncii și sunt menționate în art. 3 al Hotărârii de Guvern nr. 799/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Conform Master Plan General de Transport al României aprobat cu H.G. 666/ 2016, sunt propuse următoarele proiecte de dezvoltare:

- Modernizare port Hârșova (învecinat comunei Ciobanu), propus pentru finalizare în 2024, 2,6 mil. Euro FEDR
- Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre sector Călărași- Brăila (învecinat la Hârșova cu comuna Ciobanu), 100 mil. Euro FC

3. COORDONATE PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNITATILOR URBANE

3.1. CONTEXT NATIONAL PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNEI CIOBANU

Dezvoltarea rețelei de cai rutiere si feroviare:

Rutier: învecinare cu UAT Hârșova (port și drum rutier cu 4 benzi propus).

Zone de risc natural- Cutremure de pamant:

Comuna Ciobanu nu figurează ca fiind expusă riscurilor naturale alunecări de teren și inundații.

Apa

Comuna este situată în zone cu resurse de apă cu vulnerabilitate moderată.

Comuna este situată în zona cu amenajări pentru irigații în sisteme de peste 1000 ha.

Zone protejate

Comuna este cuprinsă în zonă pre dominant agricolă și zonă de concentrare mică a patrimoniului construit cu valoare națională.

Rețeaua de localități- indicatori minimali de definire

Indicatori cf. PATN	Indicatori existenți	Observații
Populație 1500 locuitori	3575	Indicator satisfăcut
Stație/ haltă CF Stație de transport Auto	Stație autobuz Ciobanu (cu pleacărcătre Hârșova- Constanța)	Indicator satisfăcut
Administrație publică: primărie, sediu poliție/ jandarmerie, sediu pompieri	Primărie, poliție, jandarmerie	Indicator satisfăcut
Educație: grădiniță, școală primară și gimnazială	Grădinița Ciobanu Grădinița Miorița Liceul Tehnologic Ciobanu (școala profesională, primară și gimnazială)	Indicator satisfăcut
Dispensar medical, farmacie sau punct farmaceutic Dispensar veterinar	Dispensar Ciobanu Dispensar Miorița 3 cabinete medicale Farmacie	Indicator satisfăcut
Cămin cultural cu bibliotecă	Camin cultural și bibliotecă	Indicator satisfăcut
Magazin general, spații pentru servicii	Magazine mixte	Indicator satisfăcut
Teren de sport amenajat	1 teren sport sat Ciobanu (stadion) și sală de sport	Indicator satisfăcut
Puncte locale depozitare deșeuri	da	Indicator satisfăcut
Rețele de alimentare cu apă	da	Indicator satisfăcut
Parohie Cimitir	Da Cimitir vechi și nou	Indicator satisfăcut

Indicatori cf. PATN	Indicatori existenți	Observații
	Ciobanu Cimitir Miorița	
Poștă, servicii telefonice	da	Indicator satisfăcut

Master Plan General de Transport al României aprobat cu H.G. 666/ 2016, sunt propuse următoarele proiecte de dezvoltare, care nu vizează în mod direct comuna Ciobanu:

- Modernizare port Hârșova (învecinat comunei Ciobanu), propus pentru finalizare în 2024, 2,6 mil. Euro FEDR
- Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre sector Călărași- Brăila (învecinat la Hârșova cu comuna Ciobanu), 100 mil. Euro FC

3.2. CONTEXT JUDETEAN PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNEI CIOBANU

Măsuri cuprinse în PATJ Constanța (Urbanproiect, 1994):

Comuna Ciobanu aparține Unității Specifice nr. 7 care cuprinde orașul Hârșova și patru comune (Ciobanu, Horia, Saraiu, Vadu Oii). Principalele funcțiuni sunt: agricultura (viticultura și pomicultura). Principalele probleme sunt: izolarea față de zona centrală a județului, echipare scăzută a localităților și îmbătrânirea populației.

Principale propuneri de dezvoltare pentru UTS 7- funcții agroindustriale și de servire și transport:

- dezvoltarea turism de tranzit
- optimizarea circulației în zona podului peste Dunăre și în jurul orașului Hârșova

PATJ Constanța identifică următoarele probleme/ necesități de rezolvare la nivel județean:

Problemă/ Necesitate rezolvare
Reducerea și eliminarea poluării industrial
Delimitarea și reglementarea statutului zonelor protejate
Recuperarea terenurilor degradate
Modernizarea căilor de comunicație de interes național și internațional
Realizarea unor lucrări majore de echipare hidroedilitare (captări noi, stații de epurare, aducțiuni etc.)
Realizarea unor lucrări majore de echipare energetică și telecomunicații
Renovarea zonelor centrale ale orașelor
Realizarea unor vaste programe de împădurire, mai ales în jurul centrelor urbane- crearea de centuri verzi

Comuna Ciobanu aparține următoarelor zone identificate la nivel județean:

- Zona D- cu potențial mixt de dezvoltare cu profil agricol diversificat, fără un profil de producție net dominant: protecție severă a suprafețelor arabile
- Forța de muncă ocupată în industria extractivă și prelucrătoare
- Zona riverană Dunării cu resurse de materiale de construcții nevalorificate
- Zonă naturală continuă de mare valoare (resurse minerale, peisaje, biodiversitate)-
Zona riverană Dunării
- Zone cu resurse minerale neexploatate sau exploatare parțial

3.3. CONTEXT LOCAL PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNEI CIOBANU

Intravilanul existent conform PUG Comuna Ciobanu în vigoare este constituit din următoarele suprafețe:

Trup existent	Suprafata (ha)	Trup propus	Suprafata (ha)
Trup 1- sat Ciobanu	257.09	Trup 1- sat Ciobanu	267.30
Trup 2- sat Miorita	68.02	Trup 2- sat Miorita	73.05
Trup 3	0.15	Trup 3	0.15
Trup 4	0.31	Trup 4	0.31
Trup 5- Ferma 4	9.33	Trup 5- Ferma 4	9.33
Trup 6	0.09	Trup 6	0.10
Trup 7	0.11	Trup 7	0.11
Trup 8-Crama	0.50	Trup 8-Crama	0.50
Trup 9	2.99	Trup 9	2.99
Trup 10	1.28	Trup 10	1.28
Trup 11	4.08		0.10
Trup 12	0.94		
Trup 13	0.12		
TOTAL	345.01		355.22

Bilanțul suprafețelor în intravilan, situația existentă conform PUG în vigoare este următorul:

SAT CIOBANU

Zone functionale	EXISTENT	
	Supraf. (ha)	Supraf. (%)
Zona de locuinte si functiuni complementare	216.05	84.03
Zona institutiilor publice si serviciilor	4.24	1.65
Zona unitatilor industriale si depozitelor	0.35	0.14
Zona unitatilor agro-zootehnice	2.01	0.78
Terenuri aferente cailor de comunicatie rutiere	30.20	11.74
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	1.61	0.62
Lucrari tehnico-edilitare	0.13	0.05
Gospodarie comunală, cimitire	2.40	0.93
Ape	0.00	0.00
Terenuri libere, gradini	0.12	0.05
TOTAL	257.09	100.00

SAT MIORIȚA

Zone functionale	EXISTENT	
	Supraf. (ha)	Supraf. (%)
Zona de locuinte si functiuni complementare	59.19	87.02
Zona institutiilor publice si serviciilor	1.16	1.71
Zona unitatilor industriale si depozitelor	0.00	0.00
Zona unitatilor agro-zootehnice	0.00	0.00
Terenuri aferente cailor de comunicatie rutiere	7.61	11.18
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	0.00	0.00
Lucrari tehnico-edilitare	0.00	0.00
Gospodarie comunală, cimitire	0.00	0.00
Ape	0.00	0.00
Terenuri libere, gradini	0.06	0.09
TOTAL	68.02	100.00

Fig. 1 Zone majore funcționale și tendințe de dezvoltare din comuna Ciobanu

La nivelul comunei pot fi identificate următoarele tendințe de dezvoltare:

- Dezvoltarea zonelor de activități productive cu precădere în proximitatea DC 68 (înspre Hârșova)
- Dezvoltarea zonelor mixte, de interes local (mic comerț, servicii locale etc.) în zonele centrale ale satelor componente
- Dezvoltarea unor zone de servicii și alimentație publică adiacent drumului comunal în localitatea Ciobanu

4. AUDITUL SITUAȚIEI EXISTENTE

4.1. IDENTIFICAREA FACTORILOR DEZVOLTĂRII

4.1.1. DEZVOLTARE SPATIALA

După cum se poate observa dotările publice din categoria celor educaționale, sanitare, culturale sunt dispuse grupat în zona centrală a satelor. Majoritatea serviciilor și zonelor industriale sunt dispuse linear de-a lungul DC68 și DC69.

Principalele dotări publice existente la nivelul comunei:

Dotări de învățământ

Pe raza teritoriului comunei Ciobanu funcționează următoarele unități de învățământ:

- Grădinița Ciobanu
- Grădinița Miorița
- Liceul Tehnologic Ciobanu care cuprinde școala profesională, primară și gimnazială

Dotări de sănătate și protecție socială

La nivelul comunei există un dispensar în Ciobanu, 1 în Miorița, 3 cabinete medicale și o farmacie.

Administrație publică

La nivelul comunei funcționează Primăria, Jandarmeria, Poliția.

Dotări culturale și de culte

La nivelul comunei există un Cămin Cultural cu bibliotecă.

Gospodărie comunală

La nivelul satului Ciobanu există un cimitir vechi și unul nou, și un cimitir la nivelul localității Miorița.

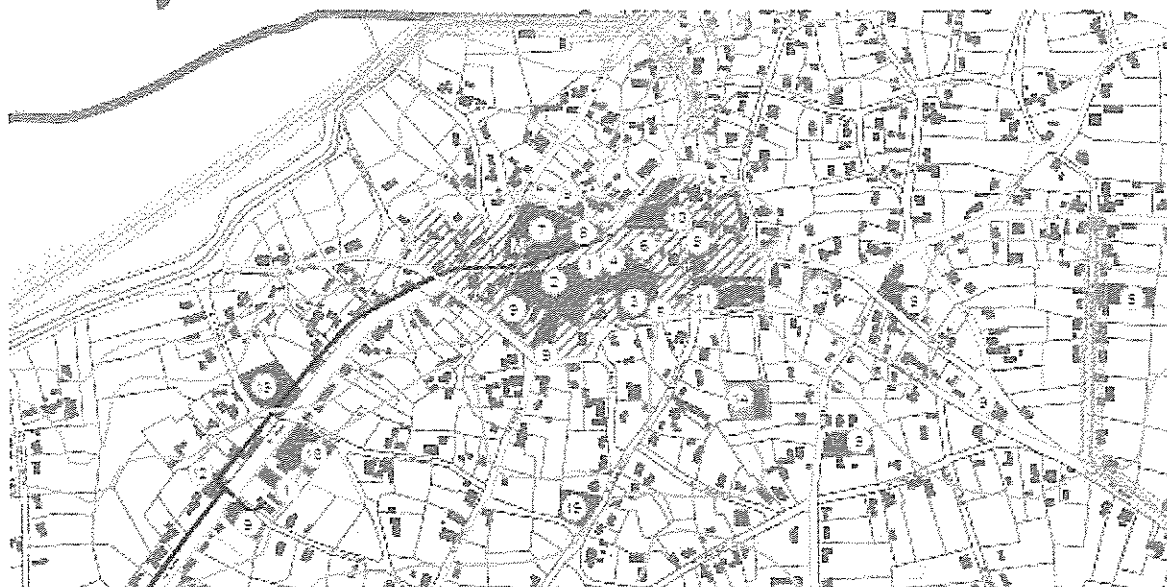

Fig. 2 Amplasare dotări publice localitatea Ciobanu

Fig. 3 Amplasare dotări publice localitatea Miorița

Fig. 4 Deservire cu dotări comerciale localitatea Ciobanu

Fig. 5 Deservire cu dotări comerciale localitatea Miorița

Fig. 6 Deservire cu dotări medicale localitatea Ciobanu

Fig. 7 Deservire cu dotări medicale localitatea Miorița

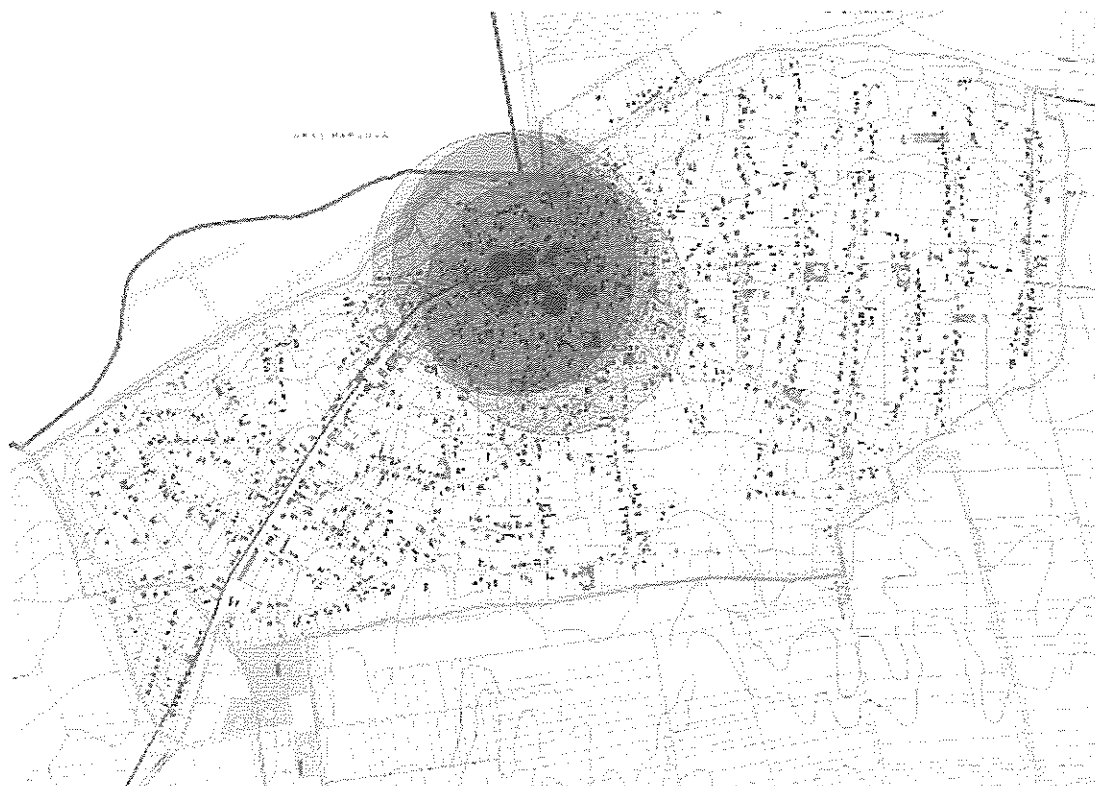

Fig. 8 Deservire cu dotări de învățământ localitatea Ciobanu

Fig. 9 Deservire cu dotări de învățământ localitatea Miorița

Fig. 10 Deservire cultură și culte localitatea Ciobanu (Cămin cultural și biserică)

Fig. 11 *Deservire cultură și culte localitatea Miorița*

Spațiile verzi

În prezent în comuna Ciobanu nu există spații verzi publice amenajate.

Spațiile verzi la nivelul comunei sunt reprezentate de următoarele:

- Păduri și pepiniere,
- Spații verzi aferente cursurilor de apă și lacurilor
- Teren de sport (Stadion) Ciobanu
- Teren de sport Liceul Tehnologic
- Cimitir Ciobanu (vechi)
- Cimitir Ciobanu (nou)
- Cimitir Miorița
- Spații verzi adiacente căilor principale de comunicație

Riscuri naturale și antropice

RISC SEISMIC

Principalele caracteristici ale terenului, din punct de vedere seismic conform normativului de proiectare antisismică precum și alte caracteristici pentru proiectare snt: $a = 0,16g$, $T_c = 0,07s$, $T_d = 3s$, adâncimea de îngheț 80 cm, natura terenului de fundare- loessuri sensibile la umezire, nivelul maxim al apelor freatice- mai mare de 2,5 m.

RISC DE INUNDABILITATE

Amenajările pentru irigații reprezintă jumătate din suprafața arabilă a comunei. Canalele brăzdează lunca Dunării antropică cu rol de cuprindere a apei din infiltrație când nivelul Dunării este în creștere, pentru a evita inundarea terenurilor agricole.

GEOTEHNICA

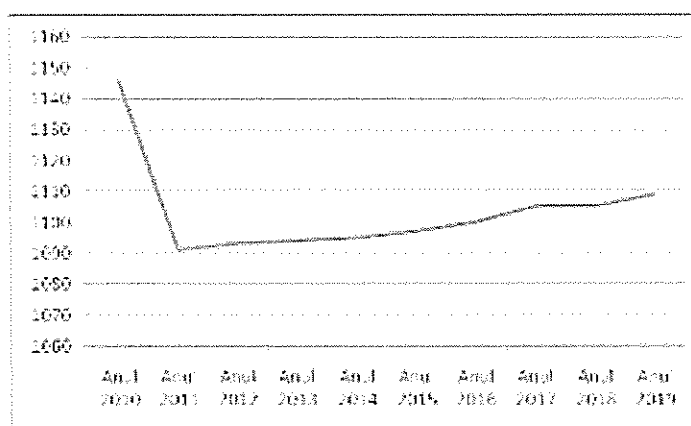
Predominante sunt solurile bălane și aluviale. Pe terasă solurile s-au format pe loess și pe nisipurile eoliene din zona de dune în condițiile climatului ide stepă uscată. În lunca, solurile aluvionare au grade de înțelenire și salinizare.

După 1961 s-a construit digul Ciobanu- Gârliciu- Dăieni, lunca naturală a Dunrii fiind limitat, iar suprafețe întinse desecate și redare agriculturii.

4.1.2. LOCUIREA

Datorită amplasării într-o zonă profund rurală, la limita județului, sectorul locuinelor nu a înregistrat creșteri semnificative la nivelul ultimilor zece ani.

Fig. 12 Evoluția numărului de locuințe existente în Ciobanu (perioada 2010-2019)

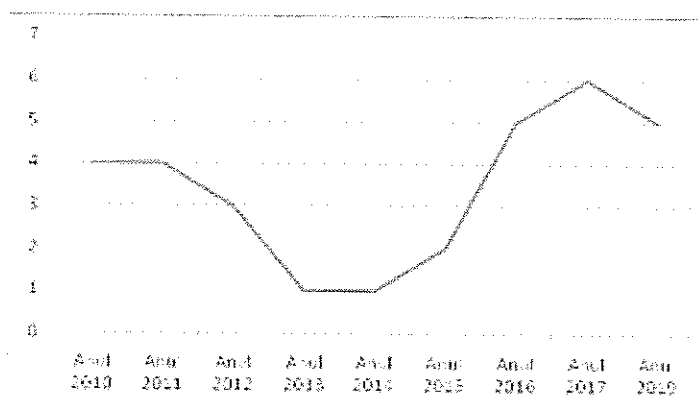

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Graficul evoluției numărului locuințelor finalizate pentru perioada 2010-2019 arată o constantă numărului de locuințe nou construite indicând cererea scăzută pentru locuințe în comuna Ciobanu, pe fondul stractivității scăzute pentru localizarea tinerelor familii și slaba dezvoltare a activităților economice diversificate.

Cele mai multe construcții finalizate s-au înregistrat în anul 2016-2017, acești ani reprezintă un maxim de creștere economică la nivel național. Este posibil ca în perioada următoare piața imobiliară să scadă datorită înăsprii condițiilor de creditare impuse de BNR, dar și datorită creșterii artificiale a prețurilor locuințelor noi și a terenurilor.

Fig. 13 Evoluția numărului de locuințe finalizate la sfârșitul anului în Ciobanu (perioada 2010-2019)

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Din punct de vedere al densităților urbane se remarcă concentrarea locuințelor în vetrele satelor componente și de-a lungul drumurilor naționale.

4.1.1. PATRIMONIUL NATURAL ȘI CONSTRUIT

ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

Caracteristicile reliefului, flora și fauna

Comuna Ciobanu este situată în partea de NV a județului Constanța, în podișul platformei litoral-levantină, pe malul fostei ape Baroi. În partea de nord a comunei se află terenul agricol scos de sub apele Băltii Baioi ca urmare a lucrărilor de îndiguire, iar peste dig se află brațul vechi al Dunării, pe malul căruia este situat satul Plopi, care a aparținut comunei Ciobanu până în anul 1966.

Teritoriul comunei Ciobanu se încadrează în formația floristică de stepă pontică și formația zăvoaielor de lunca. Factorii fizico-geografici de așezare, relief, clima și hidrografic condiționează dezvoltarea unei vegetații spontane și cultivate.

Vegetația de stepă cât și cea de lunca este foarte diversă. Ea se grupează în două grupe floristice: de stepă 65-67%, de plante hidrofile specifice luncii cu salcie, stuf, piciorul cocoșului.

Pe Dealul Ciobanului, vegetația arborescentă este formată din mici plantații de salcâmi care alternează cu terenuri ocupate de suprafețe agricole și izlaz.

Elementele spontane și cultivate determină o compoziție faunistică adecvată- stepică (șoarecele de câmp, hârciog, arici etc.) și de lunca (batracieni, reptile, păsări specifice zăvoaielor).

Rețeaua hidrografică

Teritoriul comunei Ciobanu este curins în bazinul hidrografic al Dunării. Fluviul Dunărea influențează nivelul hidrostatic al pânzei de apă freatică din lunca, aceasta fiind bună pentru irigații deoarece are un conținut normal de săruri și un debit de apă suficient tot timpul anului.

Un element important al rețelei hidrografice este rezerva de ape termale subterane care se află la limita administrativă dintre Hârșova și Ciobanu pe lacul numit Puturoasa.

Apele de suprafață sunt dirijate de fluviul Dunărea care mărginește comuna Ciobanu, lacuri de albie, limane fluviale, căi cu apă temporară.

Lacurile de albie (Apele Albe, Cernica, Coada Lebădoiului) care au existat în perimetrul localității au fost asanate ca urmare a extinderii terenurilor agricole.

Limane fluviale- singurul din zonă- Lacul Hasarlak- are versanții transformați în faleze lacustre afectate de eroziune.

Văile cu apă temporară sunt puse în evidență de ploile torențiale de primăvară și toamnă (Valea Gherghinei, Valea Moscalciului, Valea lui Zgârci, Valea lui Tabanache etc.).

Clima

Localizarea geografică a comunei Ciobanu, plasează teritoriul său în plină zonă temperată, aspectul dominant fiind cel de stepă, uscată, aspră și secetoasă, cu vânturi puternice dominate de anticicloul siberian.

Temperatura aerului înregistrează diferențe mari între lunile extreme, comuna fiind afectată de izoterma lunii ianuarie cu 2 grade celsius și de izoterma lunii iulie cu 22 grade celsius.

Precipitațiile constituie principala sursă de umezire a solului, de alimentare a pânzelor de apă freatică și a bazinelor hidrografice. Repartiția anuală a cantităților de precipitații se caracterizează prin neuniformitate, înregistrându-se mici diferențieri anuale, regimul precipitațiilor încadrându-se în media de 444mm (una din mediile mici ale țării). Specifice zonei sunt ploile torențiale de diverse durate și intensități, care influențează în mod deosebit desfășurarea proceselor fizico- geografice.

Pentru comuna Ciobanu, un rol deosebit îl are anticicloul Euro- Asiatic și Depresunea barică mediteraneană. Regimul vânturilor este diferit pe anotimpuri. Iarna predomină vânturile din direcția N, NE- crivățul- care spulberă zăpadă și aduce ger. Vara și primăvara bat vânturile din SE, vânturi frecvente pe această latură dunăreană.

Solurile

Predominante sunt solurile balane și aluviale. Pe terasă solurile s-au format pe loess și pe nisipurile eoliene din zona de dune condițiile climatului de stepă uscată. În luncă, solurile aluvionare au grade de înțelenire și salinizare.

După 1961 s-a construit digul Ciobanu- Gârliciu- Dăieni, lunca naturală a Dunării fiind limitată, iar suprafețele întinse desecate și redat agriculturii.

Amenajările pentru irigații reprezintă jumătate din suprafața arabilă a comunei, Canalurile brăzdează lunca Dunării antropică cu rol de cuprindere a apei din infiltrație când nivelul Dunării este în creștere, pentru a evita inundațiile terenurilor agricole.

Suprafața agricolă în anul 2014 este de 78723 ha din care arabil 7206 ha și pășuni 603 ha.

PATRIMONIUL CONSTRUIT

La nivelul comunei Ciobanu conform Listei mOnumentelor Istorice 2015 se regăsesc următoarele MONUMENTE ISTORICE:

Cod LMI	Denumire	Localitate	Localizare	Datare, Creatori
CT-I-s-B-02624 (RAN: 61265.01)	Așezare rurală	sat <u>Ciobanu</u> ; comuna <u>Ciobanu</u>	Intravilan și la V de sat	sec. I - III p. Chr., Epoca romană timpurie

Conform CIMEC, la nivelul comunei se regăsesc următoarele situri arheologice:

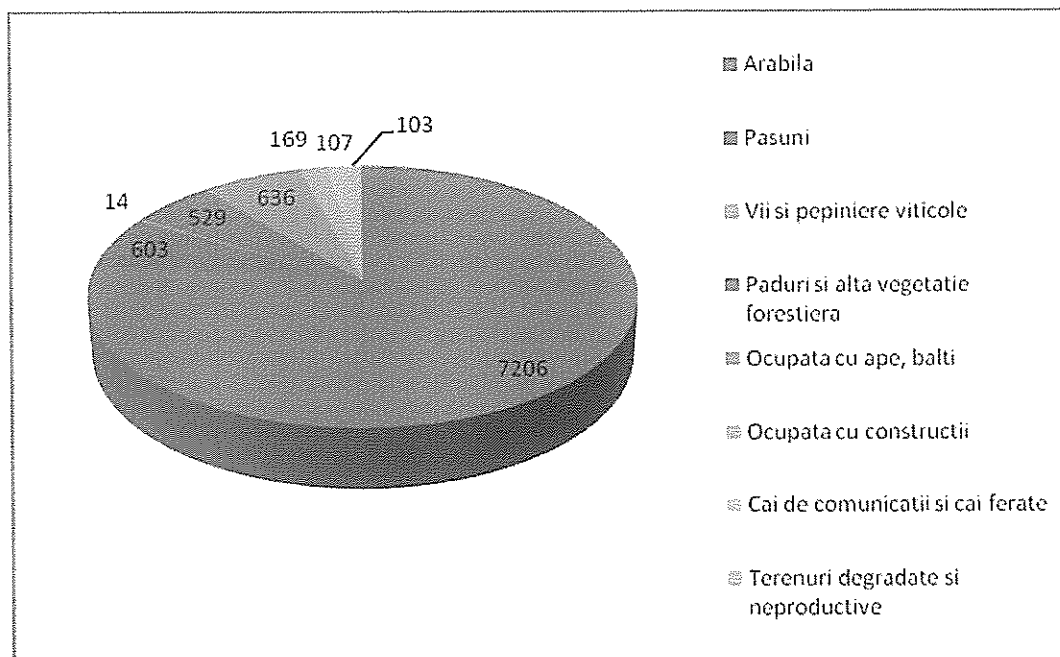
Cod RAN	Denumire	Categorie	Tip	Localitate	Cronologie
61274.14	Tumulul de la Miorița	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.13	Tumulul de la Miorița	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.12	Tumulul de la Miorița	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.11	Tumulul de la Miorița	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.10	Tumulul de la Miorița	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.09	Tumulul de la Miorița	construcție de cult	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.08	Tumulul de la Miorița - Movila Neagră	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.07	Tumulul de la Miorița - Movila Neagră. Tumulul se află la cca 2200 m SE de localitate.	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.06	Tumulul de la Miorița - Movila Neagră. Tumulul se află la cca 2300 de m SE de localitate.	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.05	Tumulul de la Miorița. Tumulul se află la cca 2500 m SE de localitate.	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.04	Tumulul de la Miorița. Tumulul se află la cca 3200 m SE de localitate.	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.02	Tumul de la Miorița - Trei Movile. Tumulul de mari dimensiuni se află la cca 3,5 km sud de localitate, fiind situat în imediata apropiere a șoselei ce leagă satul Miorița de DN 2A.	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61274.01	Tumul de la Miorița - Trei Movile. Tumulul se află la cca 3,5 km sud de localitate.	descoperire funerară	tumul	Miorița, com. Ciobanu	Necunoscută
61265.01	Așezarea rurală romană de la Ciobanu. intravilan și la V de sat	locuire civilă	așezare rurală	Ciobanu, com. Ciobanu	Epoca romană / sec. I - III

Structura terenurilor comune

În anul 2014 fondul funciar agricol din comuna Ciobanu reprezintă 83,5% din suprafața totală, ponderea cea mai mare parte fiind reprezentată de suprafața arabilă, urmată de suprafața ocupată de pășuni.

	Anul 2014
	UM: Ha
Total	9367
Agricola	7823
Arabila	7206
Pasuni	603
Vii si pepiniere viticole	14
Terenuri neagricole total	1544
Paduri si alta vegetatie forestiera	529
Ocupata cu ape, balti	636
Ocupata cu constructii	169
Cai de comunicatii si cai ferate	107
Terenuri degradate si neproductive	103

Fig. 14 Ponderea suprafețelor în funcție de destinație în Ciobanu- 2014

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Comuna Ciobanu are o economie agrară, iar în structura suprafeței cultivate, cele mai mari ponderi le dețin culturile de porumb boabe, floarea soarelui.

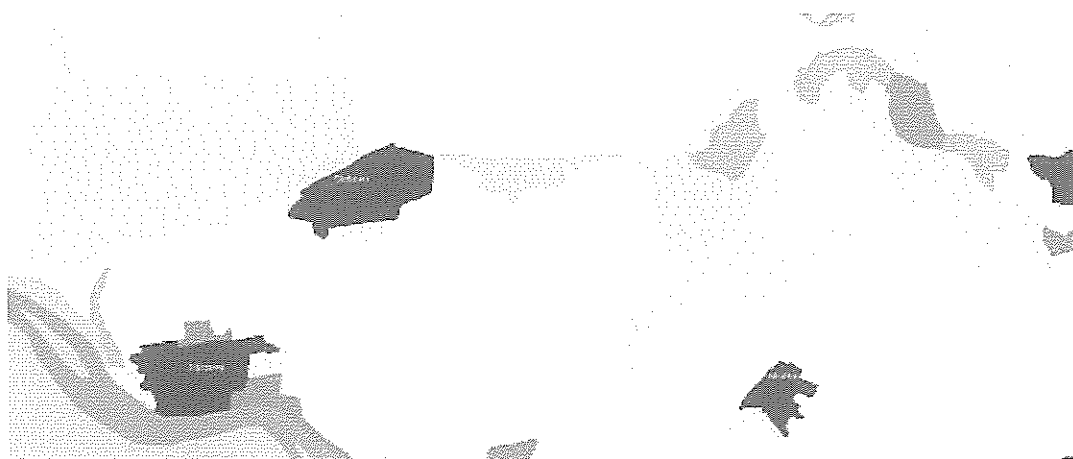
Calitatea terenurilor din zonă, propice desfășurării unei agriculturi de tip intensiv, este dovedită de producțiile mari obținute la hectar de către producătorii agricoli individuali, precum și de calitatea deosebită pe care fructele, legumele și culturile din zonă o au.

Deficiențele sectorului agricol:

- Costuri de producție ridicate, comparativ cu profitul generat,
- Lipsă silozuri, hambare și alte spații de depozitare,
- Forța de muncă din sectorul agricol: îmbătrânirea populației, lipsa pregătirii corespunzătoare a absolvenților, lipsa liceelor cu profil agricol, lipsa spiritului antreprenorial, lipsa de interes a autorităților locale pentru sprijinirea tinerilor fermieri.

Teritoriul analizat este favorabil producției agricole, oferind condiții pentru creșterea plantelor. Potențialul existent, nu este valorificat, nereflectându-se în nivelul producției, respectiv al productivității muncii.

Fig. 15 Intensitatea utilizării solurilor la nivelul comunei (cu roșu- zone urbanizate)

Sursa: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>

Spații verzi și zone de agrement

Spațiile verzi reprezintă suprafețe de teren cu vegetație în general amenajată, la care se asociază o serie de construcții specifice pentru satisfacerea funcțiilor sociale, culturale, estetice și igienico-sanitare. Natura urbană are ca scop ameliorarea peisagistică și este compusă din arbori, arbuști, pomi fructiferi și legume, în gospodăriile individuale.

Conform OUG nr. 114/2007, care modifică și completează OUG 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea 265/2006, articolul II aliniatul (1), autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 26 mp/locuitor până la 31 decembrie 2013.

Precizăm că prin prevederile Legii 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, art. 3, spațiile verzi se compun din: spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fasii, spații verzi publice de folosință specializată: (i) grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber, parcuri expoziționale, zone ambientale și de agrement

pentru animalele dresate în spectacolele de circ; (ii) cele aferente dotarilor publice: creșe, grădinite, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire; (iii) baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță; spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive; spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă; culoare de protecție față de infrastructura tehnică; păduri de agrement; pepiniere și sere.

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) apreciază că, pentru desfășurarea în condiții optime a activităților umane, ar fi necesari 50 mp zonă verde intravilană/locuitor și 300 mp zonă verde extravilană/locuitor.

În prezent în comuna Ciobanu nu există spații verzi publice amenajate.

Spațiile verzi la nivelul comunei sunt reprezentate de următoarele:

- Păduri și pepiniere,
- Spații verzi aferente cursurilor de apă și lacurilor,
- Teren de sport Liceul Tehnologic
- Teren de sport (stadion) Ciobanu
- Cimitir Ciobanu (vechi)
- Cimitir Ciobanu (nou)
- Cimitir Miroița
- Spații verzi adiacente căilor principale de comunicație

Suprafața spațiilor verzi la nivelul localităților comunei :

Tip spațiu verde	Suprafața (ha)		
	Ciobanu	Miorița	Total
Spații verzi, sport, agrement, protecție	1.61	0.00	1.61
Gospodărie comunala, cimitire	2.40	0.59	2.99
Terenuri libere, grădini	0.12	0.06	0.18
TOTAL	4.13	0.65	4.78

Sursa : Plan Urbanistic General comuna Ciobanu- în curs de elaborare (2021)

Având în vedere normele legale în domeniu care solicită 26 mp/cap locuitor, spațiile verzi existente nu acoperă această normă la nivelul localității Ciobanu, fiind necesară crearea mai multor spații verzi publice la nivelul comunei.

Suprafața minimă de spații verzi la nivelul localităților comunei Ciobanu

Ciobanu			Miorița		
Populație	Supr spații verzi min. Nec. (mp)	Supraf.sp.verzi existent (mp)	Populație	Supr spații verzi min. Nec. (mp)	Supraf.sp.verzi existent (mp)
3350	87100	41300	250	6500	6500

De menționat că numărul populației este cel rezultat din Fișa localității 2020 furnizată de Primăria comunei Ciobanu.

Arii naturale protejate

Pe teritoriul administrativ al comunei Ciobanu se află parțial Siturile de importanță comunitară NATURA 2000 ROSCI0012 Brațul Măcin și ROSPA0040 Dunărea Veche- Brațul Măcin.

Fig. 16 Situația comunei Ciobanu în raport cu siturile de importanță comunitară.

4.1.4. POPULAȚIA- EVOLUTIE DEMOGRAFICA SI FORȚA DE MUNCĂ

Suprafața locuibilă a comunei Ciobanu este de 50368 mp, iar numărul de locuințe este de 1109 (2019).

Majoritatea locuitorilor sunt români (95,75%). Pentru 4,13% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (95,53%). Pentru 4,13% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

În ceea ce privește forța de muncă, la nivelul anului 2019, din efectivul populației, figurează 113 salariați aprox 3,18% dintre locuitori erau salariați în diferite domenii: agricultură, industrie, comerț, transport, poștă, administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială.

Din punct de vedere al repartizării populației pe localități componente, situația aferentă anului 2020 conform Fișei localității este următoarea:

Total	CIOBANU	MIORIȚA
3600	3350	250

Sursa: Fișa localității 2020

Populația

Numărul de locuitori ai comunei Ciobanu la nivelul anului 2021 era de 3575 persoane conform datelor înregistrate de Institutul Național de Statistică, reprezentând 0,47% din totalul populației județului.

Din cei 3575 de locuitori:

-Masculin 1822 loc.

-Feminin 1753 loc.

Populația stabilă pe grupe de vârstă în anul 2021:

Rezultatele cautarii - POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 ianuarie	
	Anul 2021
	UM: Numar persoane
Total	3575
0- 4 ani	212
5- 9 ani	210
10-14 ani	213
15-19 ani	227
20-24 ani	216
25-29 ani	190
30-34 ani	303
35-39 ani	281
40-44 ani	275
45-49 ani	271
50-54 ani	250
55-59 ani	150
60-64 ani	220
65-69 ani	205
70-74 ani	148
75-79 ani	84
80-84 ani	59
85 ani si peste	61

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Locuri de muncă

Numărul de cadre didactice la nivelul comunei Ciobanu este urmatorul:

	Anul 2000	Anul 2005	Anul 2010	Anul 2015	Anul 2019
	UM: Numar persoane				
Total	30	29	32	26	27
Invatamant prescolar	5	6	9	5	5
Invatamant primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	25	19	20	17	19
Invatamant primar (inclusiv invatamantul special)	10	8	7	7	7
Invatamant gimnazial (inclusiv invatamantul special)	15	11	13	10	12
Invatamant primar si gimnazial	:	:	:	17	19
Invatamant primar	:	:	:	7	7
Invatamant gimnazial	:	:	:	10	12
Invatamant liceal	:	:	3	4	:
Invatamant profesional	:	4	:	:	3

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Asigurarea cu locuințe a populației

Suprafața locuibilă a comunei Ciobanu este de 50368 mp, iar numărul de locuințe este de 1109 (2019).

Materialele de construcție utilizate sunt cărămidă și b.c.a., ca materiale durabile și chirpici ca material nedurabil. Acoperișurile sunt din țiglă, tablă galvanizată sau olane. Starea construcțiilor este medie cu excepția celor realizate după 1990.

4.1.3. EDUCATIE, SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA

EDUCAȚIE

Pe raza teritoriului comunei Ciobanu funcționează 4 unități de învățământ după cum urmează:

- Liceul Tehnologic Ciobanu cu școală profesională, primară și gimnazială
- Grădinița Ciobanu
- Grădinița Miorița

Evoluția elevilor în intervalul 2010-2019 evidențiază o ușoară creștere a acestora la toate grupele de vârstă cu excepția copiilor înscriși la grădinițe și a celor din învățământul liceal:

	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
UM: Numar persoane										
Total	542	523	476	484	474	469	487	482	487	485
Copii inscisi in gradinite	206	211	96	99	88	84	104	100	99	101
Elevi inscisi in invatamantul preuniversitar	336	312	380	385	386	385	383	382	388	384
Elevi inscisi in invatamantul primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	293	259	307	296	299	304	297	307	313	328
Elevi inscisi in invatamantul primar (inclusiv invatamantul special)	153	137	159	168	164	174	173	173	197	185
Elevi inscisi in invatamantul gimnazial (inclusiv invatamantul special)	140	122	148	128	135	130	124	134	116	143
Elevi inscisi in invatamantul primar si gimnazial	:	:	:	296	299	304	297	307	313	328
Elevi inscisi in invatamantul primar	:	:	:	168	164	174	173	173	197	185

Elevi înscriși în învatamantul gimnazial	:	:	:	128	135	130	124	134	116	143
Elevi înscriși în învatamantul liceal	18	53	73	89	87	81	55	30	13	:
Elevi înscriși în învatamantul profesional	25	:	:	:	:	:	31	45	62	56

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Numărul cadrelor didactice este în ușoară scădere comparativ cu anul 2010.

	Anul 2010	Anul 2019
	UM: Numar persoane	
Total	32	27
Învatamant prescolar	9	5
Învatamant primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	20	19
Învatamant primar (inclusiv învatamantul special)	7	7
Învatamant gimnazial (inclusiv învatamantul special)	13	12
Învatamant primar și gimnazial	:	19
Învatamant primar	:	7
Învatamant gimnazial	:	12
Învatamant liceal	3	:
Învatamant profesional	:	3

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

SANATATE

Numărul unităților sanitare la nivelul anului 2019:

	Anul 2010	Anul 2015	Anul 2019
	UM: Numar		
Cabinete medicale de familie	2	1	1
Cabinete stomatologice	1	:	1
Farmacii	1	:	1

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Conform fatelor oferite de Primăria Ciobanu, la nivelul comunei există un dispensar în Ciobanu, un dispensar în Miorița, 3 cabinete medicale și o farmacie.

Personalul sanitar (medici) înregistrează o scădere constantă în intervalul 2010- 2019, în timp ce personalul sanitar mediu este în creștere (proprietate privată):

	Anul 2010	Anul 2015	Anul 2019
--	-----------	-----------	-----------

	UM: Numar persoane		
Medici	2	2	1
din total medici: medici de familie	1	2	1
Stomatologi	:	1	1
Farmacisti	:	:	1
Personal sanitar mediu	1	3	3

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

CULTURA

La nivelul comunei există o bibliotecă și un Cămin cultural în satul Ciobanu.

4.1.6. MEDIUL ECONOMIC

Populația se ocupă în principal de cultivarea pământului și creșterea animalelor. În ansamblu, principalele activități agricole de pe teritoriul comunei și celorlalte localități aferente, sunt culturi de cereale (grâu, porumb, floarea soarelui). Se cresc animale de curte pentru consumul propriu (porcine), cabaline, păsări domestice dar și animale de pasune (ovine, bovine).

Activitatea economică nu este foarte reprezentativă, pe teritoriul comunei, existând mai multe societăți comerciale care se ocupă cu activitatea agricolă și comerț cu amănuntul.

La nivelul comunei Ciobanu sunt înregistrați 131 agenți economici, reprezentând 0,16% din totalul agenților economici din județul Constanța, o cifră de afaceri de 2,8 milioane lei (0,01% din cifra de afaceri a județului Constanța) și un număr de 33 angajați (0,03 % din totalul de angajați la nivelul județului Constanța) cu un profit de 1,1 milioane lei (0,02% din profitul net realizat în județul Constanța).

Principalele societăți comerciale existente la nivelul comunei¹:

- SC Agriterenuri SRL
- SC Kamparo Investment
- SC Lacto Genimico SRL
- La Fattoria si Marinella SRL
- Slig Sliven Agro SRL
- Nutre Farming SRL
- SC Lued Real Estate
- Sava Zootehnic

¹ Conform datelor puse la dispoziție de Primăria comunei Ciobanu

- SC Romarta Industrial SA
- SC TAG Services NM SRL
- Il Voicu D.Cristina
- IF Bulancea S. Viorel
- CMV Tomi Mihail
- Il Coroiu Sandel
- SC Geager Prest SRL
- Il Dima Danut
- PFA Coman Tudor
- PFA Ilie Mircea
- CN Posta Română SA
- PFA Ionescu Cristian
- Alvicoli Comerț SRL
- SC Adcons Ambiental Cosntruct SRL
- Telekom Romania Comunciations SA
- SC AgroFactory SRL
- Agricola Badcar SRL
- Roșioru Invest SRL
- SC Sara Tom Company SRL
- SC Mani Paradis SRL
- Consumcoop Hârșova Societate Cooperativă
- Ii Stamate Ion Gabriel
- Il Crăciun Marian
- SC Agro Shop Dealer SRL
- Il Mirea Vasilică
- CMI Fricătel Ludmila
- CMI Olaru Diana- Valentina
- SC Ciobănașul Edilitar

Top firme după cifra de afaceri realizată²

1.CIOBĂNAȘUL EDILITAR SRL **611.634 lei** (139.008 euro)

2.GEAGER-PREST SRL **532.307 lei** (120.979 euro)

² Sursa: <https://www.topfirme.com/judet/constanta/localitate/ciobanu>

3. MANI-PARADIS S.R.L. **379.729 lei** (86.302 euro)
4. ADCONS AMBIENTAL CONSTRUCT S.R.L. **355.308 lei** (80.752 euro)
5. THE BROTHERS DOUBLE D SRL **301.849 lei** (68.602 euro)
6. SEBI ȘI NICO AGROPRODUCT SRL **282.824 lei** (64.278 euro)
7. GEMMA ART LEADER SRL **97.281 lei** (22.109 euro)
8. ROȘIORU INVEST SRL **68.892 lei** (15.657 euro)
9. INSTAL VD DOBROGEA SRL **48.233 lei** (10.962 euro)
10. L&D LAND AGRO-FARM S.R.L. **45.474 lei** (10.335 euro)
11. ALEXE LUCK SRL **31.000 lei** (7.045 euro)
12. SC IONUȚ & FLORIN BUILDING SRL **23.552 lei** (5.353 euro)
13. MEMO-BARBER-SHOP SRL **13.580 lei** (3.086 euro)
14. FRUTAS JARA S.R.L. **4.409 lei** (1.002 euro)
15. GLOBAL INVEST GROUP SRL **2.941 lei** (668 euro)

52

Top firme după numărul de angajați³:

1. CIOBĂNAȘUL EDILITAR SRL **10** angajati
2. ADCONS AMBIENTAL CONSTRUCT S.R.L. **8** angajati
3. MANI-PARADIS S.R.L. **4** angajati
4. GEAGER-PREST SRL **3** angajati
5. INSTAL VD DOBROGEA SRL **3** angajati
6. THE BROTHERS DOUBLE D SRL **2** angajati
7. SEBI ȘI NICO AGROPRODUCT SRL **2** angajati
8. ROȘIORU INVEST SRL **1** angajat

³ Sursa: <https://www.topfirme.com/judet/constanta/localitate/ciobanu>

Top firme după profit⁴:

1. FRUTAS JARA S.R.L. **734.543 lei** (166.942 euro)
2. CIOBĂNAȘUL EDILITAR SRL **93.256 lei** (21.195 euro)
3. GEMMA ART LEADER SRL **82.687 lei** (18.793 euro)
4. SEBI ȘI NICO AGROPRODUCT SRL **63.421 lei** (14.414 euro)
5. SC IONUȚ & FLORIN BUILDING SRL **18.435 lei** (4.190 euro)
6. GEAGER-PREST SRL **16.428 lei** (3.734 euro)
7. L&D LAND AGRO-FARM S.R.L. **16.064 lei** (3.651 euro)
8. ROȘIORU INVEST SRL **15.829 lei** (3.598 euro)
9. ALEXE LUCK SRL **9.659 lei** (2.195 euro)
10. ADCONS AMBIENTAL CONSTRUCT S.R.L. **3.183 lei** (723 euro)

AGRICULTURA

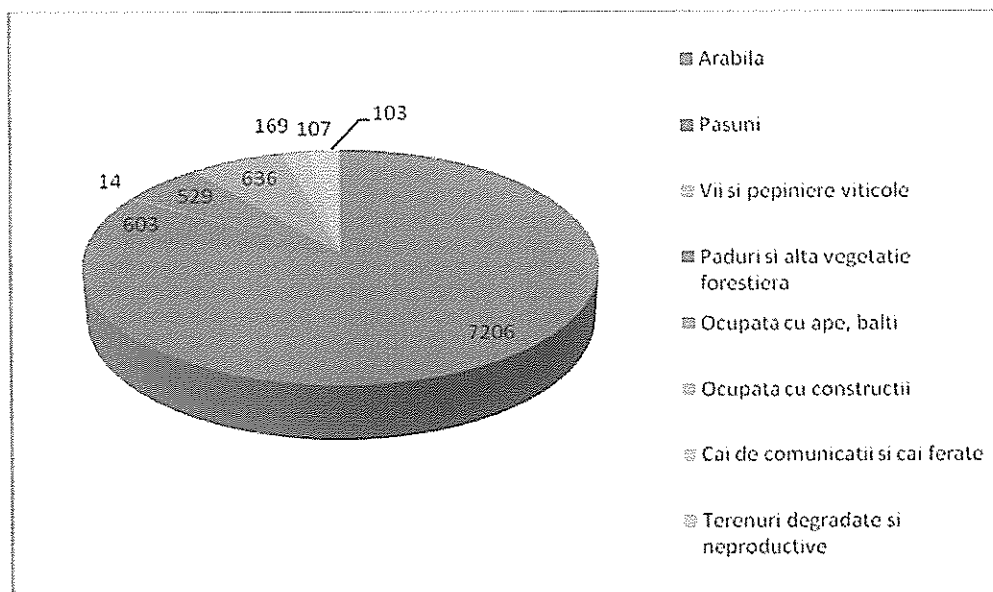
La fel ca și în celelalte județe din România, fondul funciar al județului Constanța a cunoscut schimbări profunde în perioada post-comunistă, marcată de Legea din 1991, schimbarea proprietarilor, fragmentarea terenurilor agricole, lipsa strategiei pe termen lung și neadaptarea practicilor la condițiile fizico-geografice existente.

În anul 2014 fondul funciar agricol din comuna Ciobanu reprezintă 83,5% din suprafața totală, ponderea cea mai mare parte fiind reprezentată de suprafața arabilă, urmată de suprafața ocupată de pășuni.

	Anul 2014
	UM: Ha
Total	9367
Agricola	7823
Arabila	7206
Pasuni	603
Vii si pepiniere viticole	14
Terenuri neagricole total	1544
Paduri si alta vegetatie forestiera	529
Ocupata cu ape, balti	636
Ocupata cu constructii	169
Cai de comunicatii si cai ferate	107
Terenuri degradate si neproductive	103

⁴ Sursa: <https://www.topfirme.com/judet/constanta/localitate/ciobanu>

Fig. 17 Ponderea suprafețelor în funcție de destinație în Ciobanu- 2014

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS baza de date TEMPO

Principalele întreprinderi care operează în sectorul agricol sunt:

- GEAGER-PREST SRL- Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
- SEBI ȘI NICO AGROPRODUCT SRL- Activitati auxiliare pentru productia vegetala
- L&D LAND AGRO-FARM S.R.L.- Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
- FRUTAS JARA S.R.L.- Cultivarea fructelor semintoase si samburoase

Comuna Ciobanu are o economie agrară, iar în structura suprafeței cultivate, cele mai mari ponderi le dețin culturile de porumb boabe, floarea soarelui.

Calitatea terenurilor din zonă, propice desfășurării unei agriculturi de tip intensiv, este dovedită de producțiile mari obținute la hectar de către producătorii agricoli individuali, precum și de calitatea deosebită pe care fructele, legumele și culturile din zonă o au.

Deficiențele sectorului agricol:

- Costuri de producție ridicate, comparativ cu profitul generat,
- Lipsă silozuri, hambare și alte spații de depozitare,
- Forța de muncă din sectorul agricol: îmbătrânirea populației, lipsa pregătirii corespunzătoare a absolvenților, lipsa liceelor cu profil agricol, lipsa spiritului antreprenorial, lipsa de interes a autorităților locale pentru sprijinirea tinerilor fermieri.

Teritoriul analizat este favorabil producției agricole, oferind condiții pentru creșterea plantelor. Potențialul existent, nu este valorificat, nereflectându-se în nivelul producției, respectiv al productivității muncii.

Agricultura nu contribuie la îmbunătățirea standardului de viață din mediul rural, pe fondul unor inconveniente:

- număr mare de exploatații (gospodării agricole individuale) de mici dimensiuni care nu sunt dotate cu mașini agricole, gospodării care nu pot efectua lucrări de îmbunătățiri funciare, nu pot respecta tehnologiile din lipsă de fonduri și care nu pot beneficia de credite;
- societăți comerciale cu profil agricol care se află în reorganizare/lichidare sau chiar în situația de faliment din cauză că producția obținută nu acoperă costurile de producție, în situația în care pe piață există cerere venită din partea prelucrătorilor din industria alimentară, din teritoriul zonal (există și o concurență neloială cauzată de importuri la preț de dumping);
- scăderea efectivelor de animale și a producției se datorează și costurilor legate de obținerea unor furaje de calitate și de îmbunătățire a raselor, dar și prețului mic oferit pentru lapte sau brânză;
- problemele legate de producția vegetală redusă pot fi cauzate de neefectuarea lucrărilor agricole și a tratamentelor fitosanitare la timp, de folosirea unor semințe necorespunzătoare și de lipsa posibilităților de a se putea apela la sistemele de irigații;

Directii de urmat pentru dezvoltarea și eficientizarea agriculturii la nivelul zonelor studiate:

- gruparea micilor producători agricoli și crescători de animale în asociații sau cooperative;
- atragerea fondurilor europene, fondurilor guvernamentale pentru dezvoltarea sistemelor de irigații, pentru achiziționarea de utilaje moderne și eficiente, pentru construcția de silozuri, de hambare, de grajduri;
- incurajarea culturilor ecologice, incurajarea creșterii animalelor naturale;
- sprijinirea asociațiilor de producători pentru încheierea contractelor de achiziție a produselor finite.

55

INDUSTRIA ȘI CONSTRUCȚII

Principalele societăți în domeniul industrial și al construcțiilor existente la nivelul comunei Ciobanu sunt:

- CIOBĂNAȘUL EDILITAR SRL- Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
- ADCONS AMBIENTAL CONSTRUCT S.R.L.- Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
- INSTAL VD DOBROGEA SRL- Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat
- ALEXE LUCK SRL- Fabricarea de construcții metalice și parti componente ale structurilor metalice
- SC IONUȚ & FLORIN BUILDING SRL- Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale

COMERȚ ȘI SERVICII

Principalele societăți care operează în domeniul comerțului și serviciilor existente la nivelul comunei Ciobanu sunt:

- MANI-PARADIS S.R.L.- Comerț cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
- THE BROTHERS DOUBLE D SRL- Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
- GEMMA ART LEADER SRL- Activități de consultanță pentru afaceri și management
- ROȘIORU INVEST SRL- Transporturi cu taxiuri
- MEMO-BARBER-SHOP SRL- Coafură și alte activități de înfrumusețare
- GLOBAL INVEST GROUP SRL- Comerț cu amanuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet

TURISM

Principalele atracții turistice la nivelul comunei Ciobanu sunt:

- Pescuit sportiv pe Dunăre și Ghiolul Hașarlâc
- Brațul Măcin al Dunării la 4 km
- Lacul Hașarlâc pe șoseaua Hârșova- Tulcea
- Băile termale Hârșova Puturoasa (în proximitatea comunei)

Lacul Hașarlâc este un lac de luncă de 254 ha, apărut în urmă cu aproximativ 40 de ani, în perioada comunismului, cu destinația de amenajare hidrotehnică. Aflându-se în imediată apropiere a Dunării, inginerii hidrotehnicieni ai vremii au decis că era cazul să înființeze în zona Ciobanu-Hârșova mai multe amenajări hidrotehnice menite să contracareze efectele unor inundații în perioadele de maximă viitură pe fluviul Dunărea. Conform planurilor, amenajarea hidrotehnică Hașarlâc putea prelua un important surplus din recărsările apelor Dunării, totodată reușind protejarea unor întinse suprafețe de culturi agricole (mii de ha) și mai multe localități rurale din urul bălții.

Evenimente locale:

- Târg în fiecare luni
- Hora satului
- Ziua localității- 8 mai

În afară de resursele locale existente trebuie avute în vedere și resursele naturale și antropice existente la nivel județean, inclusiv în zona rurală, acestea putând fi valorificate inclusiv de comuna Ciobanu prin includerea acestora în diferite trasee turistice tematice.

La nivelul comunei nu există nici o unitate de cazare turistică.

MEDIUL DE AFACERI

Activitatea economică nu este foarte reprezentativă, pe teritoriul comunei, existând mai multe societăți comerciale care se ocupă cu activitatea agricolă și comerț cu amănuntul.

La nivelul comunei Ciobanu sunt înregistrați 131 agenți economici, reprezentând 0,16% din totalul agenților economici din județul Constanța, o cifră de afaceri de 2,8 milioane lei (0,01% din cifra de afaceri a județului Constanța) și un număr de 33 angajați (0,03 % din totalul de angajați la nivelul județului Constanța) cu un profit de 1,1 milioane lei (0,02% din profitul net realizat în județul Constanța).

Top domenii de activitate din Ciobanu, Județul Constanța după cifra de afaceri⁵

1. CAEN: 4120 - Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale **990.494 lei** (225.112 euro)
2. CAEN: 111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase **577.781 lei** (131.314 euro)
3. CAEN: 4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun **379.729 lei** (86.302 euro)
4. CAEN: 4673 - Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare **301.849 lei** (68.602 euro)
5. CAEN: 161 - Activități auxiliare pentru producția vegetală **282.824 lei** (64.278 euro)
6. CAEN: 7022 - Activități de consultanță pentru afaceri și management **97.281 lei** (22.109 euro)
7. CAEN: 4932 - Transporturi cu taxiuri **68.892 lei** (15.657 euro)
8. CAEN: 4322 - Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat **48.233 lei** (10.962 euro)
9. CAEN: 2511 - Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice **31.000 lei** (7.045 euro)
10. CAEN: 9602 - Coafură și alte activități de înfrumusețare **13.580 lei** (3.086 euro)
11. CAEN: 124 - Cultivarea fructelor semintose și samburoase **4.409 lei** (1.002 euro)
12. CAEN: 4791 - Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet **2.941 lei** (668 euro)

Top domenii de activitate din Ciobanu, Județul Constanța după numărul de angajați⁶

1. CAEN: 4120 - Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale **18 angajați**
2. CAEN: 4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun **4 angajați**
3. CAEN: 4322 - Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat **3 angajați**

⁵ Sursa: <https://www.topfirme.com/judet/constanta/localitate/ciobanu>

⁶ Sursa: <https://www.topfirme.com/judet/constanta/localitate/ciobanu>

4. CAEN: 111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase **3** angajati
5. CAEN: 161 - Activitati auxiliare pentru productia vegetala **2** angajati
6. CAEN: 4673 - Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare **2** angajati
7. CAEN: 4932 - Transporturi cu taxiuri **1** angajati

Top domenii de activitate din Ciobanu, Judetul Constanta dupa profit⁷

1. CAEN: 124 - Cultivarea fructelor semintoase si samburoase **734.543 lei** (166.942 euro)
2. CAEN: 4120 - Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale **114.874 lei** (26.108 euro)
3. CAEN: 7022 - Activitati de consultanta pentru afaceri si management **82.687 lei** (18.793 euro)
4. CAEN: 161 - Activitati auxiliare pentru productia vegetala **63.421 lei** (14.414 euro)
5. CAEN: 111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase **32.492 lei** (7.385 euro)
6. CAEN: 4932 - Transporturi cu taxiuri **15.829 lei** (3.598 euro)
7. CAEN: 2511 - Fabricarea de constructii metalice si parti componente ale structurilor metalice **9.659 lei** (2.195 euro)

Proiecte de investiții:

- Canalizare- în curs
- Asfaltare în satele Ciobanu și Miorița
- Iluminat stradal DC 68- DN2A și DC69
- Dezvoltare spații verzi (parcuri)
- Amenajarea șosea centură Ciobanu
- Dezvoltare cimitir nou
- Sediul nou Primărie
- Construire 4 locuințe sociale
- Construire grădiniță nouă
- Amenajare/ construire spațiu târg

4.1.7. INFRASTRUCTURA (CAI DE COMUNICATIE SI REELE EDILITARE)

⁷ Sursa: <https://www.topfirme.com/judet/constanta/localitate/ciobanu>

Transport rutier

Comuna Ciobanu se află pe DC 68 (sat Ciobanu) și DC 69 (sat Miorița), fiind situată în proximitatea DN22A și DN2A/ E60 pe relația Slobozia- Hârșova- Tulcea la 4 km distanță de Hârșova. Drumurile publice existente sunt în prezent neasfaltate. Comuna dispune de rețea de circulație și transport de persoane pe relația Hârșova- Constanța asigurând condiții satisfăcătoare pentru relațiile de circulație și transport.

Transportul feroviar

Comuna nu dispune de relație CFR directă cu linia Constanța- Slobozia.

ALIMENTARE CU APĂ

La nivelul anului 2019 lungimea totală a rețelei de distribuție apă potabilă era de 32 km cu cantitate de apă potabilă distribuită de 105 mc.

Alimentarea cu apă pentru cele trei localități: Harsova, Ciobanu și Vadu Oii se va realiza din gospodăria de apă Harsova. Sursa subterană Harsova este situată în vestul localității de apă, are 11 puturi dintre care 2 sunt în funcțiune, unul în conservare și 2 dezafectate. Pentru asigurarea apei potabile la consumatori, se va asigura reabilitarea stației de clorinare aferente stației de tratare și a rezervoarelor de înmagazinare.

Având în vedere că gospodăria de apă Harsova alimentează cu apă potabilă atât localitatea Harsova cât și localitatea Ciobanu, iar debitul maxim orare cumulat pentru cele 2 localități este de 166 mc/h, este propusă o nouă instalație de clorinare cu clor gazos cu capacitatea maximă de 0.25 kg Cl₂/h.

Alimentarea cu apă potabilă a localității Ciobanu se va realiza din gospodăria de apă aferentă orașului Harsova. Alimentarea cu apă a comunei Ciobanu se va realiza prin intermediul unei conducte de aducțiune. Pentru asigurarea parametrilor de debit și presiune pentru satisfacerea consumatorilor precum și pentru combaterea unui eventual incendiu s-a propus realizarea unei stații de pompare pentru ridicarea presiunii compusă din 1+1 pompe de consum și o pompă pentru incendiu.

Se vor executa lucrări de reabilitare și extindere ale rețelei de distribuție pentru a asigura racordarea populației la serviciile de alimentare cu apă potabilă

Actualele rețele nu mai corespund standardelor de calitate:

- uzura înaintată datorită duratei mari de când este în data exploatare: infrastructura veche, conducte din oțel corodate, importante pierderi de sarcină, consum ridicat de energie la pompare, presiuni scăzute în rețeaua de distribuție.;
- depășirea perioadei normate de utilizare;

- s-au produs avarii repetate care au crescut pierderile de apa, implicand reparatii frecvente si costisitoare, intreruperi in furnizarea serviciilor de alimentare cu apa.

Reabilitarea retelei de distributie va avea ca efect diminuarea pierderilor pe retea. Se vor inlocui tronsoanele cu un grad ridicat de uzura, pe care se inregistreaza numeroase avarii. Conductele ce urmeaza a fi reabilite nu vor fi reutilizate. Acolo unde traseele coincid, acestea vor fi extrase odata cu excavatia iar santul va fi pregatit pentru pozarea noilor conducte. Reteaua de distributie se va reabilita prin inlocuirea conductelor vechi cu conducte noi de polietilena de inalta densitate, PE100, PN10, pe o lungime de 10.756,00 m si se va executa din conducte, cu diametru De 110 ÷ 200 mm.

CANALIZARE

Comuna nu dispune de sistem centralizat de canalizare si nici de statie de epurare. S-a propus extinderea retelei de canalizare si refulare. A fost necesara prevederea unei statii principale de pompare. Apele uzate pompate de aceste statii de pompare vor refula prin intermediul unor conducte noi propuse, in noua canalizare menajera ce descarca in statie de pompare ce trimite apa uzata catre SEAU Harsova. Prin proiect sa mai propus si extinderea conductei de refulare. Apa epurata va fi deversata in emisarul Fluviul Dunarea.

S-a propus extinderea retelei de canalizare pe o lungime de 29.247,00 m, cu tuburi cu diametrul nominal de 250 mm. Reteaua de canalizare menajera propusa a fost prevazuta pentru a asigura preluarea apelor uzate de la toti consumatorii, precum si a asigura functionalitatea intregului nou sistem de canalizare menajera realizat. Conductele se vor amplasa in principal in acostamentul drumului.. Traseul retelelor proiectate va respecta planurile de situatie, iar adancimea de montaj conform detaliilor din profilele longitudinale anexate, intocmite pe fiecare strada in parte. Profilele longitudinale s-au elaborat cu respectarea cotelor din ridicarile topografice executate pe teren. Accesul in retea de canalizare va fi asigurat la fiecare schimbare de aliniament sau panta, la capatul tuturor colectoarelor de canalizare, la fiecare intersectie dintre doua sau mai multe canale. Accesul va fi asigurat prin camine de vizitare in scopul supravegherii si intretinerii canalelor, pentru curatirea si evacuarea depunerilor sau pentru controlul cantitativ si calitativ al apelor

Principalele străzi pentru care sunt prevăzute lucrări de dezvoltare a rețelei de canalizare: Str. Eroilor, Stadionului, Libertății, Horea, Cloșca, Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, Vlad Țepeș, Vasile Alecsandri.

Datorita reliefului existent pe amplasamentul localitatii Ciobanu, apele uzate menajere rezultate de la consumatorii casnici, publici si industriali nu poate fi transportat prin curgere libera pana la statia de epurare existenta a orasului Harsova.

A fost necesara prevederea unei statii principale de pompare ape uzate menajere si industriale, in cheson care sa transporte, sub presiune, aceste categorii de apa la statia de epurare. Incinta statiei de pompare ape uzate va fi imprejmuita. In cadrul statiei de pompare se va prevedea un gratar mecanic care sa permita separarea materialelor grosiere, inainte de a intra in bazinul de aspiratie. Statia de pompare va fi prevazuta cu un generator electric de curent, cu gospodarie proprie de combustibil, pentru a asigura functionarea acestuia in perioadele in care este intrerupta alimentarea cu energie electrica.

Pe langa aceasta statie de pompare apa uzata, pentru preluarea apelor uzate de la toti

consumatorii, datorita reliefului existent pe amplasamentul localitatii Ciobanu au mai fost necesare 3 statii de pompare, de capacitati mici. Aceste statii de pompare se vor amplasa ingropat in partea carosabila. Statiile de pompare propuse vor fi de tipul cu separare de solide. Apele uzate pompate de aceste statii de pompare vor refula prin intermediul unor conducte noi propuse, in noua canalizare menajera ce descarca in statie de pompare ce trimite apa uzata catre SEAU Harsova. La capetele conductelor de refulare vor fi prevazute camine de disipare a energiei, inainte de descarcarea in colectorul de canalizare.

Traseu conducte de refulare:

- Refulare SPAU Stadion: Str. Stadion – str. Eroilor – DC68;
- Refulare SPAU SS1: Str. Stefan;
- Refulare SPAU SS2: Str. Ion Creanga – str. Viilor;
- Refulare SPAU SS3: Drum Exploatare 2

INSTALAȚII DE ÎNCĂLZIRE, GAZE NATURALE

Comuna Ciobanu nu are sistem centralizat de termoficare, încălzirea gospodăriilor făcându-se prin utilizarea combustibilului solid.

Comuna Ciobanu nu este racordată la sistemul național de distribuție a gazelor naturale.

61

ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRICĂ

În prezent localitățile comunei Ciobanu sunt complet electrificate.

Alimentarea cu energie electrică se face printr-o rețea de joasă tensiune, 0,4 KV, în montaj aerian pe stâlpi de beton armat, traseul urmând trama stradală a localităților și cuprinzând în totalitate zonele construite. La nivelul comunei există 2 posturi de transformare.

Pe stâlpii rețelei de joasă tensiune este montată și rețeaua de iluminat stradal. Iluminatul public este complet funcțional în satele comunei Ciobanu, fiind demarat un proiect de reabilitare în anul 2017.

Consumatorii: locuințe, instituții publice, mica-industrie, prestări servicii, spații comerciale sunt racordați la rețeaua de distribuție prin branșamente individuale dotate cu contoare pentru înregistrarea consumului.

Rețelele de tensiune medie cu valoarea nominală 110kv, 20kv, 10kv, 6kv precum și cele de joasă tensiune cu valoarea nominală de 0,4kv sunt rețele de distribuție a energiei electrice, și sunt în gestiunea operatorului zonal de distribuție a energiei electrice și anume S.C. Enel Distribuție Dobrogea S.A. sau sunt deținute de agenți economici privați.

MANAGEMENTUL DESEURILOR

Activitatea de salubritate la nivelul comunei este efectuată de SC Iridez Salubritate SA.

Salubritatea constă în:

- Precolectarea, colectarea și transportul deșeurilor municipale din deșeurile menajere în localitățile mai sus menționate
- Colectare separată și transportul separat al deșeurilor municipale și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat.
- Colectarea și transportul deșeurilor provenite din locuințe, generate din activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora
- Colectare și transport în vederea predării spre valorificare a tuturor tipurilor de deșeuri industriale reciclabile (carton și hârtie, mase plastice, sticlă, etc.)
- Măturat (manual și mecanizat), spălat (manual și mecanizat), stropit și întreținere căi publice, răzuire și curățat rigole, curățat și răzuire trotuare și borduri
- Dezapezire și combaterea poleiului, curățarea și transportul zăpezii pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei și îngheț.

Precolectarea deșeurilor reciclabile pentru blocuri de locuințe și gospodării individuale se realizează la platformele de precolectare ardate. Pentru agenții economici, precolectarea deșeurilor reciclabile se face în recipiente standardizați, în funcție de deșeul colectat selectiv, procurați de fiecare agent economic în parte. Transportul deșeurilor se face cu autovehiculele din dotare. Deșeurile colectate și care au suferit operațiuni de tratare se predau numai unităților autorizate pentru prelucrarea acestora. Deșeurile colectate sunt transportate direct de la generator la instalația de valorificare/ eliminare finală, fără stocare temporară a acestora.

Deșeurile sunt transportate la Centrul de management integrat al deșeurilor Costinești care are următoarele facilitati:

- Depozitul de deseuri capacitate totala de depozitare: 1 200 000 mc
- Stația de tratare mecanica si sortare a fractiei uscate din deseuri municipale are o capacitate de 50 000 t/an
- Stația de tratare mecano-biologica are o capacitate de cca 70 000 tone deseuri/an
- Instalatiia mobilă de concasare cu o capacitate de 18000 t/an

4.2. IDENTIFICAREA TENDINȚELOR DE DEZVOLTARE

După cum se poate observa dotările publice din categoria celor educaționale, sanitare, culturale sunt dispuse grupat în zona centrală a satelor. Majoritatea serviciilor și zonelor industriale sunt dispuse adiacent DC 68, periferic în raport cu localitatea Ciobanu.

La nivelul comunei pot fi identificate următoarele tendințe de dezvoltare:

- Dezvoltarea zonelor de activități productive cu precădere în proximitatea DC68 (relația cu orașul Hârșova)
- Dezvoltarea zonelor mixte, de interes local (mic comerț, servicii locale etc.) în zonele centrale ale satelor componente
- Dezvoltarea unor zone de servicii și alimentație publică adiacent drumului comunal și în proximitatea unităților de învățământ existente
- îmbunătățirea infrastructurii localității va crea mai multe locuri de muncă, va aduce mai multe investiții în zona, și mai mulți turiști
- creșterea interesului față de sectorul agricol
- creșterea nivelului de trai al populației
- îmbunătățirea serviciilor publice oferite populației

Fig. 18 Tendințe de dezvoltare din comuna Ciobanu

Principale disfuncționalități identificate:

Căi de comunicație

- segmentarea localității de Str. Principală (DN/DJ)
- intersecții nesistematizate ale străzilor de deservire locală cu Str. Eroilor
- Lipsa accesului la cale ferată
- Lipsa locurilor de parcare/ staționare în proximitatea obiectivelor de interes (echipamente publice, unități alimentație publică)
- Lipsa trotuare aferent străzii Eroilor (trotuare dezvoltate doar parțial în proximitatea zonei centrale a localității Cobanu)
- Străzile din Ciobanu și Miorița sunt parțial asfaltate
- Comuna este tranzitată cu precădere pe traseul DC 68 (sat Ciobanu)

Echipare edilitară

- Lipsa canalizării în localitățile Ciobanu și Miorița
- Lipsa iluminatului public pe DC 68 (relația cu DN2A) și DC 69
- Sunt necesare lucrări de reabilitare și extindere a rețelei de apă potabilă
- Actualele rețele nu mai corespund standardelor de calitate: uzura înaintată datorită duratei mari de când este în data exploatare: infrastructura veche, conducte din oțel corodate, importante pierderi de sarcină, consum ridicat de energie la pompe, presiuni scăzute în rețeaua de distribuție; depășirea perioadei normate de utilizare; s-au produs avarii repetate care au crescut pierderile de apă, implicând reparații frecvente și costisitoare, întreruperi în furnizarea serviciilor de alimentare cu apă.
- Comuna nu este racordată la sistemul de distribuție a gazelor naturale

Mediu

- Lipsa spațiilor verzi publice, indicatorul de 26 mp/ locuitor nefiind satisfăcut la nivelul comunei (respectiv localitatea Ciobanu)
- nu se asigură colectarea selectivă a deșeurilor

Activități economice

- Costuri de producție ridicate în agricultură, comparativ cu profitul generat;
- Lipsa silozuri, hambare și alte spații de depozitare;
- Fărâmițarea terenurilor agricole, litigii între vecini;
- Lipsa unităților de procesare pentru produsele de origine vegetală și animală;
- Interes scăzut al tinerilor pentru activități agricole, și implicit pentru accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea de afaceri în sectorul agricol;
- Lipsa agroturismului;
- Lipsa asociațiilor agricole;
- Lipsa centrelor de colectare, prelucrare și valorificare a produselor animale și agricole
- Lipsa spiritului antreprenorial (numărul scăzut de start-upuri);

65

Urbanism și dezvoltarea localității

- Siturile arheologice existente nu sunt valorificate
- unitățile de învățământ necesită renovare și modernizare
- este necesară suplimentarea locurilor în grădinițe
- nu există un spațiu destinat unui târg/ piață
- Potențialul natural și turistic local nu este valorificat
- Nu există structuri turistice (unități de cazare și alimentație publică)
- Dotările publice s-au dezvoltat destul de puțin în ultimii ani, funcționând în clădirile existente. De regulă acțiunile care au vizat dotările publice s-au concentrat în special pe reabilitarea clădirilor existente și achiziționarea de echipamente și aparatură modernă;
- Lipsa unor dotări sau slaba diversificare a acestora, în special a celor legate de dotările educaționale (afterschool), spații verzi (toate satele comunei);

Turism

- Lipsa unor produse turistice permanente;
- Lipsa unei strategii comune pe termen lung a investitorilor in turism privind dezvoltarea sustenabila si integrata a acestui sector;
- Lipseste cultura turismului pentru intreaga localitate;
- Infrastructura de cazare, alimentatie publica si agrement a privatilor slab reprezentata;
- Nu există unități de cazare
- Activitate de marketing redusa a obiectivelor cu pontetial turistic, slaba valorificare a obiectivelor cu potential turistic;

4.3. ANALIZA SWOT

DEZVOLTARE SPAȚIALĂ- MEDIU- INFRASTRUCTURĂ

Puncte tari	Puncte slabe
• comuna este străbătută de DC68 și DC 69, având legătură facilă cu DN2A • comuna se învecinează cu UAT Hârșova situat pe malul brațului vechi al Dunării • comuna este situată în zona riverană Dunării • comuna dispune de rețea de circulație și transport de persoane și mărfuri • comuna dispune de un sistem de alimentare cu apă potabilă • existența unei rețele de energie electrică • existența serviciilor de telecomunicații • Implementarea de proiecte cu efecte benefice asupra mediului prin efectele de reducere a emisiilor de carbon urmărite și creșterea calității vieții; • Condiții geografice favorabile (climatice, geologice și pedologice) • Fond de pășuni ce poate fi concesionat • Rețea de alimentare cu apă și energie electrică relativ bine dezvoltată la nivelul comunei • Acoperire parțială cu rețea de telefonie mobilă • Existența unui sistem de irigații în conservare • Grad depoluare scăzut	• segmentarea localității de Str. Eroilor • intersecții nesistematizate ale străzilor de deservire locală cu Str. Eroilor • Lipsa locurilor de parcare/ staționare în proximitatea obiectivelor de interes (echipamente publice, unități alimentație publică) • Lipsa trotuare aferent străzii Eroilor (DC 68) • Existență zone afectate de riscuri naturale (eroiziune, inundații etc.) • Rețeaua de alimentare cu apă potabilă necesită lucrări de reabilitare • Lipsește rețeaua de canalizare • Comuna nu este racordată la sistem distribuție gaze naturale • zonele de protecție sanitară cu regim sever din jurul rezervoarelor sunt subdimensionate, nu corespund prevederilor HG 930 - 2005 conform cărora distanța de la zidurile construcției trebuie să fie de 10 m. De altfel s-a constatat absența împrejmuirilor. • Inexistența rețelelor de furnizare a agentului termic. • comuna nu dispune de sistem de irigații și de canale pentru drenarea apelor pluviale • Lipsa spații verzi publice • nu se asigură colectarea selectivă a deșeurilor • Siturile arheologice existente nu sunt valorificate • unitățile de învățământ necesită renovare și modernizare • Potențialul natural și turistic local nu este valorificat • Nu există structuri turistice (unități de cazare și alimentație publică) • Dotările publice s-au dezvoltat destul de puțin în ultimii ani, funcționând în clădirile existente. De regulă acțiunile care au vizat dotările publice s-au concentrat în special pe reabilitarea clădirilor existente și achiziționarea de echipamente și aparatură modernă; • Lipsa unor dotări sau slaba diversificare a acestora, în special a celor legate de dotările educaționale (afterschool), spații verzi (toate satele comunei); • Nevalorificarea potențialului peisagistic al detinut de comună
Amenințări	Oportunități
• reducerea ponderii populației active • orientarea programelor europene și guvernamentale spre alte zone considerate prioritare • mentalitatea de indiferență a populației față de protecția mediului • schimbările climatice la nivel global, cu impact negativ progresiv de la an la an (inundații, furtuni) • schimbările politice • Mediu legislativ instabil.	• Proximitatea față de Hârșova, brațul vechi al Dunării și Băile Termale Hârșova- Puturoasa generează potențial de dezvoltare a unor activități turistice conexe (agroturism, pensiuni, turism rural etc.) • accesarea fondurilor structurale și de coeziune • accesarea fondurilor pentru dezvoltare rurală • accesarea fondurilor pentru pescuit • accesarea fondurilor guvernamentale pentru dezvoltarea infrastructurii în mediul rural • prezența în zona a dezvoltatorilor de parcuri eoliene crează premisele dezvoltării atât din perspectiva creării de locuri de muncă, cât și în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii:

	drumuri de acces, sistem de furnizare a energiei electrice, servicii conexe • valorificarea potențialului agricol al zonei, inclusiv practicarea agriculturii ecologice • constituirea producătorilor în grupuri autorizate pentru a depune proiecte și a obține finanțări • parteneriate pe direcții prioritare de dezvoltare economică, atragere de capital (public-privat, administrație locală - administrație județeană și regională, înfrățiri între orașe) • accesarea fondurilor europene destinate capitalului uman pentru îmbunătățirea aptitudinilor și calificărilor personalului primăriei • Protecția mediului reprezintă o prioritate la nivel național și european, astfel fondurile pun accent și sprijină inițiativele de conservare și protejare a mediului înconjurător.
--	---

SOCIAL- SĂNĂTATE- EDUCAȚIONAL

Puncte tari	Puncte slabe
• existența medicilor și a veterinarilor • existența a 5 unități de învățământ din care 3 școli și 2 grădinițe • existența căminului cultural • existența dispensare și cabinete medicale • existența stadionului și a sălii de sport	• Gradul de accesibilitate a persoanelor cu dizabilități în spațiile publice, mijloace de transport, clădiri publice și comerciale este limitat; • Parteneriatele public-privat pentru asigurarea de servicii sociale sunt slab reprezentate • Cabinetele medicale școlare sunt slab dotate față de nevoile reale; • Sistemul de sănătate nu este adaptat pentru a face față noilor provocări – creșterea populației vârstnice care aduce cu sine creșterea prevalenței bolilor cronice, a nevoilor de îngrijire la domiciliu, a nevoilor de întreținere pe termen lung etc.; • Insuficiența spațiilor destinate desfășurării de activități sportive;
Amenințări	Oportunități
• Continuarea efectelor negative ale crizei economice; • Accentuarea gradului de sărăcie a populației; • Neimplicarea mediului de afaceri în formarea elevilor și studenților în acord cu nevoile specifice locale.	• Fondurile europene structurale și de investiții susțin realizarea de investiții integrate în cadrul cărora componenta socială, educațională și de sănătate ocupă o parte importantă; • Cadru legal ce susține adaptarea curiculei școlare în acord cu nevoile locale de dezvoltare a resursei umane.

68

ACTIVITĂȚI ECONOMICE- DEMOGRAFIE

Puncte tari	Puncte slabe
• solurile au fertilitate foarte ridicată, favorizând dezvoltarea agriculturii • în comună activează un număr important de agenți economici • Interes pentru perfecționare continuă a resursei umane atât la nivel individual, cât și la nivelul companiilor și instituțiilor publice. • numărul populației comunei este în creștere • forță de muncă în agricultură • posibilitatea diversificării structurii economice • tradiții în agricultură • existența crescătorilor de animale în comună	• Numărul sectoarelor economice ce oferă locuri de muncă la nivel teritorial este redus;
Amenințări	Oportunități

- Creșterea raportului dependenței de vârstă (este preconizat că în anul 2050, o persoană vârstnică va fi susținută de două persoane active, față de situația actuală când aceasta este susținută de patru persoane active);
- Migrația externă a forței de muncă;
- Lipsa unei viziuni de stopare a fenomenului de migrare externă a persoanelor calificate, respectiv din domenii de interes, de exemplu: medical, învățământ preuniversitar și universitar, inginerie electrică etc
- Lipsa de viziune și de abordare integrată a politicilor naționale ce vizează diminuarea aspectelor de îmbătrânire a populației și scădere a natalității;
- Diminuarea investițiilor susținute la nivel comunitar și național ce vizează furnizarea adecvată a serviciilor publice (îngrijiri pediatrice, creșe, grădinițe, locuințe sociale, transport, îngrijire a persoanelor vârstnice).

- Programe Operațional Capital Uman 2014-2020 susține dezvoltarea resursei umane;
- Serviciul Electronic de Medierea Muncii (www.semm.ro), lansat de ANOFM, asistă persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și angajatorii în identificarea personalului corespunzător, în condiții de securitate și confidențialitate.
- Politicile europene au în vedere transformarea unor provocări în oportunități, în context demografic, aspectele vizate sunt: de a oferi condiții mai bune pentru familii; creșterea nivelului de trai; perfecționarea reconcilierii vieții profesionale cu cea familială; investiția în educația preșcolară; reducerea abandonului școlar precoce; creșterea numărului persoanelor cu educație terțiară; disponibilitatea învățării pe termen lung pentru toată lumea; Acțiunile vizate la nivel comunitar vor fi implementate la nivel național prin intermediul fondurilor ESI, respectiv prin POR și POCU. Strategia de ocupare a forței de muncă adoptată de UE este orientată către o îmbătrânire activă;
- Politicile de susținere a ratei natalității adoptate la nivel național.

4.4. DIAGNOSTIC

Caracteristicile pozitive identificate au fost: existența unui potențial economic, agricol și turistic. În sinteză putem considera că analiza profilului strategic la nivelul caracteristicilor "pozitive" arată atuuri importante ale comunei Ciobanu, deși situată într-o zonă profund rurală, în special relaționat activității agricole, dar și valorificării energiei eoliene și resursei turistice (băile termale de la Hârșova Puturoasa, pădurile existente, brațul vechi al Dunării etc.). Toate acestea oferă comunei posibilitatea de a cunoaște o dezvoltare economică și socială dinamică în continuă ascensiune.

Caracteristicile negative identificate au inclus: slaba dezvoltare a activității turistice, deficiențe în infrastructura edilitară; probleme legate de resursele umane, slaba valorizare a potențialului cultural și natural.

Obiectivele generale ale dezvoltării spațiale a comunei Ciobanu se vor confunda cu cele ale amenajării teritoriului, de care trebuie să se țină seama:

- dezvoltarea economică și socială echilibrată cu respectarea specificului acestora;
- îmbunătățirea calității vieții oamenilor și colectivităților umane;
- gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului;
- utilizarea rațională a teritoriului.

Planificarea strategică precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- dezvoltare durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor atât de către populație cât și de către agenții economici;
- corelarea în plan teritorial a echipării de bază a teritoriului, într-o concepție unitară, îmbinându-se necesitățile de perspectivă ale economiei locale cu asigurarea unor condiții de viață cât mai bune în cadrul localităților;

- utilizarea rațională a terenului pentru toate proiectele de dezvoltare atât în baza strategiei și măsurilor la nivelul amenajării teritoriului, cât și la nivelul urbanismului operațional, în baza planurilor de urbanism general al localităților, actualizate, ca instrumente de planificare spațială;
- stoparea declinului demografic, asigurarea unei creșteri a populației, a stabilității și integrării părții active a acesteia, în structurile economice locale;
- protecția mediului și valorificarea superioară a potențialului natural, deosebit de valoros și variat în acest areal;
- protejarea terenurilor agricole cu valoare economică ridicată, prin promovarea unor măsuri restrictive în procesul de scoatere a acestora din circuitul agricol în favoarea zonelor construite ale localităților;

Opțiuni directe mai importante și anume:

- valorificarea durabilă a resurselor naturale existente, în special a celor agricole, silvice, turistice și hidrografice;
- restructurarea și modernizarea infrastructurilor tehnice;
- conservarea, reabilitarea și protecția mediului natural și construit;
- asigurarea unei dezvoltări economice și sociale armonioase prin intervenții publice

România are o strategie de dezvoltare durabilă pe termen scurt, mediu și lung, 2013-2020-2030, care include și domeniul socio-demografic, pentru care este formulat următorul Obiectiv național: Crearea unui cadru legislativ, instituțional și participativ modern pentru reducerea riscurilor de sărăcie și excluziune socială, promovarea coeziunii sociale, egalității de șanse și diversității culturale, precum și pentru gestionarea responsabilă a fenomenelor demografice și migrației.

70

Principalele domenii de intervenție prevăzute sunt:

(i) Dezvoltarea economiei sociale prin implicarea activă a tuturor actorilor relevanți (instituții publice, asociații patronale sau profesionale, sindicate etc.) și încurajarea cu precădere a acțiunii sociale a organizațiilor neguvernamentale și altor formațiuni ale societății civile

(ii) Îmbunătățirea accesului și participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii prin măsuri suplimentare celor prevăzute pentru ansamblul populației, favorizând o abordare focalizată și personalizată

(iii) Promovarea egalității de șanse pe piața muncii prin facilitarea accesului femeilor în zone economice rezervate tradițional bărbaților, combaterea stereotipurilor de gen, crearea unei piețe a muncii incluzive, inclusiv recalificarea pentru alte ocupații a persoanelor angajate în industrii care prezintă risc de delocalizare (textile, confecții).

(iv) Inițiative transnaționale pentru o piață incluzivă a muncii prin extinderea ariei de colaborare cu celelalte țări membre ale UE, schimb de experiență și informații privind legislația primară și secundară, procedurile de lucru, metodologiile de evaluare a performanței în domeniul protecției și incluziunii sociale, adaptarea formării profesionale la noile tehnologii.

Pentru îmbunătățirea sectorului economic, se recomandă a se avea în vedere măsuri de:

- realizarea de asocieri ale producătorilor din agricultură;
- stimularea parteneriatelor între producătorii agricoli și firmele din industria alimentară;
- atragerea investitorilor pentru dezvoltarea de noi capacități de producție îndeosebi în industria alimentară;
- formarea unor circuite turistice care să cuprindă obiective din zona învecinată comunei Ciobanu;
- atragerea de fonduri nerambursabile destinate îmbunătățirii infrastructurii de transport, a celei edilitare și a celei pentru turism;

5. VIZIUNE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE:

5.1. CONCEPTUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE BAZAT PE VALORILE/ IDENTITATEA COMUNITĂȚII LOCALE

Dezvoltarea sau regenerarea unei așezări urbane este determinată semnificativ de schimbările care se produc în structura economiei locale, în structura populației și în cultura comunitară. Pe de altă parte, dezvoltarea comunității este substanțial influențată de aplicarea unui management adecvat și axat pe trei ținte principale: dezvoltarea infrastructurii și asigurarea accesului la infrastructură, protecția mediului ambiant și dezvoltarea economică competitivă. Totodată, dezvoltarea comunității trebuie să țină cont de caracterul limitat al resurselor (naturale, umane și financiare) fiind necesară alocarea echilibrată a acestora.

Dezvoltarea și modernizarea comunității locale depinde numai de factorii locali, de legislativul și executivul fiecărei unități administrative, ea putând fi realizată prin stabilirea cu prioritate a strategiilor de dezvoltare și identificarea surselor de finanțare a proiectelor de dezvoltare locală, conform standardelor europene.

Viziunea de dezvoltare continuă politica locală implementată pentru perioada 2015- 2020, respectiv valorificarea poziției geostrategice a comunei, cu accent pe atragerea de activități economice și investiții.

Realizarea obiectivelor generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/ sau regenerare, politicile, precum și programele și proiectele se vor face cu respectarea următoarelor principii cheie:

- Dezvoltarea durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și agenți economici
- Întărirea capacității instituționale: prin management eficient, definirea și structurarea serviciilor publice în raport cu resursele financiare, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu doleanțele și cerințele comunității
- Realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public- privat,
- Managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, precum și integrarea fluxurilor de resurse energetice și materiale într-un ciclu natural
- Evaluarea viabilității financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute
- Identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acestora; corespundența între finanțarea unui program și necesitatea comunității
- Evaluarea nevoilor și a mijloacelor sărace și a capacității primăriei de a asigura accesul acestora la locuri de muncă, servicii publice de bază, venit minim
- Așezarea nevoilor și dorințelor locuitorilor în prim-plan,
- Integritate și încredere,
- Inovare,
- Deschidere și comunicare,
- Fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială.
- Dezvoltare urbană integrată cu accent pe mixitate funcțională (comerț de proximitate, școli și grădinițe, infrastructură edilitară)

VALORI	PRINCIPII
• Cadrul natural – cursuri de apă, lucii de apă, zone împădurite • Avantajele economice și poziția geografică • Resurse locale- păduri, brațul vechi al Dunării și Băile Puturoasa, soluri fertile	➤ Așezarea nevoilor și dorințelor locuitorilor în prim- plan
	➤ Introducerea criteriilor de eco- eficiență pentru toate activitățile de producție și servicii
	➤ Integritate și încredere
	➤ Folosirea în deciziile investiționale din fonduri publice pe plan local și stimularea unor asemenea decizii din partea capitalului privat pentru folosirea celor mai bune tehnologii accesibile, din punct de vedere economic
	➤ Corelarea obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural
	➤ Valorificarea avantajelor comparative ale comunei Ciobanu în privința dezvoltării producției agricole și localizării geografice
	➤ Inovare
	➤ Dezvoltarea durabilă și respect pentru mediu
	➤ Întărirea capacității instituționale
	➤ Realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat
	➤ Fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială
	➤ Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural

Principii:

- **Principiul dezvoltării urbane durabile** creșterea competitivității comunei Ciobanu, în scopul maximizării aportului resurselor locale la accentuarea progresului economic și social; asigurarea unor oportunități în favoarea populației, în vederea ridicării standardului de viață a acesteia; conservarea și protejarea mediului ambiant; menținerea populației și atragerea populației tinere, prin eliminarea exodului populației către alte comune și mediul urban;

diversificarea și promovarea oportunităților ocupaționale, în scopul diminuării șomajului.

- **Principiul participării si transparenței** - organizațiile non-guvernamentale, sectorul privat, autoritățile locale și instituțiile internaționale contribuie la procesul de planificare a politicilor publice. Societatea civilă este informată cu privire la politicile publice planificate.
- **Principiul continuității si coordonării** în procesul de planificare a politicilor publice sunt asigurate actualizarea politicilor curente ale administrației publice locale, cât și coordonarea cu alte inițiative.
- **Principiul responsabilității** — planificarea politicilor publice este un proces orientat spre obținerea de rezultate. Răspunderea există la toate nivelurile administrației publice.
- **Principiul cooperării si coerenței** — instituția implicată în formularea politicilor publice trebuie să își dovedească disponibilitatea pentru cooperare cu alte instituții publice, ca și cu alte organizații ale societății civile interesate sau afectate de o anumită inițiativă de politici publice, asigurând în acest fel o concepție coerentă asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate.

VIZIUNEA STRATEGICĂ DE DEZVOLTARE

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciobanu identifică nevoile de dezvoltare socio-economice și conține direcții strategice de dezvoltare, respectiv obiectivele specifice, ce vor asigura o abordare unitară și multisectorială, care va determina îmbunătățirea sistemelor de planificare și dezvoltare, atragerea investițiilor, sprijinirea mediului economic și turistic, dezvoltarea resurselor umane, în vederea creșterii bunăstării, calității vieții și dezvoltarea flexibilității administrației la schimbările inevitabile din perioada 2021-2030,

Principalele deziderate de dezvoltare sunt:

- Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la echipamente publice (educație, sănătate, cultură), dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă.
- Sprijinirea învățământului, reducerea abandonului școlar
- Creșterea economică prin atragerea de noi investiții în agricultură, industrie, servicii prin calificarea forței de muncă și oferirea de consultanță și facilități fiscale
- Promovarea parteneriatelor public- privat cu precădere pentru investițiile publice ale comunei
- Dezvoltare durabilă cu accent pe protecția mediului și resurselor naturale locale

În formularea viziunii și obiectivului general privind ținta localității pe termen lung, s-a asigurat respectarea unor principii generale valabile, care reprezintă cheia de control în implementarea și monitorizarea strategiei pe termen scurt, mediu și lung deopotrivă, respectiv:

- Corelația directă între strategiile generale naționale și regionale, strategiile specifice, măsurile și proiectele prioritare identificate în funcție de nevoile comunității;
- Caracterul limitat al resurselor umane și financiare de care dispune comunitatea — proprii sau atrase — eficiența utilizării resurselor prin integrarea lor.

5.2. DIRECTII DE DEZVOLTARE 2021- 2030 – CORELARE STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ ȘI PLANUL URBANISTIC GENERAL

Viziunea prezentei strategii va fi atinsa prin dezvoltarea de masuri si proiecte care sa conduca la atingerea obiectivelor strategice declarate, respectiv:

- Asigurarea accesului neîngrădit al populației și al agenților economici la infrastructura de bază (apă, canalizare, distribuția de gaze, căi de transport, telefonie, internet);
- Protecție socială și optimizarea sistemului de sănătate;
- Directionarea comunei spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
- Reabilitarea și modernizarea instituțiilor publice conform standardelor europene;
- Colectarea selectivă a deșeurilor menajere și industriale și realizarea de platforme conforme cerințelor legislative;
- Îmbunătățirea echipării edilitare din comună. Protejarea mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeana pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
- Sprijinirea autorităților publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
- Dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru stabilirea priorităților comunității, strategia și acțiunile sale;
- Asigurarea de posibilități de utilizare a energiei termice și gazelor naturale pentru majoritatea populației și agenților economici din comună;
- Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în agricultura, piscicultură, industrie, servicii;
- Luarea de măsuri pentru excluderile sociale, a înlăturării dezechilibrelor sociale și creșterea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investitoriale

Fig. 19 Distribuția spațială a zonelor de dezvoltare localitatea Ciobanu

Fig. 20 Distribuția spațială a zonelor de dezvoltare localitatea Miorița

Principalele direcții de dezvoltare avute în vedere sunt:

- dezvoltarea economică și competitivitatea mediului de afaceri,
- dezvoltare infrastructură,
- educație și cultură,
- sănătate și servicii sociale,
- servicii publice,
- mediu.

5.3. FORMULAREA OBIECTIVELOR STRATEGICE

Operaționalizarea direcțiilor de acțiune a dus la formularea unor măsuri care urmează să fie implementate atât de administrația publică locală, acolo unde are competență, dar și de către orice organizație publică sau privată al cărei domeniu de competență se intersectează cu măsurile propuse.

Măsurile propuse vor fi implementate printr-un singur proiect sau printr-o serie de proiecte finanțate din surse diverse (resursele proprii ale localității, finanțări de la bugetul județean/național sau programe comunitare). Administrația publică locală are sarcina de a monitoriza în permanență oportunitățile de finanțare și în funcție de caracteristicile fiecărei surse în parte poate aborda printr-o cerere de finanțare una sau mai multe măsuri.

77

Direcția dezvoltare/ Obiectiv General/ Obiective specifice	Obiective a căror implementare este condiționată de asigurarea cadrului spațial- corelare PUG
I. Dezvoltarea economică și competitivitatea mediului de afaceri	
O.I.1. Condiții favorabile pentru activități în agricultură, zootehnică, piscicultură	•
O.I.2. Produse agricole locale valorificate	•
O.I.3. Economie locală diversificată, cu accent pe produse agricole	
O.I.4. Servicii de consultanță pentru sprijinirea afacerilor locale	
O.I.5. Dezvoltarea sectorului terțiar cu accent pe serviciile locale și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii	•
O.I.6. Îmbunătățirea calității produselor agricole	
O.I.7. Administrație publică performantă	•
O.I.8. Dezvoltare agroturism și turism ecologic	•
II. Dezvoltare infrastructură	
O.II.1. Îmbunătățirea calității drumurilor și a trotuarelor pe întreg teritoriul comunei	•
O.II.2. Dezvoltarea traseelor alternative pentru vehicule cu tracțiune animală și agricole	•
O.II.3. Dezvoltarea infrastructurii edilitare	•
III. Educație și cultură	
O.III.1. Infrastructură și dotări de învățământ de calitate	•
O.III.2. Servicii educaționale diversificate și de calitate	
O.III.3. Programe de formare profesională și continuă diversificate: managementul	

producției și valorificării în domeniul agricol, management turistic și cultural, prestări servicii, utilizarea tehnologiei informației, industrie alimentară, asigurarea calității	
O.III.4. Servicii culturale dezvoltate	•
IV. Sănătate și servicii sociale	
O.IV.1. Accesibilitate și calitate a serviciilor medicale oferite	•
O.IV.2. Diversificarea dotărilor de cult	•
V. Servicii publice	
O.V.1. Servicii publice de calitate	•
VI. Mediu	
O.VI.1. Managementul deșeurilor comunale	
VII. Dezvoltare urbană durabilă	
O.VII.1. Imagine urbană de calitate și atractivă	•
O.VII.2. Creșterea calității vieții	•
O.VII.3. Facilități culturale și pentru petrecere timp liber diversificate	•
O.VII.4. Dezvoltare spații verzi	•

Strategia de dezvoltare este un proces continuu și flexibil de modernizare urmând a fi modificată pe parcursul implementării. Totodată Factorii de răspundere, decidenții la nivel local vor trebui să mențină deschis dialogul cu membrii comunității mai ales ca aspirațiile acestora se pot schimba odată cu trecerea timpului și prin apariția unor modificări structurale.

6. PLANUL DE ACȚIUNE

6.1. MATRICEA LOGICA: OBIECTIVE ► PROGRAME ► PROIECTE

În cadrul listei de programe/ proiecte au fost listate din Strategia de Dezvoltare Locală doar cele cu implementare spațială (reflexate la nivelul Planului Urbanistic General).

Direcția dezvoltare/ Obiectiv General/ Obiective specifice	Program/ Proiect/ Acțiune
I. Dezvoltarea economică și competitivitatea mediului de afaceri	
O.I.1. Condiții favorabile pentru acitivități în agricultură, zootehnice, piscicultură	1.1. Dezvoltarea infrastructurii de acces spre exploatarele agricole
	1.2. Înființarea unui siloz agricol/centru de depozitare a produselor agricole
	1.3. Organizarea de piete/targuri agroalimentare pentru producatori, de tip en-gros
	1.4. Sprijinirea agricultorilor, a crescatorilor de animale, a tinerilor fermieri
	1.5. Înființarea unui centru de consultanță agricolă;
O.I.2. Produse agricole locale valorificate	1.6. Promovarea activitatilor de servicii/mica productie/mestesuguri la nivel local
	1.7. Organizarea periodica de targuri de produse agroalimentare ecologice
	1.8. Modernizarea și amenajarea pietei agroalimentare; înființare obor/ târg.
	1.9. Realizare stand de desfacee produse pentru producătorii locali
	1.10. Înființarea centrelor de colectare legume- fructe
	1.11. Sprijin pentru îmbunătățirea ambalării și etichetării produselor agricole locale
	1.12. Oferire de facilități fiscale pentru investiții noi
O.I.3. Economie locală diversificată, cu accent pe produse agricole	1.13. Promovarea oportunitatilor de investitii prin intermediul mijloacelor online (pagina web) si offline (ghid al investitorului, broșuri, pliante, etc.)
	1.14. Promovarea parteneriatelor de tip public-privat
	1.15. Diversificarea produselor și pachetelor turistice
	1.16. Dezvoltarea infrastructurii agricole (grajduri, adăpătoare etc.)
	1.17. Construcție și amenajare parc auto pentru utilaje
	1.18. Elaborarea unui plan strategic de atragere a investițiilor
	1.19. Organizarea de campanii de informare pentru accesare de fonduri europene
O.I.4. Servicii de consultanță pentru sprijinirea afacerilor locale	1.20. Organizarea de consultari publice periodice intre autoritatile locale si mediul de afaceri
	1.21. Sprijinirea participării firmelor la expoziții și târguri
	1.22. Înființarea unei societăți comerciale pentru recrutarea și instruirea forței de muncă
	1.23. Crearea unui birou unic pentru antreprenorii la început de drum
	1.24. Dezvoltarea sectorului de servicii pentru a răspunde nevoilor comunității
O.I.5. Dezvoltarea sectorului terțiar cu accent pe serviciile locale și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii	

	1.25. Crearea unui parc industrial
O.I.6. Îmbunătățirea calității produselor agricole	1.26. Sprijinirea economiei autohtone prin acorsarea de subvenții și sprijin pentru închirierea produselor agricole
	1.27. Crearea unui centru de calificare a produselor și a alimentelor ecologice
O.I.7. Administrație publică performantă	1.28. Realizare sediu nou primărie
	1.29. Informatizare Apl (achiziție calculatoare, imprimante, soft-uri)
	1.30. Realizare infochiosc
	1.31. Înființare birou de consiliere cetățeni
	1.32. Birou pentru promovarea dezvoltării rurale
	1.33. Înființarea unui centru de resurse ONG
O.I.8. Dezvoltare agroturism și turism ecologic	1.34. Crearea unei zone de agrement
	1.35. Instruire forță de muncă în turism
	1.36. Amenajare piste de biciclete
	1.37. Amenajare traseu promenadă
II. Dezvoltare infrastructură	
O.II.1. Îmbunătățirea calității drumurilor și a trotuarelor pe întreg teritoriul comunei	2.1. Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranța îmbunătățirea sistemelor de marcare rutiere
	2.2. Asfaltare străzi în localitățile Ciobanu și Miorița
	2.3. Modernizarea intersecțiilor
	2.4. Amenajare drum centură localitatea Ciobanu
O.II.2. Dezvoltarea traseelor alternative pentru vehicule cu tracțiune animală și agricole	2.5. Reabilitarea și extinderea drumurilor de exploatare
	2.6. Drumuri pentru vehicule cu tracțiune animală și agricolă
O.II.3. Dezvoltarea infrastructurii edilitare	2.7. Realizarea rețelei de canalizare- finalizare
	2.8. Echipare edilitară zonă de dezvoltare locuințe sociale
	2.9. Extinderea rețelei de alimentare cu apă în zonele noi de dezvoltare
	2.10. Realizarea rețelei de distribuție a gazului metan
	2.11. Reabilitarea și extinderea sistemului de hidranți exteriori
	2.12. Realizare iluminat public DC68 relația cu DN2A și DC 69
III. Educație și cultură	
O.III.1. Infrastructură și dotări de învățământ de calitate	3.1. Reabilitarea și modernizarea unitatilor educationale din comuna
O.III.2. Servicii educaționale diversificate și de calitate	3.2. Dotarea unitatilor educationale din comuna
	3.3. Amenajarea curtilor interioare ale unitatilor de invatamant
	3.4. Realizare grădiniță nouă
	3.5. Construcție școală nouă comuna Ciobanu
	3.6. Achiziție centrale termice pentru școlile modernizate
O.III.3. Programe de formare profesională și continuă diversificate: managementul producției și valorificării în domeniul agricol, management turistic și cultural, prestări servicii, utilizarea tehnologiei informației, industrie alimentară, asigurarea calității	
O.III.4. Servicii culturale dezvoltate	3.7. Extindere și modernizare bibliotecă
	3.8. Editarea unui ziar local
	3.9. Creare centru de tineret pentru tineret
IV. Sănătate și servicii sociale	
O.IV.1. Accesibilitate și calitate a serviciilor medicale oferite	4.1. Reabilitarea unitatilor medicale la nivel local
	4.2. Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale
	4.3. Identificarea posibilitatilor de stabilire a parteneriatelor locale pentru furnizarea și dezvoltarea serviciilor sociale
	4.4. Promovarea parteneriatelor locale de tip public-privat în

	domeniul social
	4.5.Construcție policlinică în localitatea Ciobanu
	4.6.Înființare centru de permanență pentru bătrâni
	4.7.Înființare centru de consiliere a persoanelor abuzate
O.IV.2. Diversificarea dotărilor de cult	4.8.Realizare capelă mortuară localitatea Ciobanu
	4.9.Reabilitare lăcașe de cult
V. Servicii publice	
O.V.1. Servicii publice de calitate	5.1. Amenajarea stațiilor de transport în comun
	5.2. Perfectionarea personalului administrativ
	5.3. Organizarea de campanii de informare cu privire la siguranța cetățeanului
VI. Mediu	
O.VI.1. Managementul deșeurilor comunale	6.1. Sprijinirea operatorului de salubritate prin identificarea în comun a soluțiilor optime privind managementul deșeurilor
	6.2. Extinderea serviciilor de colectare a deșeurilor
	6.3. Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru colectarea selectivă a deșeurilor
	6.4. Desfasurarea de campanii de educație și conștientizare a populației cu privire la importanța colectării selective a deșeurilor
	6.5. Amenajarea spațiilor publice cu pubele de gunoi
	6.6. Conștientizarea agenților economici cu privire la importanța și procedurile de colectare selectivă a deșeurilor
	6.7. Promovarea colectării selective a deșeurilor de echipamente electrice și electronice
	6.8. Dotarea cu utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărie comunală și salubritate
	6.9. Organizarea de campanii de ecologizare a cadrului natural
	6.10. Asigurarea zonelor de protecție cu regim sever pentru rezervoarele de apă și puțurile de captare și împrejurimile acestora
VII. Dezvoltare urbană durabilă	
O.VII.1. Imagine urbană de calitate și atractivă	7.1. Reabilitarea obiectivelor culturale-religioase
O.VII.2. Creșterea calității vieții	7.2. Diversificarea zonelor funcționale în centrele localităților
	7.3. Dezvoltare dotări de proximitate în centrele localităților (mic comerț, servicii locale, cabinet medical, atelier meșteșugăresc etc.)
	7.4. Asigurarea locurilor de parcare necesare prin prevederea normelor minime la nivelul PUG
	7.5. Realizare centru civic comuna Ciobanu
	7.6.Realizare cimitir nou
	7.7.Construire locuințe sociale (4 unități)
O.VII.3. Facilități culturale și pentru petrecere timp liber diversificate	7.8. Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg
	7.9.Construire centru sportiv modern: sala sporturilor, piscine, teren de fotbal, tenis, badminton, volei și handbal
O.VII.4. Dezvoltare spații verzi	7.10. Extindere spații verzi publice (parcuri și locuri de joacă)

6.2. OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE

Autoritățile centrale au un rol important în stabilirea strategiilor naționale de dezvoltare, precum și identificarea domeniilor de excelență caracteristice fiecărei regiuni, în susținerea domeniilor cu potențial ridicat dar și a domeniilor deficitare ce trebuie sprijinite.

Autoritățile locale au un rol important în realizarea strategiilor de dezvoltare economică, în identificarea surselor de finanțare ce pot fi atrase, în atragerea investitorilor în zonă, în alocarea de fonduri de la bugetele locale pentru domeniile deficitare.

Începând cu anul 2007, anul aderării la Uniunea Europeană, România beneficiază de noi oportunități pentru atragerea de surse de finanțare necesare dezvoltării proiectelor de importanță locală, regională și națională.

La nivel central și local există proiecte investitoriale, pentru îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale. Ordonatorii de credite sunt în căutarea surselor de finanțare necesare dezvoltării locale, necesare creșterii competitivității. **Aceste surse de finanțare pot proveni din:**

- A. Fonduri europene,
- B. Finanțare prin programe guvernamentale,
- C. Bugetul statului,
- D. Bugetul județean,
- E. Bugete locale,
- F. Parteneriate publice-private,
- G. Emisiuni de obligațiuni județene și municipale,
- H. Credite bancare,
- I. Sponsorizări,
- J. Finanțare creativă.

82

În tabelul următor sunt prezentate sintetic sursele potențiale de finanțare pe domenii și tipuri de proiecte:

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
FONDURI EUROPENE	Programul Operațional Capital Uman (PO CU)	Axa Prioritară 1 - Inițiativa locuri de muncă pentru tineri	1.1. Creșterea ocupării tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare și cu rezidența în regiunile eligibile (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia)	Solicitantul trebuie să fie o organizație legal constituită în România, cu personalitate juridică, conform legislației românești aplicabile pentru fie care structură cu personalitate juridică desemnată ca fiind eligibilă prin Condițiile specifice aplica
			1.2. Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16-24 ani, cu rezidența în	

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			regiunile eligibile (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia)	bile pentru fiecare cerere de propuneri de proiecte
		Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs	2.1. creșterea ocupării tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidența în regiunile eligibile (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia)	
			2.2. îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al tinerilor NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidența în regiunile eligibile (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia)	
			2.3. creșterea numărului tinerilor NEETs inactivi înregistrați la Serviciul Public de Ocupare	
		Axa Prioritară 3 - Locuri de muncă pentru toți	3.1. Creșterea ocupării șomerilor și a persoanelor inactive, cu accent pe șomerii de lungă durată, lucrătorii vârstnici (55-64 ani), persoanelor cu dizabilități, persoanelor cu nivel redus de educație Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al șomerilor și persoanelor inactive, cu accent pe șomerii de lungă durată, lucrătorii vârstnici (55-64 ani), persoanelor cu dizabilități, persoanelor cu nivel redus de educație	
			3.2. Creșterea ocupării cetățenilor români aparținând minorității roma Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al cetățenilor români aparținând minorității roma	
			3.3. Creșterea ocupării persoanelor din mediul rural, în special cele din agricultura de subzistență și semi-subzistență Îmbunătățirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea și certificarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal al persoanelor din mediul rural, în special cele din agricultura de subzistență și semi-subzistență	
			3.4. Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană	
			3.5. Creșterea numărului de angajați care beneficiază de noi instrumente, metode, practici etc de management al resurselor umane și de condiții de lucru	
			3.6. Îmbunătățirea în vederea adaptării activității la dinamica sectoarelor economice cu potențial competitiv identificate conform SNC/ domeniilor de specializare inteligentă conform SNCDI	
			3.7. Creșterea șanselor de reintegrare pe piața muncii a lucrătorilor care urmează să fie disponibilizați/ concediați prin urmarea de măsuri de outplacement	
			3.8. Adaptarea structurilor SPO de la nivel național și teritorial prin introducerea unor noi instrumente / sisteme / proceduri / servicii / mecanisme etc. privind nevoile pieței muncii/ corelarea cererii cu oferta de forță de muncă, monitorizarea serviciilor furnizate de SPO, dezvoltarea bazei de date privind tinerii NEETs	
			3.9. Creșterea satisfacției clienților SPO, a diversității și gradului de cuprindere a serviciilor oferite angajatorilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă	
			3.10. Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe/ competențe/ aptitudini aferente sectoarelor economice/ domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților	
		Axa Prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei	reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității roma, prin implementarea de măsuri integrate	
			reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (non roma), prin implementarea de măsuri integrate	
			îmbunătățirea alfabetizării digitale a populației din comunități dezavantajate prin susținerea procesului de formare în cadrul rețelei PAPI (eincluziune)	
			reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile care au depășit situația de vulnerabilitate prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ formare profesională etc. adecvate nevoilor specifice în vederea integrării socio-profesionale	

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			reducerea numărului de comunități marginalizate în care există populație aparținând minorității roma (acele comunități în care populația aparținând minorității roma reprezintă minim 10% din totalul populației la nivelul comunității) aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prin implementarea de măsuri integrate	
			creșterea calității sistemului de asistență socială prin introducerea de instrumente/ proceduri/ mecanisme etc. și prin îmbunătățirea nivelului de competențe al profesioniștilor din sistem	
			creșterea numărului de persoane care beneficiază de servicii de asistență socială la nivelul comunității	
			creșterea utilizării/aplicării de soluții TIC (e-asistență socială, serviciile electronice etc.) în furnizarea serviciilor sociale	
			îmbunătățirea nivelului de competențe al profesioniștilor din sectorul medical	
			creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii	
			creșterea numărului de persoane care beneficiază de servicii de asistență medicală la nivelul comunității	
			creșterea utilizării/aplicării de soluții TIC (e-sănătate, telemedicină etc.) în furnizarea serviciilor medicale	
			reducerea numărului de copii și tineri plasați în instituții prin furnizarea de servicii la nivelul comunității	
			număr crescut al tinerilor instituționalizați care dobândesc abilitățile necesare pentru a putea avea o viață independentă la părăsirea instituției rezidențiale	
			creșterea numărului de asistenți maternali și sociali la nivelul comunității	
			consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă	
		Axa Prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)	reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (roma și non-roma) din orașe cu peste 20.000 locuitori, cu accent pe cele cu populație aparținând minorității Roma, prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.	
			reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC	
		Axa Prioritară 6 - Educație și competențe	6.1 Creșterea numărului de tineri NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 24 ani, înregistrați la SPO care se reîntorc în educație în programe de tip a doua șansă, inclusiv în programe de formare profesională inițială	
			6.2 Creșterea participării la învățământul ante-preșcolar și preșcolar, în special a grupurilor cu risc de părăsire timpurie a școlii, cu accent pe copiii aparținând minorității roma și a celor din mediul rural	
			6.3 Reducerea părăsirii timpurii a școlii prin măsuri integrate de prevenire și de asigurare a oportunităților egale pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, cu accent pe elevii aparținând minorității roma și elevii din mediul rural/ comunitățile dezavantajate socio-economic	
			6.4 Creșterea numărului de tineri care au abandonat școala și de adulți care nu și-au finalizat educația obligatorie care se reîntorc în sistemul de educație și formare, inclusiv prin programe de tip a doua șansă și programe de formare profesională	
			6.5 Creșterea numărului de oferte educaționale orientate pe formarea de competențe și pe utilizarea de soluții digitale/de tip TIC în procesul de predare	
			6.6 Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive.	
			6.7 Creșterea participării la învățământul terțiar universitar și non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în special pentru cei care provin din grupuri vulnerabile	

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			6.8 Implementarea de măsuri sistemice în învățământul terțiar universitar și non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate pentru a facilita adaptarea la cerințele pieței muncii 6.9 Îmbunătățirea nivelului de competențe al personalului didactic din învățământul terțiar universitar și non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în ceea ce privește conținutul educațional inovator și resursele de învățare moderne și flexibile 6.10 Diversificarea ofertelor educaționale în învățământul terțiar universitar și non-universitar tehnic organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate corelate cu nevoile pieței muncii din sectoarele economice/ domeniile identificate prin SNC și SNCDI 6.11 Creșterea participării la programele de formare profesională inițială, în special pentru elevii/ucenicii care provin din comunități dezavantajate, cu accent pe mediul rural și cei aparținând minorității roma 6.12 Creșterea participării la programele de formare profesională continuă, cu accent pe acei adulți cu un nivel scăzut de calificare și persoanele cu vârsta de peste 40 ani, din zone rurale defavorizate, inclusiv prin re-cunoașterea și certificarea rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale 6.13 Creșterea numărului absolvenților de învățământ terțiar universitar și non-universitar care își găsesc un loc de muncă urmarea accesului la activități de învățare/ cercetare/ inovare la un potențial loc demuncă, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI 6.14 Facilitarea inserției pe piața muncii a viitorilor absolvenți de învățământ secundar și terțiar non-universitar (ISCED 2 – 4 nivel de calificare 3 - 5) prin sprijinirea activităților de învățare la un potențial loc de muncă și prin dezvoltarea parteneriatelor între unitățile de învățământ și companii, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI 6.15 Îmbunătățirea nivelului de competențe al personalului didactic, a formatorilor, a evaluatorilor de competențe profesionale și personalului din întreprinderi cu atribuții în învățarea la locul de muncă 6.16 Creșterea numărului de oferte furnizate de sistemul de educație și formare profesională adaptate la nevoile și tendințele de dezvoltare ale pieței muncii 6.17 Creșterea numărului de programe de formare profesională pentru sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI bazate pe un sistem de anticipare a nevoilor și tendințelor de dezvoltare ale pieței muncii prin investiții în capacitatea furnizorilor de formare și prin stimularea parteneriatelor cu mediul de afaceri	
		Axa Prioritară 7 - Asistența Tehnică	7.1. Îmbunătățirea capacității AM și OI ale POCU de a gestiona și implementa în mod eficient și eficace programul operațional. 7.2. Îmbunătățirea capacității beneficiarilor POCU de a implementa în mod eficient și eficace proiecte de tip FSE 7.3. Creșterea gradului de informare a beneficiarilor și potențialilor beneficiari POCU privind activitățile care pot face obiectul FSE, valorizarea și implementarea de bune practici și inițiative în domeniul FSE	
	Programul Operațional Competitivitate (POC)	Axa Prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor	1.1. PROMOVAREA INVESTIȚIILOR ÎN C&I, DEZVOLTAREA DE LEGĂTURI ȘI SINERGII ÎNTRE ÎNTREPRINDERI, CENTRELE DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR. ÎN SPECIAL PROMOVAREA INVESTIȚIILOR ÎN DEZVOLTAREA DE PRODUSE ȘI DE SERVICII,	Entități cu personalitate juridică constituite conform prevederilor Legii nr. 31 privind societățile comerciale din 16 noiembrie 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau conform prevederilor Legii nr. 15/1990

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			TRANSFERUL DE TEHNOLOGII, INOVAREA SOCIALĂ, ECOINOVAREA ȘI APLICAȚIILE DE SERVICII PUBLICE, STIMULAREA CERERII, CREAREA DE REȚELE ȘI DE GRUPURI ȘI INOVAREA DESCHISĂ PRIN SPECIALIZAREA INTELIGENTĂ, PRECUM ȘI SPRIJINIREA ACTIVITĂȚILOR DE CERCETARE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICATĂ, LINIILOR PILOT, ACȚIUNILOR DE VALIDARE PRECOCE A PRODUSELOR, CAPACITĂȚILOR DE PRODUCȚIE AVANSATE ȘI DE PRIMĂ PRODUCȚIE, ÎN SPECIAL ÎN DOMENIUL TEHNOLOGIILOR GENERICE ESENȚIALE ȘI DIFUZĂRII TEHNOLOGIILOR DE UZ GENERAL	privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare, sau conform prevederilor Ordonanței de urgență nr. 30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome, cu modificările și completările ulterioare, precum și conform reglementărilor specifice similare din alte state membre UE
			1.2. ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURILOR DE CERCETARE ȘI INOVARE (C&I) ȘI A CAPACITĂȚILOR PENTRU A DEZVOLTA EXCELENȚA ÎN MATERIE DE C&I ȘI PROMOVAREA CENTRELOR DE COMPETENȚĂ, ÎN SPECIAL A CELOR DE INTERES EUROPEAN. PRIN CONECTAREA ACESTORA CU STRUCTURI EXISTENTE SAU EMERGENTE DE CLUSTERIZARE CARE URMĂRESC INOVAREA ȘI DEZVOLTAREA ECONOMICĂ, ÎNTR - UN MOD CARE RĂSPUNDE NEVOILOR DE DEZVOLTARE ÎN CARE SUNT INTERESATE COMUNITĂȚILE ÎN CARE ACESTE SE DEZVOLTĂ	
		Axa Prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicației (TIC) pentru o economie digitală competitivă	2.1. EXTINDEREA CONEXIUNII ÎN BANDĂ LARGĂ ȘI DIFUZAREA REȚELOR DE MARE VITEZĂ, PRECUM ȘI SPRIJINIREA ADOPTĂRII TEHNOLOGIILOR EMERGENTE ȘI A REȚELOR PENTRU ECONOMIA DIGITALĂ; INCLUZIUNE DIGITALĂ, CULTURĂ ONLINE ȘI E - SĂNĂTATE	
			2.2. DEZVOLTAREA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR TIC, A COMERȚULUI ELECTRONIC ȘI A CERERII DE TIC;	
			2.3. CONSOLIDAREA APLICAȚIILOR TIC PENTRU GUVERNARE ELECTRONICĂ, E - LEARNING	
	Infrastructură	Axa Prioritară 1 - Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului	1.1 CREȘTEREA MOBILITĂȚII PRIN DEZVOLTAREA TRANSPORTULUI RUTIER PE REȚEAUA RUTIERĂ TEN-T CENTRALĂ	
			1.2 CREȘTEREA MOBILITĂȚII PE REȚEAUA FERROVIARĂ TEN-T CENTRALĂ	
			1.3 CREȘTEREA GRADULUI DE UTILIZARE A CĂILOR NAVIGABILE ȘI A PORTURILOR SITUATE PE REȚEAUA TEN-T CENTRALĂ	
			1.4 CREȘTEREA GRADULUI DE UTILIZARE A TRANSPORTULUI CU METROUL ÎN BUCUREȘTI-ILFOV	
	Programul Operațional Mare (POM)	Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient	2.1 Creșterea mobilității pe rețeaua rutieră TEN-T globală	
			2.2 Creșterea accesibilității zonelor cu o conectivitate redusă la infrastructura rutieră a TEN-T	
			2.3 Creșterea gradului de utilizare sustenabilă a aeroporturilor	
			2.4 Creșterea volumului de mărfuri tranzitate prin terminale intermodale și porturi	
			2.5 Creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului transporturilor asupra mediului	

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			2.6 Reducerea timpului de staționare la punctele de comunicare transnațională	
			2.7 Creșterea sustenabilității și calității transportului feroviar	
		Axa Prioritară 3 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor	3.1 Reducerea numărului depozitelor neconforme și creșterea gradului de pregătire pentru reciclare a deșeurilor în România	
			3.2 Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației	
		Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric	4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate	
			4.2 Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național prin dezvoltarea instrumentelor de monitorizare	
			4.3 Reducerea suprafețelor poluate istoric	
		Axa Prioritară 5 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor	5.1 Reducerea efectelor și a pagubelor asupra populației cauzate de fenomenele naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice, în principal de inundații și eroziune costieră	
			5.2 Creșterea nivelului de pregătire pentru o reacție rapidă și eficientă la dezastre a echipajelor de intervenție	
		Axa Prioritară 6 - Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon	6.1 Creșterea producției de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatate (biomasă, biogaz, geotermal)	
			6.2 Reducerea consumului de energie la nivelul consumatorilor industriali	
			6.3 Reducerea consumului mediu de energie electrică la nivelul locuințelor	
			6.4 Creșterea economiilor în consumul de energie primară produsă prin cogenerare de înaltă eficiență	
		Axa Prioritară 7 - Creșterea eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate	7.1 Creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice în orașele selectate	
			7.2 Creșterea eficienței energetice în sistemul centralizat de furnizare a energiei termice în Municipiul București	
		Axa Prioritară 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale	8.1 Creșterea capacității Sistemului Energetic Național pentru preluarea energiei produse din resurse regenerabile	
			8.2 Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine	
Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)	Axa Prioritară 1 - Întărirea capacității beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte finanțate din FESI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri	1.1. ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII BENEFICIARILOR DE PROIECTE FINANȚATE DIN FESI DE A PREGĂTI ȘI IMPLEMENTA PROIECTE MATURE	instituțiile implicate în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor ESI (Ministerul Fondurilor Europene, Autoritățile de Management, Organismele Intermediare, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit, Departamentul pentru Luptă Antifraudă)	
	1.2. ASIGURAREA TRANSPARENȚEI ȘI CREDIBILITĂȚII FESI ȘI A ROLULUI POLITICII DE COEZIUNE A UE			
	Axa Prioritară 2 - Sprijin pentru coordonarea, gestionarea și controlul FESI	2.1. ÎMBUNĂȚIREA CADRULUI DE REGLEMENTARE, STRATEGIC ȘI PROCEDURAL PENTRU COORDONAREA ȘI IMPLEMENTAREA FESI	anumite instituții care sprijină sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor ESI (Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Ministerul Mediului, Apelor și	
	2.2. DEZVOLTAREA ȘI MENȚINEREA UNUI SISTEM INFORMATIC FUNCȚIONAL ȘI EFICIENT PENTRU			

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			<i>FSC, PRECUM ȘI ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII UTILIZATORILOR SĂI</i>	Pădurilor, Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor, Serviciul de Telecomunicații Speciale)
		Axa Prioritară 3 - Creșterea eficienței și eficacității resurselor umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI în România	3.1. DEZVOLTAREA UNEI POLITICI ÎMBUNĂTĂȚITE A MANAGEMENTULUI RESURSELOR UMANE CARE SĂ ASIGURE STABILITATEA, CALIFICAREA ȘI MOTIVAREA ADECVATĂ A PERSONALULUI CARE LUCREAZĂ ÎN CADRUL SISTEMULUI DE COORDONARE, GESTIONARE ȘI CONTROL AL FESI.	beneficiarii care gestionează un număr mare de proiecte (portofolii de proiecte) finanțate POIM și POC (Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională) ⁸ structuri care sprijină implementarea investițiilor teritoriale integrate (ADI ITI Delta Dunării)
	Programul Operațional Regional (POR)	Axa Prioritară 1 - Promovarea transferului tehnologic	crearea, modernizarea și extinderea infrastructurilor de inovare și transfer tehnologic, inclusiv dotare	Entități juridice constituite care desfășoară sau își creează o infrastructură cu rol de transfer tehnologic
		Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii IMM, inclusiv dotare cu instalații, echipamente (inclusiv sisteme IT), utilaje, mașini, inclusiv noi tehnologii crearea/ modernizare/ extinderea incubatoarelor/ acceleratoarelor de afaceri, inclusiv dezvoltarea serviciilor aferente	IMM-uri
		Axa Prioritară 3 - Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice	eficiență energetică a clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acestora eficiență energetică a clădirilor rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare a acestora investiții în iluminatul public măsuri pentru transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	autorități publice centrale și locale
		Axa Prioritară 4 - Dezvoltare urbană durabilă	măsuri pentru transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.) revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate, etc.) acțiuni integrate pentru comunități marginalizate prin: clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; facilități destinate utilizării publice, cum ar fi: zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice,	autorități publice locale mediul urban

⁸ Pentru beneficiarii proiectelor finanțate din POC și POIM, activitatea de management de proiect este eligibilă în cadrul proiectului și este finanțată din aceste programe operaționale. Din POAT este eligibilă numai asistența pentru gestionarea portofoliului de proiecte, necesară beneficiarilor POIM și POC care gestionează un număr mare de proiecte.

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			scuaruri, părculețe etc.; străzi urbane și utilități de bază la scară mică. Infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice)	
		Axa Prioritară 5 - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural	autorități publice locale autorități publice centrale ONG-uri unități de cult parteneriate
		Axa Prioritară 6 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală	reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T construcția / reabilitarea / modernizarea șoselelor de centură cu statut de drum județean aflate pe traseul drumului județean respectiv	autorități publice locale (CJ)
		Axa Prioritară 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului	valorificarea economică a potențialului turistic balnear valorificarea economică a potențialului turistic cu specific local infrastructură turistică publică de agrement	autorități publice locale parteneriate
		Axa Prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale	construcția de spitale regionale reabilitarea/modernizarea/ dotarea cu echipamente a spitalelor județene de urgență reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de servicii medicale (ambulatorii, unități de primiri urgențe) construirea/reabilitarea/modernizarea/ dotarea centrelor comunitare de intervenție integrată reabilitare/ modernizarea/ dotarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială construcție/reabilitare de locuințe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.	autorități publice locale furnizori de servicii sociale de drept public și privat, acreditați conform legii parteneriate
		Axa Prioritară 9 - Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban	Construirea/reabilitare/modernizare locuințelor sociale Investiții în infrastructura de sănătate, educație și servicii sociale Stimularea ocupării - activități de economie socială Activități de dezvoltare comunitară integrată - activități de informare, consiliere	Unități administrativ-teritoriale (APL) Furnizori de servicii sociale de drept public sau privat, acreditați conform legii ONG-uri
		Axa Prioritară 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe), preșcolare (grădinițe) și a celei pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII)	unități administrativ-teritoriale (APL) instituții de învățământ superior de stat

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
	Programul Operațional Capacitate Administrativă (PO CA)		reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii școlilor profesionale, liceelor tehnologice reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare	
		Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficiente	1.1 - Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP 1.2 - DEZVOLTAREA ȘI IMPLEMENTAREA DE POLITICI ȘI INSTRUMENTE UNITARE ȘI MODERNE DE MANAGEMENT AL RESURSELOR UMANE; 1.3 - Dezvoltarea și implementarea de sisteme standard și instrumente moderne și eficiente de management la nivelul instituțiilor din sistemului judiciar 1.4 - CREȘTEREA TRANSPARENȚEI ȘI RESPONSABILITĂȚII SISTEMULUI DE ACHIZIȚII PUBLICE ÎN VEDEREA APLICĂRII UNITARE A NORMELOR ȘI PROCEDURILOR DE ACHIZIȚII PUBLICE ȘI REDUCEREA NEREGULILOR ÎN ACEST DOMENIU	B) Categoriile de parteneri eligibili Autorități și instituții publice centrale așa cum sunt ele adresate în SCAP și în SMBR; Autorități administrative autonome; Instituții publice de învățământ superior acreditate și de cercetare, Academia Română.
		Axa prioritară 2 - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente	2.1 - INTRODUCEREA DE SISTEME ȘI STANDARDE COMUNE ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ CE OPTIMIZEAZĂ PROCESELE ORIENTATE CĂTRE BENEFICIARI ÎN CONCORDANȚĂ CU SCAP 2.2 - Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice 2.3 - Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia.	
		Axa prioritară 3 - Asistență tehnică		
		Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate (PO AD)		
Finanțare prin programe guvernamentale	Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)	M01 Acțiuni pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare	1.1 sprijin pentru formarea profesională, precum și a acțiunilor pentru dobândirea de competențe 1.2 - sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare	Entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție Entități publice și/sau private care au în obiectul de activitate activități de informare/demonstrative și/sau diseminare.
		M02 Servicii de consiliere, servicii de gestionare a fermei și servicii de	2.1 sprijin pentru ajutorul în vederea beneficiarii de utilizarea serviciilor de consiliere	Furnizori de servicii de consiliere care sunt entități publice și/sau private înființate

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
		înlocuire în cadrul fermei		conform legislației în vigoare, selectați în baza unei proceduri de achiziție publică
		M04 Investiții în active fizice	4.1 sprijin pentru investiții în exploatați agricole	fermieri, cu excepții persoanelor fizice neautorizate ; cooperative (cooperative agricole și societăți cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservesc interesele membrilor;
			4.2 sprijin pentru investiții în prelucrare/comercializare și/sau dezvoltare de produse agricole	Întreprinderi, cooperative și grupuri de producători definite conform legislației naționale în vigoare
			4.3 sprijin pentru investiții în infrastructură legate de dezvoltarea, modernizarea și adaptarea sectoarelor agricol și forestier	Agricol Unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora constituite conform legislației naționale în vigoare. Silvic Persoane juridice de drept privat/alte forme de organizare proprietari de pădure și/sau asociațiile acestora conform legislației în vigoare; Unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora, proprietari de pădure, conform legislației în vigoare; Administratorul fondului forestier proprietate publică a statului conform legislației în vigoare. Irigații Organizații/federații ale utilizatorilor de apă înființate în conformitate cu legislația în vigoare, constituite din proprietari/utilizatori de terenuri agricole
		M06 Dezvoltarea fermelor și a întreprinderilor	6.1 ajutor la înființarea de societăți pentru tinerii fermier	tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatații agricole; •persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatarea și define cel puțin

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
				50%+1 din acțiuni
			6.2 sprijin pentru demararea de afaceri cu activități neagricole în zonele rurale	fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul rural pentru prima dată. Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile; •Microîntreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin; •Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups)
			6.3 Ajutor pentru începerea activității acordat pentru dezvoltarea fermelor mici	Fermieri care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatare agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate.
			6.4 sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole	micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din spațiul rural; (fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate
			6.5 Schema pentru micii fermieri	Fermieri ale căror exploatare îndeplinesc condițiile definiției fermei mici în cadrul schemei simplificate din Pilonul 1 și au aplicat cel puțin un an această schemă, conform Titlului V din R (UE) nr. 1307/2013.
		M 07 - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale	7.2 - sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de	Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și a sistemelor de economisire a energiei	•ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructură de tip after-school).
			7.6 - sprijin pentru studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor al pe isajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică	Comunele definite conform legislației în vigoare; •ONG-uri definite conform legislației în vigoare; •Unități de cult conform legislației în vigoare; •Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B.
		M08 Investiții în dezvoltarea zonelor împădurite și în îmbunătățirea viabilității pădurilor	8.1 sprijin pentru împădurire/crearea de suprafețe împădurite	Beneficiarii sprijinului prin această măsură sunt deținătorii publici și privați de teren agricol și neagricol și formele asociative ale acestora. În cazul terenurilor aflate în proprietatea statului, sprijinul se poate acorda doar dacă autoritatea care gestionează respectivele terenuri este un organism privat sau o unitate administrativ teritorială (UAT) de nivel LAU 2
		M09 Înființarea de grupuri și organizații de producători în agricultură și silvicultură	9.1 Înființarea de grupuri și organizații de producători în agricultură și silvicultură	Grupurile de producători din sectorul agricol (exceptând grupurile sprijinite prin sub-programul pomicol) care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă înainte de solicitarea sprijinului, dar după 1 ianuarie 2014
		M10 Agromediu și climă	10.1 plăți pentru angajamente privind agromediul și clima	Fermieri (utilizatori ai terenurilor agricole)
		M 11 Agricultură ecologică	11.1 plăți pentru practici și metode de conversie către agricultura ecologică	Fermieri activi (utilizatori ai terenurilor agricole) înregistrați în sistemul de agricultură ecologică
			11.2 plăți pentru de menținerea de practici și metode pentru agricultura ecologică	Fermieri activi (utilizatori ai terenurilor agricole) înregistrați în sistemul de agricultură ecologică
		M13 Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice	13.1 plată compensatorie în zonele montane	Beneficiarii acestei submăsuri sunt fermierii activi
			13.2 plată compensatorie pentru alte zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative	

Palier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			13.3 plată compensatorie pentru alte zone afectate de constrângeri specifice	
		M15 Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor	15.1 plăți pentru angajamentele în materie de silvomediu și climă	Proprietarii de terenuri din FFN Asociații ale proprietarilor de terenuri prevăzuți anterior
		M16 Cooperare	16.1 sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale ale PEI pentru productivitatea și durabilitatea agriculturii 16.2 sprijin pentru proiecte-pilot și pentru dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii	Grupurile Operaționale (GO)
			6.4 sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora, precum și pentru promovarea de activități la nivel local privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale	Parteneriatele constituite din cel puțin un partener și cel puțin un fermier sau un grup de producători/o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol. •Fermieri; •Microîntreprinderi și întreprinderi mici; •Organizații neguvernamentale; •Consilii locale; •Unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică
		M17 -Gestionarea riscurilor	17.2 Fonduri mutuale pentru fenomene climatice cu efecte adverse, boli ale animalelor și ale plantelor, infestări parazitare și pentru incidente de mediu	Fonduri mutuale pentru agricultură constituite și acreditate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în conformitate cu legislația națională în vigoare
		M19 Sprijin pentru dezvoltarea locală LEADER	19.1 Sprijin pregătitor	un parteneriat existent autorizat conform OG 26/2000; (un nou parteneriat –fără personalitate juri
			19.2 Sprijin pentru implementarea operațiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	Entități private/publice, stabilite prin fișa măsurii din SDL, cu respectarea prevederilor din Reg. UE1305/2013. •GAL-uri pentru anumite operațiuni de interes public pentru comunitate și teritoriul respectiv identificate în SDL, pentru care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul și se aplică măsuri de evitare a conflictului de interese.
			19.3 Pregătirea și punerea în aplicare a activităților de cooperare ale grupului de acțiune locală	Grupurile de Acțiune Locală autorizate de AM PNDR pentru perioada de programare 2014 -2020 vor beneficia de sprijin prin PNDR
			19.4 Sprijin pentru costurile de funcționare	Grupuri de Acțiune Locală

Pallier	Linie financiară	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
			și animare	autorizate de AM PNDR pentru perioada de programare 2014 -2020.
BUGETUL STATULUI	Transferurile de la bugetul de stat către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din împrumuturi externe la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, poziție globală, prin legea bugetului de stat. Din bugetul de stat și din alte bugete se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local. Autoritățile deliberative pot aproba colaborarea sau asocierea pentru realizarea unor lucrări și servicii publice locale.			
PARTENERIAȚE PUBLICE-PRIVATE	Parteneriatele public-privat sunt forme de cooperare între autoritățile publice și sectorul privat pentru finanțarea, concepția, construcția, renovarea, gestionarea sau întreținerea infrastructurilor, sau pentru furnizarea de servicii care în mod tradițional ar fi fost acoperite de sectorul public. La nivelul UE, PPP-urile sunt folosite mai ales în sectorul transporturilor (drumuri și sine ferate), în domeniul clădirilor și instituțiilor publice (școli, spitale, închisori) și în sectorul de mediu (tratarea apei, gestionarea deșeurilor).			
CREDITE BANCARE	EUROBRD APL Investiții - credit de investiții în completarea surselor proprii, pentru finanțarea componentei de contribuție proprie aferentă proiectelor cu componentă fonduri europene postaderare.			Beneficiari: comuna, orasul, municipiul, județul sau asocieri ale acestora.
	EUROBRD APL Suport - credit de investiții revolving pe termen scurt sau mediu, destinat finanțării decalajului de plăți existent între realizarea plăților aferente proiectului de investiție și încasările de fonduri europene nerambursabile.			Beneficiari: comuna, orasul, municipiul, județul sau asocieri ale acestora.
	EUROBRD APL Linie/Credit de Investiții - credit de investiții pe termen mediu și lung pentru finanțarea unui sau mai multor proiecte de investiții, având două componente: finanțarea componentei de contribuție proprie aferentă proiectelor cu componentă fonduri europene nerambursabile; finanțarea decalajului de plăți existent între realizarea plăților aferente proiectului de investiție și încasările de la entitatea finanțatoare a fonduri europene nerambursabile.			Beneficiari: comuna, orasul, municipiul, județul sau asocieri ale acestora.
	Pachetul EU Agri BCR destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile			microîntreprinderi, Persoane Fizice Autorizate, Asociații Familiale, Asociații de Producători, IMM-uri, întreprinderi mari, Autorități Publice Locale mici (comune) care vor să acceseze PNDR;
	- Pachetul EU Competitiv BCR este destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile			companii mari și IMM-uri în cadrul POS CCE;
	Pachetul EU Infrastructura BCR este destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile			entități publice în cadrul POR și PNDR;
	- Pachetul EU Pescuit BCR este destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile			microîntreprinderi, Persoane Fizice Autorizate, Asociații Familiale, Asociații de Producători, IMM-uri, întreprinderi mari, Autorități Publice Locale mici (comune) în cadrul Programului Operațional pentru Pescuit.
	- Pachetul EU Turism BCR este destinat finanțării și implementării prin BCR a proiectelor derulate cu fonduri europene nerambursabile			entități publice și/sau private în cadrul POR și PNDR;

Paller	Linie finantar e	Domeniu	Subdomeniu	Eligibilitate
FINANTARE CREATIVA	Autoritatile locale au avantajul de a detine cladiri, spatii, terenuri , putand obtine resurse suplimentare prin : inchirierea de spatii pentru expozitii, simpozioane, concerte organizarea de competitii sportive organizarea de expozitii de arta temporare inchirierea de spatii pentru concerte in aer liber inchirierea spatiilor libere agentilor economicisau persoanelor fizice			

6.3. SCHEMA STRATEGICĂ DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ ȘI IDENTIFICARE PROGRAME/ PROIECTE DE DEZVOLTARE CU MATERIALIZARE SPAȚIALĂ (CORELARE CU PREVEDERI PUG COMUNA CIOBANU)

În continuare sunt prezentate obiectivele, programele și proiectele cu materializare spațială la nivelul comunei Cioban localizarea acestora relaționat propunerilor Planului Urbanistic General (simbolul de pe schemă corespunde Direcției/ Obiectivului/ Nr. Acțiune/ Proiect din cadrul capitolului 6.1):

Fig. 21 Localizare spațială a programelor și proiectelor aferente Direcției de dezvoltare I la nivelul localității Cioban

Fig. 22 Localizare spațială a programelor și proiectelor aferente Direcției de dezvoltare II la nivelul localității Ciobanu

Fig. 23 Localizare spațială a programelor și proiectelor aferente Direcției de dezvoltare III și IV la nivelul localității Ciobanu

Fig. 24 Localizare spațială a programelor și proiectelor aferente Direcției de dezvoltare V, VI și VII la nivelul localității Ciobanu

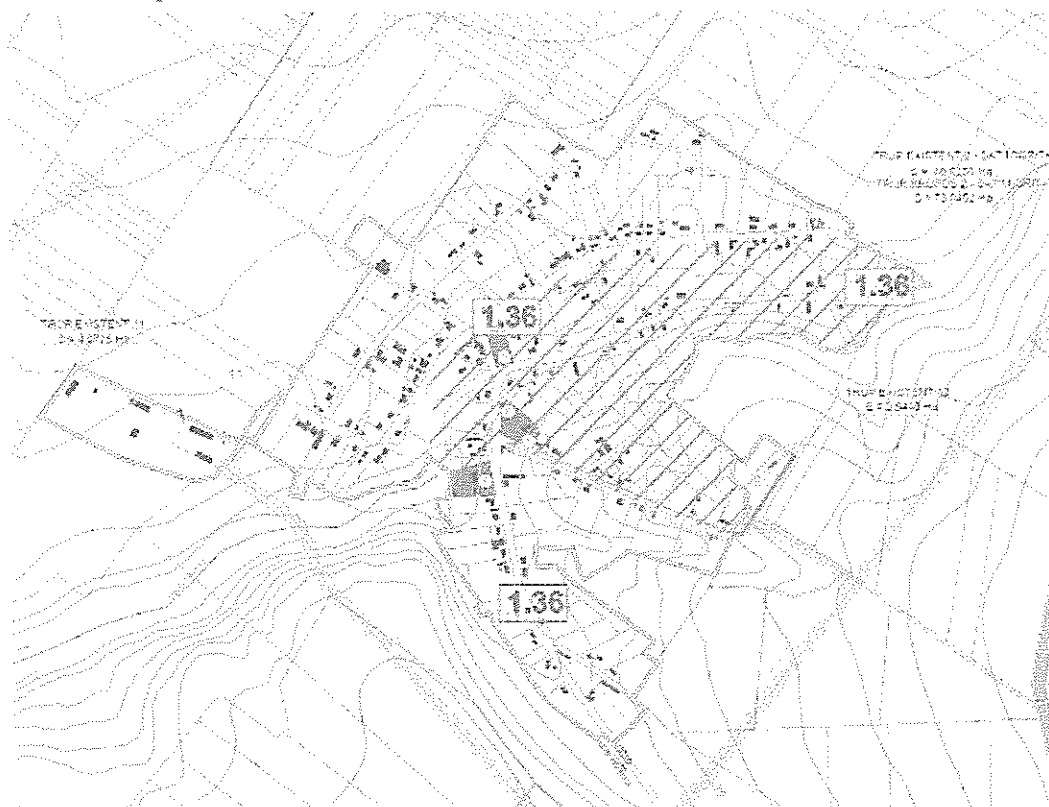

Fig. 25 Localizare spațială a programelor și proiectelor aferente Direcției de dezvoltare I la nivelul localității Miorița

6.4 SCHEMĂ DE IMPLEMENTARE- ETAPIZARE

Obiectiv specific	Program/ Proiect/ Acțiune	Perioada de implementare ⁹		
		Termen scurt	Termen mediu	Termen lung
O.I.1. Condiții favorabile pentru activități în agricultură, zootehnice, piscicultură	1.1. Dezvoltarea infrastructurii de acces spre exploatarele agricole		•	
	1.2. Înființarea unui siloz agricol/centru de depozitare a produselor agricole	•		
	1.3. Organizarea de piețe/targuri agroalimentare pentru producători, de tip en-gros	•		
	1.4. Sprijinirea agricultorilor, a crescătorilor de animale, a tinerilor fermieri		•	
	1.5. Înființarea unui centru de consultanță agricolă;	•		
O.I.2. Produse agricole locale valorificate	1.6. Promovarea activităților de servicii/mică producție/mestesuguri la nivel local	•		
	1.7. Organizarea periodică de targuri de produse agroalimentare ecologice	•		
	1.8. Modernizarea și amenajarea pieței agroalimentare; înființare obor/ târg.	•		
	1.9. Realizare stand de desfacee produse pentru producătorii locali		•	
	1.10. Înființarea centrelor de colectare legume- fructe		•	
	1.11. Sprijin pentru îmbunătățirea ambalării și etichetării produselor agricole locale		•	
O.I.3. Economie locală diversificată, cu accent pe produse agricole	1.12. Oferire de facilități fiscale pentru investiții noi	•		
	1.13. Promovarea oportunităților de investiții prin intermediul	•		

⁹ Termen scurt 2021- 2026, Termen mediu 2026- 2031, Termen lung 2031 și după

	1.30.Realizare infochioșc		•	
	1.31.Înființare birou de consiliere cetățeni	•		
	1.32.Birou pentru promovarea dezvoltării rurale	•		
	1.33. Înființarea unui centru de resurse ONG		•	
O.I.8. Dezvoltare agroturism și turism ecologic	1.34.Crearea unei zone de agrement		•	
	1.35.Instruire forță de muncă în turism		•	
	1.36.Amenajare piste de biciclete	•		
	1.37.Amenajare traseu promenadă		•	
O.II.1. Îmbunătățirea calității drumurilor și a trotuarelor pe întreg teritoriul comunei	2.1. Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță îmbunătățirea sistemelor de marcaje rutiere	•		
	2.2. Asfaltare străzi în localitățile Ciobanu și Miorița	•		
	2.3. Modernizarea intersecțiilor	•		
	2.4.Amenajare drum centură localitatea Ciobanu		•	
O.II.2. Dezvoltarea traseelor alternative pentru vehicule cu tracțiune animală și agricole	2.5. Reabilitarea și extinderea drumurilor de exploatare			•
	2.6.Drumuri pentru vehicule cu tracțiune animală și agricolă		•	
O.II.3. Dezvoltarea infrastructurii edilitare	2.7. Realizarea rețelei de canalizare- finalizare	•		
	2.8. Echipare edilitară zonă de dezvoltare locuințe sociale	•		
	2.9. Extinderea rețelei de alimentare cu apă în zonele noi de dezvoltare	•		
	2.10. Realizarea rețelei de distribuție a gazului metan		•	
	2.11. Reabilitarea și extinderea sistemului de hidranți exteriori		•	
	2.12.Realizare iluminat public DC68 relația cu DN2A și DC 69	•		
O.III.1. Infrastructură și dotări de învățământ de calitate	3.1. Reabilitarea și modernizarea unităților educaționale din comuna	•		
	3.2. Dotarea unităților educaționale din comuna	•		
O.III.2. Servicii educaționale diversificate și de	3.3. Amenajarea curților interioare ale unităților de învățământ	•		

calitate	3.4.Realizare grădiniță nouă		•	
	3.5.Construcție școală nouă comuna Ciobanu		•	
	3.6.Achiziție centrale termice pentru școlile modernizate	•		
O.III.3. Programe de formare profesională și continuă diversificate: managementul producției și valorificării în domeniul agricol, management turistic și cultural, prestări servicii, utilizarea tehnologiei informației, industrie alimentară, asigurarea calității				•
O.III.4. Servicii culturale dezvoltate	3.7.Extindere și modernizare bibliotecă		•	
	3.8.Editarea unui ziar local			•
	3.9.Creare centru de tineret pentru tineret		•	
O.IV.1. Accesibilitate și calitate a serviciilor medicale oferite	4.1. Reabilitarea unităților medicale la nivel local		•	
	4.2. Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale		•	
	4.3. Identificarea posibilităților de stabilire a parteneriatelor locale pentru furnizarea și dezvoltarea serviciilor sociale	•		
	4.4. Promovarea parteneriatelor locale de tip public-privat în domeniul social	•		
	4.5.Construcție policlinică în localitatea Ciobanu		•	
	4.6.Înființare centru de permanență pentru bătrâni		•	
	4.7.Înființare centru de consiliere a persoanelor abuzate		•	
	4.8.Realizare capelă mortuară localitatea Ciobanu	•		
O.IV.2. Diversificarea dotărilor de cult	4.9.Reabilitare lăcașe de cult		•	
O.V.1. Servicii publice de calitate	5.1. Amenajarea stațiilor de transport în comun		•	
	5.2. Perfectionarea personalului administrativ			•
	5.3. Organizarea de campanii de informare cu privire la siguranța cetățeanului			•
O.VI.1. Managementul deșeurilor comunale	6.1. Sprijinirea operatorului de salubritate prin identificarea în comun a soluțiilor optime privind managementul deșeurilor	•		
	6.2. Extinderea serviciilor de colectare a deșeurilor	•		
	6.3. Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru colectarea		•	

	selectiva a deseurilor			
	6.4. Desfasurarea de campanii de educatie si constientizare a populatiei cu privire la importanta colectarii selective a deseurilor		•	
	6.5. Amenajarea spatiilor publice cu pubele de gunoi	•		
	6.6. Constientizarea agentilor economici cu privire la importanta si procedurile de colectare selectiva a deseurilor		•	
	6.7. Promovarea colectarii selective a deseurilor de echipamente electrice si electronice	•		
	6.8. Dotarea cu utilaje si echipamente pentru serviciul de gospodarie comunală si salubritate			•
	6.9. Organizarea de campanii de ecologizare a cadrului natural		•	
	6.10. Asigurarea zonelor de protecție cu regim sever pentru rezervoarele de apă și puțurile de captare și împrejurirea acestora	•		
O.VII.1. Imagine urbană de calitate și atractivă	7.1. Reabilitarea obiectivelor cultural-religioase			•
O.VII.2. Creșterea calității vieții	7.2. Diversificarea zonelor funcționale în centrele localităților			•
	7.3. Dezvoltare dotări de proximitate în centrele localităților (mic comerț, servicii locale, cabinet medicale, a telere meșesugărești etc.)		•	
	7.4. Asigurarea locurilor de parcare necesare prin prevderea normelor minime la nivelul PUG	•		
	7.5. Realizare centru civic comuna Ciobanu			•
	7.6. Realizare cimitir nou			
	7.7. Construire locuințe sociale (4 unități)	•		
O.VII.3. Facilități cultural și pentru petrecere timp liber	7.8. Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg	•		

diversificate	7.9.Construire centru sportiv modern: sala sporturilor, piscine, teren de fotbal, tenis, bachel, volei și handbal			•
O.VII.4. Dezvoltare spații verzi	7.10. Extindere spații verzi publice (parcuri și locuri de joacă)		•	

7. IMPLEMENTARE, CONTROL ȘI MONITORIZARE

7.1. PARTENERIATE OPORTUNE

Parteneriatele implică o colaborare stransă pe bază de dialog sistematic între diferiți actori și este relevant pentru gradul de descentralizare care caracterizează întreaga politică de coeziune economică și socială în Uniunea Europeană. Parteneriatele presupun adeseori implicarea actorilor relevanți precum:

- autorități regionale, locale, urbane și alte autorități publice competente;
- parteneri economici și sociali;
- orice alt organism considerat a fi în măsură să reprezinte societatea civilă, organizațiile
- civile și organismele însărcinate cu promovarea egalității dintre bărbați și femei.

Parteneriatul public-privat reprezintă un instrument de cooperare între autoritățile publice și organizațiile din cadrul sectorului privat, pentru realizarea de proiecte privind dezvoltarea locală. Dezvoltarea comunităților este un proces pe termen lung, care presupune, în mod normal, atât resurse financiare, cât și parteneriate locale durabile. În cadrul parteneriatelor, un rol fundamental îl joacă societatea civilă, recunoscută, neoficial, drept al treilea sector de bază cu influență pozitivă asupra statului și a pieței.

Dezvoltarea comunităților locale nu vizează exclusiv factorii de decizie de la nivel central, regional sau național. Pentru a asigura dezvoltarea locală, este necesară mobilizarea tuturor părților interesate (autorități locale, organizații și reprezentanți ai societății civile) și, implicit, formarea unui parteneriat solid între acestea. Rolul parteneriatului ține de expunerea principalelor provocări de la nivel local, stabilirea priorităților, identificarea soluțiilor de dezvoltare și aplicarea de măsuri și strategii integrate.

Reperete globale de excelență impun formarea de parteneriate pe termen lung, între organizații de cercetare și firme, și colaborarea în jurul unor infrastructuri și programe de cercetare de anvergură internațională în domenii de frontieră ale științei și tehnologiei.

De asemenea, prin dezvoltarea de parteneriate, mecanismele de piață vor stimula antreprenoriatul inovativ și implicarea firmelor în activitățile economice noi.

Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară constituite în baza Legii 215/2001 a administrației publice locale, structuri de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat,

înființate, în condițiile legii, de către unități administrativ teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice, reprezintă o formă viabilă de colaborare între autorități publice locale.

Avantajele unei astfel de forme de asociere și colaborare sunt:

- sprijinul acordat de către guvern pentru asocierea unităților administrativ-teritoriale prin programe naționale de dezvoltare;
- crearea unei forme asociative larg utilizată la nivel local și regional;
- dezvoltarea serviciilor oferite de administrațiile publice locale respective
- creșterea capacității de cofinanțare a proiectelor în perspectiva accesării fondurilor structurale;
- accesarea mai rapidă a fondurilor structurale în perioada 2009-2013 pentru următoarele domenii: infrastructură de transport, asistență socială, educație și formare, mediul de afaceri local, turism, modernizarea utilităților publice, managementul deșeurilor

Parteneriatele public-private (PPP) - constituie o modalitate de introducere a managementului privat în serviciile publice, pe calea unei legături contractuale pe termen lung între un operator și o autoritate publică.

În mod fundamental parteneriatul public-privat asigură serviciul public în totalitate sau parțial, în funcție de fondurile private atrase și face apel la know-how-ul sectorului privat.

110

Aspectele care trebuie luate în considerare în cazul implicării autorităților locale în astfel de parteneriate sunt următoarele:

- creșterea posibilităților de finanțare a realizării proiectelor de infrastructură, cu impact favorabil asupra logisticii dezvoltării afacerilor;
- interesul sectorului privat pentru colaborarea cu sectorul public în operațiuni generatoare de profit;
- sporirea atractivității pentru investitori străini și autohtoni;
- multiplicarea și diversificarea locurilor de muncă;
- participarea sectorului privat la realizarea de comenzi în domeniul infrastructurii și al unor proiecte de interes general cu finanțări din fonduri publice;

Selectarea partenerilor privați în vederea încheierii de parteneriate public-private se face pe baza următoarelor principii: liberă concurență, proporționalitatea, recunoașterea mutual, tratamentul egal nediscriminatoriu, transparența.

ONG-urile, pe lângă rolul de liant între administrația publică și cetățeni, acestea pot contribui la realizarea în comun a unor acțiuni, servicii sau proiecte de interes public local în domeniul asistenței sociale, sănătății, educației, culturii, protecției mediului, etc.

Principalele avantaje ale unui astfel de parteneriat, ce recomandă ONG-urile ca buni parteneri ai administrației publice sunt:

- flexibilitatea lor în a oferi exact acele servicii care sunt necesare beneficiarilor;

- flexibilitate mare a ONG-urilor in ceea ce priveste instrumentele utilizate in oferirea serviciilor;
- cunoasterea mai bună a nevoilor comunității;
- resurse mai mari de timp;
- expertiza;
- capacitate de atragere de fonduri;
- dinamism.

7.2. MONITORIZARE, INDICATORI DE EVALUARE, ANALIZĂ IMPACT

Coordonare

Coordonarea implementarii Strategiei de dezvoltare locala va fi asumata si asigurata de Consiliul Local si Primaria Comunei Ciobanu. Structura care va asigura coordonarea Strategiei va fi fie de sine statatoare, creata special cu acest scop, si care sa cuprinda functionari publici cu specializari tehnice, financiare si de administratie, a caror viziune si experienta sa permita acoperirea tuturor aspectelor integrate si extinse pe care le presupune implementarea unei strategii multisectoriale si pe termen lung. Structura va fi condusa de Primar/ Vice Primar.

Responsabilitatile structurii de coordonare a Strategiei de dezvoltare locala - propuneri:

- Asigurarea coordonarii si urmaririi stadiului implementarii Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient si corect in implementarea strategiei, inclusiv a gestionarii financiare corecte a fondurilor alocate implementarii actiunilor asumate de Primarie sau de Primarie in varii parteneriate;
- Monitorizarea modului de implementare, respectiv realizarea indicatorilor de progres, impact si rezultat a obiectivelor, directiilor si actiunilor de dezvoltare;
- Asigurarea resurselor tehnice si administrative necesare bunei implementari a Strategiei;
- Organizarea monitorizarii, evaluarii si revizuirii periodice a implementarii;
- Elaborarea rapoartelor de implementare si de revizuire periodice, dupa graficul de raportare agreat de Primarie;
- Urmărirea implementării și impactului Planului de comunicare și promovare a Strategiei

Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locala este un proces complex, care implica si afecteaza intreaga comunitate. Data fiind amploarea si diversitatea actiunilor intra- si inter-sectoriale ale Strategiei, se propune o serie de instrumente de implementare care sa faciliteze atingerea viziunii si obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

1. Planul de actiuni este o prezentare structurata a tuturor actiunilor si proiectelor propuse de Strategie, cu date si informatii privind modul de abordare – in corelare cu alte actiuni sau prin parteneriate strategice, resursele financiare necesare si surse posibile pentru asigurarea lor, legislatia care guverneaza proiectul, indicatorii de rezultat care permit evaluarea implementarii actiunii.
2. Planificarea in timp a planului de actiuni, pe termen scurt si pe intreaga perioada de planificare, indica etapele de parcurs pentru implementarea proiectelor, respectand prioritatile identificate prin exercitiile de consultare a comunitatii.
3. Parteneriatul local continua si extinde eforturile de implicare si consultare a diverselor grupuri de interese locale din perioada de elaborare a Strategiei, fiind expresia raspunderii asumate de acele entitati sau grupuri de entitati in ceea ce priveste contributia directa si planificata la transpunerea Strategiei.
4. Asumarea responsabilitatilor de implementare, de catre Consiliul local si Primaria, precum si de catre Parteneriatul local.
5. Planului de comunicare si promovare a Strategiei catre comunitatea locala si alte entitati interesate este un instrument care va mari vizibilitatea asupra Strategiei, va informa si educa populatia, grupurile de interese si de initiativa, astfel incat sa se asigure implicarea prin propriile proiecte si sustinerea Strategiei.

MONITORIZARE SI EVALUARE

Activitatile de monitorizare si evaluare a impactului si rezultatelor au ca scop asigurarea eficientei si calitatii in implementare, urmarirea sensului de implementare a strategiei si a componentelor sale, respectiv realizarea obiectivelor propuse.

Monitorizarea implementarii

Monitorizarea implementarii strategiei, ca intreg, si a actiunilor concrete urmareste realizarea obiectivelor in contextul actiunilor/activitatilor propuse, a resurselor umane, materiale si financiare alocate, respectarea planificarilor in timp, buna functionare a parteneriatelor generale sau individuale pe proiecte, performantele echipelor de implementare, etc.

In cazul aparitiei de devieri de la planificat, a situatiilor de criza sau de forta majora, modificari ale elementelor de preconditie, aparitia de reactii negative sau neasteptate din partea participantilor la strategie sau proiect, etc. activitatea de monitorizare va genera actiuni de ajustare – restructurare – alocari suplimentare, prin care sa se asigure cele mai eficiente si rationale solutii de remediere si readucere a Strategiei sau proiectelor pe sensul de implementare prevazut si, astfel, sa se asigure realizarea impactului asteptat.

Evaluarea rezultatelor si impactului

Sistemul de evaluare permite sa se aprecieze in ce masura Strategia si proiectele componente si-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile si intangibile sunt cele prevazute, in termeni de eficienta, calitate si cantitate.

Evaluarea se realizeaza la trei momente cheie:

- Evaluarea anterioara inceperii actiunii: se evalueaza impactul potential al actiunii si corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunitatii proiectului/actiunii.
- Evaluarea intermediara a actiunii: se efectueaza la jumatatea perioadei de implementare, analizand cursul corect al actiunii si rezultate intermediare.
- Evaluarea finala se realizeaza dupa finalizarea proiectului, imediat sau/si dupa anumite perioade, pentru a analiza daca au fost atinse rezultate prevazute de proiect. Aceasta evaluare poate servi ca justificare pentru noi proiecte care sa consolideze sau sa corecteze rezultate realizate.

Pentru realizarea monitorizarii si evaluarii, atat la nivel de strategie cat si la nivel de actiune individuala, se vor utiliza doua tipuri de indicatori: indicatori de progres, la nivel de strategie si indicatori de impact si de rezultat, la nivel de actiuni concrete.

In ceea ce priveste indicatorii de impact si de rezultat, acestia se stabilesc pentru fiecare actiune si proiect concret in parte, recomandari in acest sens fiind facute in planul de actiuni.

REVIZUIRE

Strategia de dezvoltare locala va fi revizuita periodic, pentru a se evalua succesul eforturilor de implementare si a lua toate masurile ca planul sa ramana valabil pe masura de comunitate evolueaza. Se vor opera ajustarile, rafinarile si actualizarile necesare, astfel incat cetatenii sa fie convinsi cum comunitatea lor se dezvolta in sensul progresului social, economic si environmental.

Revizuirea Strategiei se va realiza la intervale relativ scurte, datorita perspectivelor de schimbari rapide si consistente la nivelul intregii societati romanesti. Prima revizuire se recomanda la finele perioadei de "termen scurt" – 2026. Revizuirea va cuprinde toate etapele de elaborare, in mod special etapele de consultare a comunitatii si de evaluare de mediu.

Exercitiul de revizuire va tine cont de urmatoarele elemente:

- Rezultatele monitorizarii implementarii si evaluarii impactului strategiei pana la momentul revizuirii;
- Evolutia bugetului local;
- Legislatie noua;
- Modificari in strategiile nationale, regionale sau judetene
- Gradul de realizare a obiectivelor/ măsurilor cu implementare spațială/ necesitatea de reconsiderare a unora dintre acestea ca urmare a transformării contextului socio- economic local/ regional

Indiferent de ritmul de revizuire, este necesara o raportare anuala a rezultatelor de implementare, care sa includa o detalieri a proiectelor care urmeaza sa fie continuate sau atacate in urmatorul ciclu de 12 luni si efectele acestora asupra exercitiului bugetar.

BIBLIOGRAFIE

Plan Urbanistic General al Comunei Ciobanu- în curs de elaborare (2021), SC Geogis Proiect SRL,

Strategia de dezvoltare locală a comunei Ciobanu, pusă la dispoziție de Primăria comunei Ciobanu,

PATJ Constanța, 1994, INCD Urbanproiect,

Plan de Amenajare a Teritoriului Național,

Master Plan General de Transport al României aprobat cu H.G. 666/ 2016,

Date Institutul Național de Statistică - baza de date Tempo,

Fișa localității 2019 pusă la dispoziție de Primăria comunei Ciobanu,

INFLUENȚA TURISMULUI RURAL ÎN DEZVOLTAREA SOCIO –ECONOMICĂ A COMUNELOR DIN CADRUL GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DOBROGEA CENTRALĂ,

Societăți comerciale existente pe raza comunei Ciobanu puse la dispoziție de Primăria comunei Ciobanu,

Proiecte de investiții finalizate, în derulare, planificate puse la dispoziție de Primăria comunei Ciobanu,

Date statistice privind populația, forța de muncă, echiparea teritoriului, furnizate de Primăria Comunei Ciobanu,

Documentare de teren și consultări cu autoritățile locale,

<http://www.graiuldobrogei.ro/>,

<https://www.primariaciobanu.ro/>.